

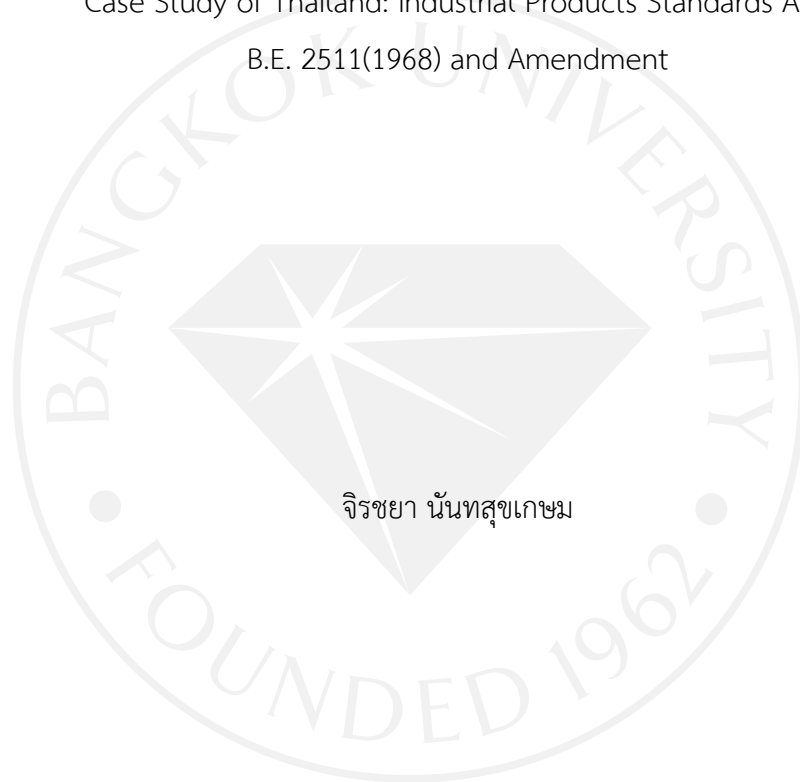
ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT Agreement): ศึกษากรณี
พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

Technical Barriers to Trade Agreement (TBT Agreement): Case Study of
Thailand: Industrial Products Standards Act, B.E. 2511 (1968) and
Amendment

ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT Agreement): ศึกษากรณีพระราชบัญญัติ
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

Technical Barriers to Trade Agreement (TBT):
Case Study of Thailand: Industrial Products Standards Act,
B.E. 2511(1968) and Amendment

จิรัชยา นันทสุขเกษม

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปีการศึกษา 2556

©2557

จิรชยา นันทสุขเกษม

สงวนลิขสิทธิ์

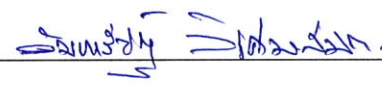
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

เรื่อง ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT Agreement): ศึกษากรณี
พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผู้วิจัย จิรชยา นันทสุขเกษม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมภารัชฎ์ วิเศษสมิต)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์วินิจชัย แจ่มแจ่ม)

ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร.วันดี สุชาติกุลวิทย์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

20 กันยายน 2557

จิรัชยา นันทสุขเกษม. ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, กันยายน 2557, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT Agreement): ศึกษากรณีพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (146 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมภารัชฎ์ วิเศษสมิต

บทคัดย่อ

จากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน ส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศเปิดเสรีมากขึ้น มีการนำเข้าและส่งออกสินค้าระหว่างกันจำนวนมาก อย่างไรก็ตามพบว่ามีการใช้มาตรการอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้เพิ่มขึ้น เนื่องจากประเทศคู่ค้าต่าง ๆ นำประเด็นทางสังคม ที่เกี่ยวข้องกับ สุขภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของคน พืชและสัตว์ มาเป็นข้อกำหนดในกีดกันการนำเข้า สินค้าจากประเทศอื่น ๆ เพื่อปกป้องคุ้มครองผู้บริโภคภายในประเทศของตนเอง

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษากฎหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทย มาตรการกีดกันการค้าที่มีใช้ภาษี (Non - Tariff Measures: NTMs) ทางด้านเทคนิค (Technical Barriers to Trade: TBT) ซึ่งมีการนำมาใช้กำหนดและควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์สินค้านำเข้า และสินค้าที่ผลิตในประเทศตนเอง โดยศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และความสมดุลระหว่างข้อกำหนดทางเทคนิคสำหรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม และการ คุ้มครองผู้บริโภคจากการเข้าใจผิดเกี่ยวกับสินค้า รวมถึงมาตรฐานของประเทศสหภาพยุโรป และ สหรัฐอเมริกา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงข้อกำหนดทางเทคนิคของไทย ในการเตรียม ความพร้อม ปรับตัวเข้าสู่การเปิดการค้าเสรีในเศรษฐกิจโลกยุคใหม่

จากผลการศึกษากฎหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทยและประเทศคู่ค้าสำคัญ พบว่ายังมีรายละเอียดข้อกำหนดต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดอุปสรรคในการค้าระหว่าง ประเทศผู้ส่งออกต้องมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ขั้นตอนมากขึ้น ในการปรับเปลี่ยนให้เป็นที่ไปตาม ข้อกำหนดของประเทศคู่ค้านั้น ๆ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้อง ให้ความสำคัญกับมาตรการเหล่านี้ ไม่ใช่เพียงแต่มาตรการที่จะตั้งรับ แต่ยังต้องร่วมกันสร้างมาตรการ เชิงรุกเพื่อปกป้องคุ้มครองผู้บริโภคของไทยพร้อมทั้งสร้างมาตรฐานสินค้าของชาติให้เป็นที่ยอมรับ

คำสำคัญ: ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า, มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี, พระราชบัญญัติมาตรฐานอุตสาหกรรม

Nuntasukasame, J. LL.M., September 2014, Graduate School, Bangkok University.
Technical Barriers to Trade Agreement (TBT Agreement): Case Study of Thailand:
Industrial Goods by Industrial Products Standards Act, B.E. 2511 (1968) and
Amendment (146 pp.)
Advisor: Asst.Prof. Ampharat Visessmit, Ph.D.

ABSTRACT

According to the current global economic environments which lead to the expansion of free trade in the global markets with increasing volume of importation and exportation of goods and services between countries. However, it found that the uses of Non – Tariff Measures (NTMS) has been increasing because many trading partners used social issues relating to health, safety and environments of humans, plants and animals as trade barriers in order to protect the competitiveness of their local industries.

This independent study aimed to do research on industrial product standards legislations of Thailand and other major trading partners. Such legislation is the Non - Tariff Measures (NTMs) in the form of Technical Barriers to Trade (TBT) which would be applied to determine and control the quality of both local and imported goods. The study included various problems about industrial product standards according to Thailand Industrial Product Standards Act B.E. 2511 (1968) and its amendments, the balance between the technical regulations for industrial product standards and the consumer concerned from the not qualified standard products. It also included the comparisons with the industrial product standards of European countries and the United States of America to provide inputs and guidelines for the improvement of the technical regulations for industrial product standards in preparations and adjustments to the new era of open global trading system.

The results of the study on technical regulations for industrial product standards of Thailand and major trading partners revealed that in details there were still quite a number differences on their regulations. These differences led to obstacles in international trades. Exporters are burdened with higher cost of

production with more complicated process in their attempts to adjust themselves to meet the requirements of such trading partners. As a result, relevant agencies including both in the government sector and private sector have to pay attention to these measures. They have to co-operate to establish not only the defensive measures, but also the offensive measures to protect our consumers as well as to establish well-recognized national standards on industrial products.

Keywords: Technical Barriers to Trade Agreement, TBT, Non-Tariff Measures, NTM, Industrial Products Standards Act

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมภรณ์ วิชาญวิเศษสมิต อย่างสูงที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และได้ให้ความช่วยเหลือในการให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิจิตร แจ่มแจ้ง เป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความรู้และแก้ไขรวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ซึ่งทำให้เนื้อหาสารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายที่สุด ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบุพการีที่ได้อบรมเลี้ยงดู และพี่น้องที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้เขียนด้วยความรักยิ่งตลอดมา

คุณค่าประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบเป็นเครื่องบูชาแต่บิดา มารดา ตลอดจนครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนผู้เขียนมาตั้งแต่เล็กจนถึงปัจจุบัน

จิรัชยา นันทสุขเกษม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา	5
1.4 วิธีการศึกษา	5
1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับการศึกษา	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎี	7
2.2 วิวัฒนาการ	13
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 กฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบไทยและต่างประเทศ	
3.1 กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า TBT Agreement	35
3.2 มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศคู่ค้า สหรัฐอเมริกา และยุโรป	51
บทที่ 4 บทวิเคราะห์	
4.1 มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศไทยและคู่ค้าสำคัญอย่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป	73
4.2 ปัญหาและความสอดคล้องของกฎหมายไทย พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement)	77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	หน้า
5.1 สรุป	82
5.2 ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑	90
ภาคผนวก ข AGREEMENT ON TECHNICAL BARRIERS TO TRADE	107
ประวัติผู้เขียน	146
เอกสารตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในรายงานการค้นคว้าอิสระ	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1: สารระเหยของหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า	20
ตารางที่ 3.1: สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511	39
ตารางที่ 3.2: แสดงประเภทของเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	43
ตารางที่ 3.3: แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไทยตามหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า	45
ตารางที่ 3.4: แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสหรัฐอเมริกาตามหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า	53
ตารางที่ 3.5: แสดงกฎหมายการห้ามใช้สาร Bisphenol A ที่กำหนดในมลรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา	56
ตารางที่ 3.6: แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสหภาพยุโรปตามหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า	64
ตารางที่ 3.7: แสดงฉลากมาตรฐาน ที่กำหนดใช้ในสหภาพยุโรป	65

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1: ฉลาก Energy Guide	58
ภาพที่ 3.2: ฉลากแสดงข้อมูลหลอดไฟฟ้าที่ด้านหน้าและด้านหลังของบรรจุภัณฑ์	59
ภาพที่ 3.3: ฉลากผลิตภัณฑ์หลอดไฟฟ้าที่มีส่วนประกอบของปรอท	59
ภาพที่ 3.4: สินค้าสิ่งทอที่ได้รับการรับรอง GOTS	61
ภาพที่ 3.5: สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ USDA	61
ภาพที่ 3.6: ฉลากบ่งชี้ว่าเป็นวัสดุและบรรจุภัณฑ์เพื่อใช้สัมผัสอาหาร	67
ภาพที่ 3.7: ฉลากสิ่งแวดล้อม Blue Angel ของเยอรมนี	72

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้กรอบการค้าเสรีในสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน ทำให้ทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยต่างเผชิญหน้ากับการค้าเสรีที่มีแนวโน้มมาตรการกีดกันหรืออุปสรรคทางภาษีลดลงหรือไม่มี การกำหนดภาษีในการนำเข้าระหว่างกันอีกต่อไป แต่กลับจะต้องเผชิญกับมาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) ซึ่งรัฐบาลแต่ละประเทศหรือกลุ่มประเทศต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะใช้ มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เพื่อคุ้มครองทั้งการบริโภคและการผลิตในประเทศเพิ่มมากขึ้น ภายใต้เงื่อนไข คุณภาพสินค้า ความปลอดภัยของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม

มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี¹ (Non-Tariff Measures: NTMs) เป็นกฎระเบียบข้อบังคับของภาครัฐที่ เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ โดยองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) อนุญาตให้ใช้ได้ในการดำเนินการส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรม หรือมีสิทธิใช้เป็นข้อยกเว้นในการฉ้อฉลและ จำเป็น รวมทั้งเพื่อคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ พืชและสัตว์ ซึ่งต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ อย่างไม่มีเหตุผล หรือไม่มีผลต่อการกีดกันทางการค้าอย่างแอมแฝง และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ภายใต้ความตกลงที่กำกับดูแล

การจำแนกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี ตามระบบของ UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development)²

มาตรการทางเทคนิค:

- มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS) เช่น มาตรการที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหาร มาตรการตรวจสอบโรคศัตรูพืช มาตรการกักกัน พืช การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น

- มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) เช่น มาตรการเกี่ยวกับการติดฉลากสินค้า การกำหนดมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม และมาตรการเพื่อ ปกป้องสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

¹ ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ, มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีที่มีผลต่อสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www.google.co.th/51.doc&ei=LNN9VN_gGYedugTwulKwDA&usq=AFQjCNF0q_XydD2mxcaOv3gV7W1H6PMYtLA.

² สำนักบริหารกิจการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, การจำแนกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี ตามระบบของ UNCTAD [Online], 5 พฤศจิกายน 2556. แหล่งที่มา http://www2.moc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7027.

- มาตรการหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสินค้าก่อนการนำเข้า และพิธีการทางศุลกากรต่าง ๆ

มาตรการที่มีใช้ทางเทคนิค:

- มาตรการควบคุมราคา เช่น มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด และมาตรการตอบโต้การอุดหนุน

- มาตรการขออนุญาตนำเข้า มาตรการห้าม/ จำกัดการนำเข้าสินค้า และการควบคุมปริมาณการนำเข้า รวมถึงมาตรการโควตาภาษี

- ค่าธรรมเนียม และมาตรการกึ่งภาษีต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมพิเศษด้านศุลกากร ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และกฎระเบียบเกี่ยวกับการประเมินราคาทางศุลกากร เป็นต้น

- มาตรการทางการเงินที่มีผลต่อต้นทุนการนำเข้าสินค้า เช่น กำหนดให้ชำระค่าสินค้า/ ภาษีนำเข้าล่วงหน้า

- มาตรการที่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันทางการค้า เช่น การให้สิทธิพิเศษแก่หน่วยงานการค้าของรัฐ (State Trading Enterprise) ในการนำเข้าสินค้า

- มาตรการการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น การบังคับใช้ชิ้นส่วนและวัตถุดิบที่ผลิตในประเทศ

- ข้อจำกัดในการจัดจำหน่ายสินค้านำเข้าภายในประเทศ เช่น การกำหนดจำนวนร้านค้า/ เขตพื้นที่ ที่สามารถขายสินค้านำเข้าได้

- ข้อจำกัดในการให้บริการหลังการขายต่าง ๆ

ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า³ (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) เป็นความตกลงที่อยู่ภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ข้อ ที่สำคัญ คือ

1) เพื่อให้ประเทศสมาชิกมั่นใจว่ากฎระเบียบทางเทคนิค (Technical Regulations) มาตรฐาน (Standards) และกระบวนการประเมินความสอดคล้อง (Conformity Assessment Procedures) ที่ออกมานั้น จะไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า

2) ให้สิทธิแก่ประเทศสมาชิกในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อปกป้องชีวิตหรือสุขภาพของคน สัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อม

การที่ประเทศต่าง ๆ ออกกฎระเบียบหรือมาตรการทางเทคนิคมาบังคับใช้กับสินค้าที่จะถูกนำเข้ามา นั้นแม้ว่าจะมีเหตุผลเพื่อความปลอดภัย แต่มีหลายมาตรการที่แต่ละประเทศออกมากำหนดใช้

³กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า [Online], มกราคม 2555. แหล่งที่มา <http://thailandaec.com/images/stories/document/wto/technic.pdf>.

เพื่อเป็นการปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศของตน หรือต้องการกีดกันการนำเข้าเพื่อลดการขาดดุลทางการค้า จะเห็นว่าประเทศอย่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปนั้น มักจะมีมาตรการทางเทคนิคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารหรือสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพราะต้องการปกป้องภาคเกษตรของตน เช่น การออกมาตรการติดฉลากของประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยุโรป เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ถูกดัดแปลงพันธุกรรมจากกระบวนการทางพันธุวิศวกรรม (Genetic Engineering) หรือเรียกว่า Genetically Modified Organisms (GMOs) หรือเมื่อต้องการปกป้องอุตสาหกรรมใด ก็จะออกกฎระเบียบทางเทคนิคที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมนั้น ๆ เช่น ประเทศญี่ปุ่นที่เป็นผู้นำทางด้านอุตสาหกรรมรถยนต์จะมีกฎระเบียบทางเทคนิค เกี่ยวกับอุตสาหกรรมยานยนต์และส่วนประกอบรถยนต์ออกมาหลายมาตรการที่เกี่ยวกับข้อกำหนดด้านความปลอดภัยด้านยานยนต์ของเข้มขันนิรภัย⁴

กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ความตกลง TBT ได้แก่

- พ.ร.บ. วิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498
- พ.ร.บ. ยา พ.ศ. 2510
- พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511
- พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518
- พ.ร.บ. การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
- พ.ร.บ. การส่งออกนอกประเทศและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522
- พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522
- พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ศ. 2522
- พ.ร.บ. เครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2531
- พ.ร.บ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535
- พ.ร.บ. ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535
- พ.ร.บ. เครื่องสำอาง พ.ศ. 2535
- พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535
- พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535
- พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

⁴ กรมควบคุมมลพิษ, ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า [Online], 10 มีนาคม 2010. แหล่งที่มา <http://is.pcd.go.th/envecodb/tbt.php>.

- พ.ร.บ. มาตราชั่ง ตวง วัด พ.ศ. 2542
- พ.ร.บ. การค้ำน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2543
- พ.ร.บ. การมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511⁵ ได้จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม โดยที่หน้าที่หลัก คือ การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) การรับรองระบบคุณภาพและรับรองความสามารถของห้องปฏิบัติการทดสอบและสอบเทียบ และยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางกับองค์กรที่เกี่ยวข้องทั่วทั้งโลก เช่น องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization: ISO), องค์กรการค้าโลก(World Trade Organization: WTO) และองค์กรอื่น ๆ

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) มีการจัดหมวดหมู่ตามข้อกำหนดระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization: ISO) ได้พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า International Classification for Standards หรือเรียกย่อว่า ICS มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นข้อกำหนดวิชาการที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ประกอบการธุรกิจในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพในระดับที่เหมาะสมแก่การใช้งานมากที่สุด เครื่องหมายมาตรฐานนี้จะป็นหลักฐานทางราชการและเป็นเครื่องพิสูจน์หรือบ่งชี้ว่า สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทำขึ้นได้ตามมาตรฐาน เครื่องหมายมาตรฐานจะช่วยเพิ่มความเชื่อถือในสินค้าและธุรกิจ ข้อสำคัญที่สุดก็คือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้น จะอยู่ในระดับที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับซึ่งเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือในคุณภาพของสินค้าไทยทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ และเพื่อประหยัดทรัพยากร พร้อมทั้งลดต้นทุนการผลิต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าที่กำหนดขึ้นเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศมิให้กระทบกระเทือนจากการเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ รวมถึงความคุ้มครองต่อผู้บริโภคในการนำเข้าสู่สินค้า ให้สมดุลกับการสนับสนุนส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีการแข่งขันที่ทัดเทียมประเทศคู่ค้า ในการกำหนดข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักที่จะทำการศึกษามาตรการกีดกันทางการค้าภายใต้ “ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement)” ซึ่งเป็นความตกลงที่อยู่ภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก ประกอบด้วยกฎระเบียบข้อบังคับที่รัฐบาลประเทศต่าง ๆ กำหนดขึ้นเพื่อกีดกันการนำเข้าที่ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่าง

⁵ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://app.tisi.go.th/act/pdf/tip041248.pdf>.

ประเทศ โดยศึกษา พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ที่เกี่ยวกับ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จากประเทศคู่ค้าสำคัญ ซึ่งสามารถระบุเป็นวัตถุประสงค์ย่อยได้ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษามาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศไทยและคู่ค้าสำคัญ ได้แก่สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาต่าง ๆ และความสอดคล้องของกฎหมายไทย พระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทาง เทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) ซึ่งเป็นความ ตกลงที่อยู่ภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก เพื่อรักษาความสมดุลระหว่างข้อกำหนดทางเทคนิค และการคุ้มครองผู้บริโภค

1.2.3 เพื่อเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดและบังคับ ใช้พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ภายใต้มาตรฐาน หรือข้อกำหนดมาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement)

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม ว่ามีความสอดคล้องและสนับสนุน ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) ซึ่งเกิดขึ้นจากสมาชิกใน องค์การการค้าโลก (WTO) ภายใต้ความสมดุลในการคุ้มครองผู้บริโภคและข้อกำหนดที่เป็นธรรมของ ข้อกำหนดทางเทคนิคต่อการค้า สำหรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมถึงมาตรการกีดกันทาง การค้า ของประเทศสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว และมี ความใส่ใจในการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างสูง

1.4 วิธีการศึกษา

ศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Document Research) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ข้อมูลและเอกสารดังนี้

1.4.1 ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement)

1.4.2 พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1.4.3 มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาสามารถสรุปประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังนี้

1.5.1 เพื่อเข้าใจปัญหาและความสอดคล้องของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) ซึ่งเป็นความตกลงที่อยู่ภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก

1.5.2 เข้าใจความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) และทราบถึงมาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อนำมาเป็นแนวทางปรับปรุงกับมาตรการทางเทคนิคของไทย เพื่อประโยชน์ในการส่งออกและนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

1.5.3 ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงมาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ¹ (International Trade Law) คือกฎหมาย กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ทั้งในระดับภายในประเทศหรือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งกระบวนการค้าระหว่างประเทศโดยทั่วไปเริ่มต้นด้วยการติดต่อซื้อขายสินค้าระหว่างผู้นำเข้าและผู้ส่งออก (Importer-Exporter) ที่อาศัยสัญญาซื้อขายเป็นหลักในการ กำหนด นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อผู้ขาย และยังประกอบด้วยสัญญาอื่นที่เกี่ยวกับการซื้อขายระหว่าง ประเทศ เช่น สัญญารับขน สัญญาประกันภัย และสัญญาว่าด้วยการเงินและการชำระราคา ฯลฯ เป็นต้น

นอกจากนี้กระบวนการทางการค้าระหว่างประเทศยังต้องติดต่อกับภาครัฐ ผู้ซื้อผู้ขายต้อง ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ นโยบาย ข้อตกลงต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ อาทิ การเสียภาษีศุลกากรตามอัตราที่กฎหมายกำหนด การขอใบอนุญาตในการนำเข้าและส่งออก ในบางกรณี การขอโควตาในการส่งออกสินค้าบางชนิด การขอใบรับรองมาตรฐานสินค้าส่งออก บางประเภท และการปฏิบัติตามข้อตกลงทางการค้าต่าง ๆ ที่รัฐได้ทำไว้กับรัฐอื่น โดยต้องปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยองค์การการค้าโลก

2.1.2 ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ² เป็นแนวทางนำไปสู่การดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ โดยแต่ละประเทศจะเลือกใช้ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศแบบใดขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและ สภาพการณ์ของประเทศนั้น ๆ

2.1.2.1 ทฤษฎีลัทธิพาณิชย์นิยม เกิดขึ้นราวปี ค.ศ. 1500-1800 ซึ่งเป็นช่วงที่การค้าระหว่างประเทศขยายตัวและได้รับความนิยมจากประเทศต่าง ๆ ทฤษฎีนี้ยึดหลักความมั่งคั่งของ ประเทศขึ้นอยู่กับ การถือครองทรัพย์สินโดยเฉพาะทองคำ ซึ่งเป็นสาเหตุให้ประเทศยุโรปส่วนใหญ่ มุ่งขยายอาณานิคม (Colonial Possessions) โดยจะมุ่งเน้นการส่งออกมากกว่านำเข้า เพื่อสร้าง ความได้เปรียบเหนือประเทศคู่ค้า มีการดำเนินนโยบายการผูกขาดทางการค้าโดยการตั้งกำแพงภาษี การห้ามนำเข้า การจำกัดการนำเข้า การจำกัดโควตา ตลอดจนการเอารัดเอาเปรียบอาณานิคมในการ

¹ กำชัย จงจักรพันธ์, *กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551).

² มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์, *เศรษฐศาสตร์ทั่วไป* [Online], 19 มีนาคม 2557. แหล่งที่มา <http://reg.ksu.ac.th/teacher/sakkasam/lesson8.html>.

แสวงหาวัตถุดิบ ปัจจุบันยังคงมีบางประเทศที่ยังคงดำเนินแนวความคิดนี้อยู่เช่นประเทศ ไต้หวัน ซึ่งเรียกว่าเป็นพวกลัทธินิยมสมัยใหม่ (New Mercantilism) ซึ่งเป็นทฤษฎีการค้าที่มุ่งให้เกิดดุลการค้าที่น่าพอใจ (Favorable Balances of Trade) เน้นให้มีการส่งออกมากกว่าการนำเข้า ซึ่งเป็นการค้าเกินดุล ขณะเดียวกันก็บรรลุปเป้าหมายทางการเมืองและสังคม มีการจ้างงานเต็มที่ (Full Employment) โดยมุ่งการผลิตสินค้าให้มากกว่าอุปสงค์ที่มีอยู่ในประเทศ แล้วส่งสินค้าส่วนเกินไปขายในตลาดต่างประเทศ หรือความพยายามให้ประเทศสร้างอิทธิพลในท้องถิ่น ทฤษฎีพาณิชย์นิยมสมัยใหม่เป็นทฤษฎีที่แก้ไขต่อเนื่องมาจากทฤษฎีลัทธิพาณิชย์นิยม โดยเน้นความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

2.1.2.2 ทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ โดย อัดัม สมิท (Adam Smith) เป็นทฤษฎีที่มีแนวคิดในเรื่องการแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) ตามความถนัด ทำให้เกิดความชำนาญ (Specialization) ในการผลิตสินค้านั้น ที่ทำให้การค้าระหว่างประเทศเกิดประโยชน์สูงสุด ความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ คือความได้เปรียบในการผลิตที่ประเทศหนึ่งสามารถผลิตสินค้าได้เท่ากับที่ประเทศอื่นผลิตได้โดยใช้ปัจจัยการผลิตที่น้อยกว่า หรือในกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิตจำนวนเท่ากัน แต่ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์สามารถผลิตสินค้าได้จำนวนมากกว่าอีกประเทศหนึ่ง ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ประเทศหนึ่งจะผลิตสินค้าชนิดหนึ่งได้มีประสิทธิภาพมากกว่าอีกประเทศหนึ่ง เพราะมีความเชี่ยวชาญมากกว่าแล้วส่งสินค้านั้นไปแลกเปลี่ยนกับสินค้าที่ตนต้องการ อัดัม สมิท จะเน้นให้ใช้นโยบายการค้าเสรี (Free Trade Policy) โดยไม่มีการควบคุมแทรกแซงใด ๆ จากรัฐ เพื่อส่งเสริมให้มีการแบ่งแยกแรงงานอย่างเต็มที่ให้ทุกประเทศได้เลือกผลิตสินค้าแต่เฉพาะที่สามารถผลิตได้ด้วยต้นทุนต่ำ เพื่อแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน หากการค้าของโลกไม่มีข้อจำกัดแต่ละประเทศจะมีความเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าที่แตกต่างกัน โดยแต่ละประเทศจะมุ่งผลิตสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage)

2.1.2.3 ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศเชิงเปรียบเทียบ โดยเดวิด ริคาร์โด (David Ricardo) กล่าวว่าประเทศต่าง ๆ ควรมุ่งผลิตสินค้าที่ตนสามารถผลิตได้โดยเสียต้นทุนต่ำกว่า เมื่อเปรียบเทียบ การกระทำเช่นนี้ทำให้ทุกประเทศได้รับผลประโยชน์จากการแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) หรือการที่ปัจจัยการผลิตจำนวนเท่ากันประเทศที่ผลิตสินค้าโดยเสียต้นทุนการผลิตต่ำที่สุด จะผลิตสินค้านั้นเพื่อการส่งออก

2.1.2.4 ทฤษฎีของเฮกเซอร์ ออแลง เน้นในเรื่องความแตกต่างกันของปัจจัยการผลิตเริ่มต้น (Factor Endowments) ที่แต่ละประเทศมีอยู่ และราคาปัจจัยการผลิต (Factor Prices) ระหว่างประเทศซึ่งถือเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดของการค้า โดยมีสมมติฐานว่าเทคโนโลยีและรสนิยมเหมือนกัน ตามทฤษฎีนี้แต่ละประเทศจะส่งออกสินค้านั้นไปที่ปัจจัยการผลิตที่มีมากโดยเปรียบเทียบ

ซึ่งทำให้ปัจจัยการผลิตนั้นมีราคาถูกลง และนำเข้าสินค้าเน้นไปที่ปัจจัยการผลิตที่หายากโดยเปรียบเทียบ ซึ่งปัจจัยการผลิตดังกล่าวจะมีราคาแพง

2.1.2.5 ทฤษฎีวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ สาเหตุมาจากผู้บริโภคมีความต้องการและรสนิยมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทำให้ผู้ผลิตต้องมีการพัฒนาสินค้าอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีขั้นตอนของวงจรผลิตภัณฑ์ดังนี้

ระยะ 1 ระยะของสินค้าใหม่ ผลิตในบริษัทแม่ และขายในประเทศแม่ สินค้าส่วนที่เหลือส่งไปยังประเทศต่าง ๆ เพื่อประหยัดต้นทุนในการผลิต

ระยะ 2 ระยะของการเจริญเติบโตของสินค้า สินค้าที่ส่งออกไปต่างประเทศได้รับความนิยมน้อยที่สุด เพราะชื่อเสียงและคุณภาพของสินค้าของบริษัทแม่

ระยะ 3 ระยะที่สินค้ามีการพัฒนาอย่างเต็มที่ ธุรกิจจะเริ่มลงทุนการผลิตในต่างประเทศเพื่อสนองความต้องการสินค้าของผู้บริโภค

ระยะ 4 ระยะที่เคยส่งสินค้าออกอาจจะกลายเป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้าดังกล่าว เนื่องจากการสูญเสียการได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ

จุดมุ่งหมายของธุรกิจคือการสร้างกำไรสูงสุดให้กับกิจการ ซึ่งจะทำให้ได้โดยการเพิ่มยอดขายให้กับกิจการ ดังนั้นเมื่อธุรกิจใด ๆ พบว่าตลาดภายในประเทศของตนเองถึงจุดอิ่มตัว ซึ่งไม่สามารถขยายตลาดได้อีกต่อไป อาจเนื่องมาจากการแข่งขันภายในประเทศหรือระยะอิ่มตัวของผลิตภัณฑ์ บริษัทนั้น ๆ ต้องพยายามแสวงหาตลาดใหม่ในประเทศอื่น ๆ

2.1.2.6 ทฤษฎีความได้เปรียบในการแข่งขันระหว่างประเทศ โดย ไมเคิล อี. พอร์เตอร์ (Michael E. Porter) เน้นแนวคิดที่ว่า “ประเทศใดจะสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ภายในประเทศจะต้องมีความได้เปรียบจากการแข่งขันก่อน” แต่ละประเทศจะมีความได้เปรียบในการแข่งขัน จะต้องพิจารณาจากปัจจัย 4 ปัจจัย

- สถานะด้านปัจจัยการผลิต ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรบุคคล ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและทุน รวมถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ที่ส่งผลต่อการผลิตสินค้า ซึ่งปัจจัยตัวแรกนี้เป็นผลกระทบในด้านของทุน เราจะต้องพิจารณาตัวเราก่อนว่าปัจจัยการผลิตของเรามีความได้เปรียบอย่างไรบ้าง

- สถานะด้านอุปสงค์ เมื่อผลิตและจำหน่ายภายในประเทศแล้ว ธุรกิจสามารถครองส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) ได้เป็นอันดับ 1 อุปสงค์ของผู้บริโภคภายในประเทศสูง ก็เป็นความได้เปรียบของธุรกิจและมีโอกาสในการออกไปแข่งขันในต่างประเทศได้

- อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน ธุรกิจจะต้องพิจารณาว่าผู้ส่งมอบวัตถุดิบ (Supplier) นั้น หรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของเรา เช่น บริษัทขนส่งมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันหรือไม่ ไม่จำเป็นต้องมี ผู้ส่งมอบวัตถุดิบ (Supplier) อยู่แค่ภายในประเทศเท่านั้น แต่สามารถแสวงหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพและราคาถูกลงจากต่างประเทศได้เช่นกัน

- กลยุทธ์โครงสร้างการแข่งขันของบริษัท กลยุทธ์และโครงสร้างที่ดีจะต้องสามารถปรับให้เหมาะกับสภาพปัจจุบันของธุรกิจได้ มีความยืดหยุ่นที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา

2.1.3 นโยบายการค้าเสรี

นโยบายการค้าเสรี เป็นนโยบายการค้าที่ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เพื่อทำให้เกิดการแข่งขันกันทำระหว่างประเทศตามความชำนาญของแรงงาน ปริมาณทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพดินฟ้าอากาศที่เหมาะสมในการผลิตสินค้าของแต่ละประเทศ ซึ่งจะให้มีประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุด เมื่อมีการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นประชาชนในแต่ละประเทศจะมีสินค้าบริโภคมากขึ้นหรือสินค้ามีราคาถูกลง

การดำเนินนโยบายการค้าเสรี จะดำเนินการโดยแต่ละประเทศจะเน้นการผลิตสินค้าที่มีความได้เปรียบ เก็บภาษีศุลกากรในอัตราต่ำเพื่อเป็นรายได้ของรัฐบาลเท่านั้น และไม่มีข้อจำกัดทางการค้า

2.1.4 นโยบายการค้าแบบคุ้มกัน³

นโยบายการค้าแบบคุ้มกัน เป็นนโยบายการค้าที่จำกัดขอบเขตการค้ากับต่างประเทศ ซึ่งจะให้ผู้บริโภคต้องซื้อสินค้าในราคาแพงขึ้นและเกิดการขาดแคลนบางช่วง แต่ทุกประเทศก็ใช้นโยบายการค้าแบบคุ้มกันในปัจจุบัน ด้วยเหตุผลที่สำคัญ 3 ประการคือ

- เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมเกิดใหม่ในประเทศซึ่งยังไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าเข้าจากต่างประเทศที่ทำการผลิตมานานแล้ว เมื่อรัฐบาลเห็นว่าจำเป็นต้องมีอุตสาหกรรมประเภทนี้ในประเทศ เช่น ยารักษาโรค เป็นต้น จึงต้องให้ความคุ้มครองให้มีอุตสาหกรรมประเภทนั้นเกิดขึ้น จนกว่าอุตสาหกรรมดังกล่าวจะสามารถแข่งขันกับสินค้าเข้าได้
- เพื่อแก้ปัญหาการขาดดุลการชำระเงินในประเทศที่มีการขาดดุลการชำระเงินติดต่อกันเป็นเวลานาน จะใช้วิธีกีดกันสินค้าเข้าจากต่างประเทศ เพื่อลดการขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงิน
- เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงานในประเทศ ด้วยการกีดกันสินค้าจากต่างประเทศ ทำให้ประชาชนต้องใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศ เป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศ และเพิ่มการจ้างงานในประเทศในการดำเนินนโยบายการค้าแบบคุ้มกัน มีทั้งมาตรการจำกัดการนำเข้าและส่งเสริมการส่งออกดังนี้

2.1.4.1 การตั้งกำแพงภาษี เป็นการกำหนดอัตราภาษีศุลกากรขาเข้าในอัตราสูงเพื่อให้สินค้านำเข้าต้องขายในราคาสูง ทำให้ความต้องการซื้อสินค้าเข้าลดลง และสินค้าที่ผลิตภายในประเทศสามารถขายแข่งกับสินค้าเข้าได้

2.1.4.2 การควบคุมปริมาณการนำเข้า ซึ่งอาจจะเป็นการกำหนดจำนวนที่นำเข้าได้

³ อรรถ พิศาลวานิช, **ทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศ** [Online], 19 มีนาคม 2557. แหล่งที่มา <http://elearning2.utcc.ac.th/officialtcu/ECONTENT/EC341/lesson2.pdf>.

หรือห้ามนำเข้า ทำให้มูลค่าการนำเข้าลดลง

2.1.4.3 การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยธนาคารกลางจะไม่อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ขายเงินตราต่างประเทศให้แก่ผู้นำเข้าสินค้าบางประเภท เช่น สินค้าฟุ่มเฟือย เป็นต้น ผู้นำเข้าก็ไม่สามารถนำสินค้าเหล่านั้นเข้าได้

2.1.4.4 การให้เงินอุดหนุนผู้ส่งออก เพื่อส่งเสริมการส่งออกของประเทศ เช่น ธนาคารกลางให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ส่งออก ด้วยการรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกในอัตราพิเศษ ซึ่งจะเป็นการคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด

2.1.4.5 การทุ่มตลาด เป็นการขายสินค้าในตลาดต่างประเทศในราคาต่ำกว่าราคาขายในประเทศหรือต่ำกว่าต้นทุนการผลิต เพื่อทำลายคู่แข่งในตลาดต่างประเทศ และเป็นผู้ผูกขาดในตลาดนั้น การที่รัฐบาลยอมให้ผู้ผลิตของประเทศขายสินค้าทุ่มตลาดในต่างประเทศ ก็เพื่อรักษามูลค่าการส่งออกระยะยาวของประเทศ

2.1.4.6 การทำข้อตกลงทางการค้ากับบางประเทศ เช่น การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี เป็นต้น จะทำให้สินค้าเข้าจากประเทศคู่สัญญาเสียภาษีศุลกากรขาเข้าในอัตราร้อยหรือได้รับการยกเว้นภาษี จึงสามารถขายสินค้าในราคาที่ถูกลงกว่าสินค้าจากประเทศนอกข้อตกลง เป็นการกีดกันสินค้าจากประเทศนอกข้อตกลง

ในปัจจุบันมาตรการที่ใช้ในการดำเนินนโยบายการค้าแบบคุ้มกันที่เป็นการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การให้เงินอุดหนุนแก่ผู้ส่งออกและการทุ่มตลาด นำมาใช้ได้ยากและอาจถูกตอบโต้จากประเทศคู่ค้าด้วย การเรียกเก็บภาษีศุลกากรขาเข้าในอัตราร้อยสูง สำหรับสินค้าที่มาจากประเทศที่ใช้มาตรการดังกล่าว

2.1.5 การกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

การกีดกันทางการค้า⁴ คือ การที่รัฐบาลหรือประเทศใด ๆ ใช้มาตรการแทรกแซงเพื่อลดปริมาณการนำเข้าสินค้ามาในประเทศตนหรือเพื่อลดปริมาณการส่งออกสินค้าของประเทศอื่น โดยวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่มักกระทำเพื่อปกป้องผู้ผลิตสินค้าภายในประเทศ อาจโดยการใช้มาตรการที่ทำให้ผู้ส่งออกมีความสามารถในการแข่งขันทางการค้ากับผู้ผลิตภายในประเทศได้น้อยลง เช่น การเก็บภาษีนำเข้าในอัตราร้อยสูงทำให้สินค้าที่นำเข้ามีราคาสูงขึ้น หรืออาจโดยการจำกัดปริมาณการนำเข้า หรือใช้มาตรการต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกของประเทศอื่นทำให้ส่งออกได้น้อยลงกว่าเมื่อไม่มีการใช้มาตรการเข้าแทรกแซง หรือส่งออกได้น้อยลงกว่าเมื่อปล่อยให้การค้าเป็นไปโดยเสรี ในอดีตก่อนการเจรจาระหว่างประเทศในความตกลงทั่วไปว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

⁴ สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย, ความหมายของการค้าระหว่างประเทศ [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา www.isit.or.th/uploads/Trademeasures/185-file.doc.

และการค้า หรือ แกตต์ GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) จนพัฒนาไปเป็น องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ขึ้น การค้าระหว่างประเทศดำเนินไปอย่าง ขาดกรอบหรือกติกาทางการค้า ประเทศต่าง ๆ ก็มักใช้มาตรการกีดกันทางการค้าตามอำเภอใจทำให้ ประเทศผู้ส่งออกได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้มาตรการกีดกันการค้าที่ประเทศต่าง ๆ นำมาใช้มีทั้ง มาตรการทางภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี

2.1.5.1 มาตรการปกป้องทางการค้าระหว่างประเทศ - มาตรการทางภาษี

มาตรการทางภาษี เป็นมาตรการกีดกันทางการค้ามาตรการหนึ่งในอดีตมีการ นำมาใช้กีดกันทางการค้ามาก โดยเรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราที่สูงเพื่อปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ ตน ดังจะเห็นได้จากอัตราภาษีนำเข้าสินค้าที่สำคัญบางชนิดของบางประเทศ ที่เป็นข้อมูลซึ่งแจ้งไว้ต่อ องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) เพื่อใช้เป็นฐานในการลดภาษีนำเข้า ตามข้อตกลง มีการกำหนดอัตราภาษีนำเข้าไว้สูงมารวมทั้งประเทศไทยด้วย ทั้งนี้การเก็บภาษีนำเข้า ในอัตราสูงย่อมทำให้สินค้าที่นำเข้ามีต้นทุนสูงขึ้นจึงมีความสามารถในการแข่งขันกับสินค้าที่ผลิต ภายในประเทศผู้นำเข้าลดลงทำให้ปริมาณการนำเข้าลดลง ซึ่งหมายถึงการส่งออกของประเทศ ผู้ส่งออกย่อมลดลงนั่นเอง

2.1.5.2 มาตรการปกป้องทางการค้าระหว่างประเทศ – มาตรการที่มิใช่ภาษี

อุปสรรคทางการค้าที่มิใช่ภาษี⁵ (Non-Tariff Measures: NTMs) เป็นกฎระเบียบ ข้อบังคับของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ โดยองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) อนุญาตให้ใช้ได้ในการส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรม หรือมีสิทธิใช้ เป็นข้อยกเว้นในกรณีฉุกเฉินและจำเป็น รวมทั้งเพื่อคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ พืชและสัตว์ ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่มีเหตุผล หรือไม่มีผลต่อการกีดกันทางการค้าอย่างแอบแฝง และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ภายใต้ความตกลงที่กำกับดูแล

มาตรการที่มิใช่ภาษี ประกอบไปด้วยมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

1) มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti – Dumping Duty: AD) เป็นมาตรการที่ประเทศ ผู้นำเข้าเรียกเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดภายใต้สถานการณ์ที่ประเทศผู้นำเข้าได้รับความเสียหาย จากสินค้านำเข้าที่มีการทุ่มตลาด โดยประเทศผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการไต่สวนกรณีการทุ่มตลาด อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

⁵ ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ, อุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี (Non-Tariff Barriers: NTB) [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://rubber.oie.go.th/box/documents/NTBs.pdf>.

2) มาตรการตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duty: CVD) เป็นมาตรการที่ประเทศผู้นำเข้าเรียกเก็บค่าธรรมนิยมพิเศษเพื่อตอบโต้สินค้านำเข้าที่ได้รับการอุดหนุนประเภทที่ต้องห้ามภายใต้ความตกลงซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มีการบิดเบือนทางการค้า

3) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Standard: SPS) เป็นมาตรการที่ใช้การจำกัดการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมเป็นสำคัญ ด้วยเหตุผลทางสุขอนามัยเพื่อคุ้มครองชีวิต สุขภาพของมนุษย์ สัตว์หรือพืชภายในอาณาเขตของประเทศจากความเสี่ยงที่เกิดจากการเข้ามาหรือแพร่ระบาดของแมลงเชื้อโรค สิ่งมีชีวิตที่เป็นพาหะของโรคหรือสิ่งมีชีวิตที่ก่อให้เกิดโรคร้ายแรงต่าง ๆ สิ่งเจือปน สารพิษหรือสิ่งมีชีวิตที่ทำให้เกิดโรคในอาหาร เครื่องดื่มหรืออาหารสัตว์ เช่น การห้ามนำเข้าสินค้าที่มีสารปนเปื้อนเกินกว่าอัตราที่ประเทศผู้นำเข้ากำหนด เป็นต้น

4) มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อลดการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษาจากการกำหนดกฎระเบียบหรือมาตรฐานเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศที่แตกต่างกันของสมาชิก รายละเอียดของความตกลงประกอบด้วยกฎระเบียบทางเทคนิค (Technical Regulations) หมายถึง เอกสารที่กำหนดคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการและกรรมวิธีการผลิตที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ รวมถึงข้อกำหนดทางการบริหารซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้กฎระเบียบทางเทคนิคได้แก่ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียกชื่อ การใช้สัญลักษณ์ การบรรจุหีบห่อ การทำเครื่องหมายและการติดฉลากผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

มาตรฐาน (Standard) หมายถึง เอกสารระบุแนวทางหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการผลิตและกรรมวิธีการผลิตที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับความเห็นชอบโดยองค์กรที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแนวทางที่ใช้กันอยู่ทั่วไปหรือใช้เป็นประจำ

กระบวนการประเมินความสอดคล้อง (Conformity Assessment Procedures) หมายถึง การใช้กระบวนการใด ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อตรวจสอบหรือพิสูจน์ได้ว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของกฎระเบียบทางเทคนิคหรือมาตรฐาน

5) มาตรการอื่น ๆ เช่น การจัดซื้อโดยรัฐ การผูกขาดการนำเข้า การกำหนดแหล่งกำเนิดสินค้า เป็นต้น

2.2 วิวัฒนาการ

2.2.1 องค์การการค้าโลก⁶ (World Trade Organization: WTO)

⁶ กระทรวงการต่างประเทศ, **กรอบความร่วมมือ: องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO)** [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา www.mfa.go.th.

เป็นองค์การระหว่างประเทศ ที่มีพัฒนาการมาจากการทำความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากร และการค้าหรือแอกต์ (General Agreement on Tariffs and Trade: GATT) เมื่อปี พ.ศ. 2490 ซึ่งขณะนั้นยังไม่มีสถานะเป็นสถาบันจนกระทั่งการเจรจาการค้ารอบอุรุกวัย ซึ่งผลการเจรจาส่วนหนึ่งทำให้เกิดการก่อตั้งองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2538 โดยมีสมาชิกเริ่มแรก 81 ประเทศ และตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ปัจจุบันองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) มีสมาชิกรวม 159 ประเทศ (2 มีนาคม 2556)

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) มีการเจรจาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไป (Progressive Liberalization) ตามความพร้อมของประเทศสมาชิกและระดับการพัฒนาของประเทศสมาชิก กฎกติกาต่าง ๆ ของ องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้กำหนดให้มีการปฏิบัติอย่างเป็นพิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนา (Special and Differential Treatment: S&D) เพื่อให้สามารถเข้าร่วมในระบบการค้าพหุภาคีได้ องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) จึงเป็นองค์กรที่ไม่หยุดนิ่ง มีการเจรจาเพื่อพัฒนาและสร้างกฎกติกาใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถรองรับกับวิวัฒนาการของการค้าระหว่างประเทศและรูปแบบการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

การเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ทำให้ประเทศสมาชิกมีสิทธิและข้อผูกพัน (Rights and Obligations) ที่จะต้องปฏิบัติตามภายใต้ความตกลงต่าง ๆ และกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้การแข่งขันทางการค้าเป็นธรรมแล้ว ยังสร้างความมั่นใจให้แก่ทั้งผู้ค้าและผู้ลงทุน ผู้ผลิตและผู้ส่งออกสามารถคาดการณ์และวางแผนการค้าระหว่างประเทศล่วงหน้าได้ ความตกลงที่สำคัญภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้แก่

1) พิธีสารรอบอุรุกวัยภายใต้ GATT 1994 เรื่อง การเปิดตลาด (Marrakesh Protocol) ประเทศสมาชิกจะลดภาษีลงตามที่ระบุไว้ในตารางข้อตกลงลดหย่อน โดยจะลดลงเท่า ๆ กันทุกปี เป็นเวลา 5 ปี และผูกพันไว้ที่อัตราเสนอลด โดยเป็นการลดภาษีศุลกากรสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไป และการยับยั้งหรือเพิกถอนข้อตกลงลดหย่อนสามารถทำได้ โดยต้องมีการเจรจาชดเชยความเสียหายให้กับประเทศที่มีผลประโยชน์อย่างสำคัญ

2) ความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตร (Agreement on Agriculture) กำหนดให้เปลี่ยนมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากร เป็นภาษีศุลกากรทั้งหมด โดยต้องเปิดตลาดโควตาภาษีจำนวนหนึ่ง ในอัตราภาษีต่ำ ลดมาตรการการอุดหนุนภายในที่บิดเบือนการค้า และการอุดหนุนการส่งออก ทั้งนี้ สมาชิกจะต้องเจรจาเปิดตลาดสินค้าเกษตรให้แก่กันทุก ๆ 5 ปี

- 3) ความตกลงว่าด้วยสิ่งทอและเสื้อผ้า (Agreement to Textiles and Clothing: ATC) ประเทศผู้นำเข้าจะต้องยกเลิกมาตรการโควตานำเข้าภายในเวลา 10 ปี
- 4) ความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS) การกำหนดระดับความปลอดภัย และการตรวจสอบมาตรฐานสินค้านำเข้า จะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ หรือมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มารับรอง
- 5) ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT) การออกระเบียบด้านเทคนิคและมาตรฐานต่าง ๆ ของสินค้า รวมถึงข้อกำหนดเรื่องการบรรจุหีบห่อ การทำเครื่องหมายการค้า และการปิดฉลาก
- 6) ความตกลงว่าด้วยระเบียบวิธีการออกใบอนุญาตนำเข้า (Agreement on Import Licensing)
- 7) ความตกลงว่าด้วยการต่อต้านการทุ่มตลาด (Antidumping: AD) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการไต่สวนการทุ่มตลาดให้รัดกุมยิ่งขึ้นเพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ปฏิบัติให้สอดคล้องกัน เป็นการลดโอกาสที่อาจมีประเทศผู้นำเข้าใช้มาตรการตอบโต้เพื่อกีดกันการค้าอย่างไม่เป็นธรรม
- 8) ความตกลงว่าด้วยการตอบโต้การอุดหนุน (Agreement on Subsidies and Countervailing Measures: SACM) กำหนดประเภทของการอุดหนุนไว้ อย่างชัดเจนว่าการอุดหนุนประเภทใดเป็นการอุดหนุนที่ต้องห้าม ประเภทใดเป็นการอุดหนุนที่ทำได้และประเภทใดเป็นการอุดหนุนที่เมื่อทำแล้วอาจถูกมาตรการตอบโต้ นอกจากนี้ยังได้กำหนดแนวปฏิบัติในการไต่สวนเพื่อการตอบโต้สินค้านำเข้าที่ได้รับการอุดหนุนจากประเทศผู้ผลิตเพื่อให้แต่ละประเทศถือปฏิบัติ
- 9) ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาเพื่อการศุลกากร (Customs Valuation)
- 10) ความตกลงว่าด้วยการตรวจสอบสินค้าก่อนส่งออก (Agreement on Preshipment Inspection: PSI)
- 11) ความตกลงว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Agreement on Rules of Origin)
- 12) ความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง (Agreement on Safeguard)
- 13) ความตกลงว่าด้วยการยุติข้อพิพาท (Dispute Settlement Understanding: DSU)
- 14) ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights: TRIPs) กำหนดขอบเขตและมาตรฐานการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ประเภทที่สำคัญ ได้แก่ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์การออกแบบวงจรรวม สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และความลับทางการค้า

15) ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services: GATS) กำหนดกรอบความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ โดยมีหลักการสำคัญในการทำงานเกี่ยวกับ แกตต์ เช่น หลักการไม่เลือกปฏิบัติ ความโปร่งใส การเปิดเสรีตามลำดับ เป็นต้น

16) ความตกลงว่าด้วยมาตรการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Investment Measure: TRIMs)

กำหนดหลักการสำคัญคือ ทุกประเทศต้องยกเลิกมาตรการลงทุนที่มีผลเท่ากับการกีดกันการนำเข้าโดยประเทศพัฒนาแล้วต้องยกเลิกใน 2 ปี ส่วนประเทศกำลังพัฒนาใน 5 ปี ซึ่งมาตรการเหล่านั้นได้แก่ มาตรการกำหนดให้ใช้วัตถุดิบในประเทศในการผลิตสินค้าหรือที่เรียกว่า Local Content Requirement ไม่ว่าข้อกำหนดนี้จะเป็นข้อบังคับหรือเป็นเงื่อนไขต่อการที่ผู้ผลิตภายในจะได้รับสิทธิพิเศษใด ๆ ก็ตาม เช่น สิทธิในข้อยกเว้นไม่เสียภาษีตามนโยบายส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2537 เป็นสมาชิกลำดับที่ 59 มีสถานะเป็นสมาชิกก่อตั้ง สามารถประเมินประโยชน์ที่ไทยได้รับการเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) โดยสรุปดังนี้

(1) การมีกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศตามที่กำหนดโดย องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การแข่งขันทางการค้าเป็นธรรม และสร้างความมั่นใจให้แก่ทั้งผู้ค้าและผู้ลงทุน

(2) ผู้ผลิตและผู้ส่งออกสามารถคาดการณ์และวางแผนการค้าระหว่างประเทศล่วงหน้าได้ เนื่องจากการมีกฎกติกาและข้อผูกพันระหว่างประเทศที่โปร่งใส ทั้งมาตรการด้านภาษีศุลกากรและมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากร

(3) ผู้บริโภคมีทางเลือกจากการมีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น ตลอดจนได้รับสินค้าและบริการที่มีคุณภาพมากขึ้นและราคาถูกลง ซึ่งเป็นผลจากการเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา

(4) มีเวทีในการร้องเรียนข้อพิพาททางการค้า และมีแนวร่วมในการต่อสู้กับประเทศใหญ่ในกรณีที่ประเทศเหล่านั้นมีการใช้มาตรการที่บิดเบือนการค้า

(5) การมีตลาดที่เปิดกว้างขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการลดภาษีของประเทศสมาชิกต่าง ๆ โดยเฉพาะตลาดส่งออกสำคัญของไทย เช่น สหรัฐฯ ตลาดอาเซียนค้าอุตสาหกรรมและประมงโดยเฉลี่ยลงจากร้อยละ 5.5 เหลือร้อยละ 3.5 สหภาพยุโรปลดภาษีลงจากร้อยละ 5.7 เหลือร้อยละ 4.3 ญี่ปุ่นลดภาษีลงร้อยละ 3.7 เหลือร้อยละ 1.4 เป็นต้น ทำให้การส่งออกของไทยขยายตัวอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา

(6) การปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลงต่าง ๆ ขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของไทยต้องปรับโครงสร้างการทำงานภายใน

ซึ่งได้ช่วยอำนวยความสะดวกต่อกระบวนการการค้าระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น

2.2.2 มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT)

เป็นความตกลงที่อยู่ภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ข้อสำคัญ คือ

1) เพื่อให้ประเทศสมาชิกมั่นใจว่ากฎระเบียบทางเทคนิค (Technical Regulations) มาตรฐาน (Standards) และกระบวนการประเมินความสอดคล้อง (Conformity Assessment Procedures) ที่ออกมานั้น จะไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า

2) ให้สิทธิแก่ประเทศสมาชิกในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อปกป้องชีวิตหรือสุขภาพของคน สัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อม

อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าปรากฏอยู่ใน มาตรา 3, 11 และ 20 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (The General Agreement on Tariffs and Trade: GATT) ปี 2490 กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับกฎระเบียบ (Regulation) และมาตรฐาน (Standards) ซึ่งต่อมาในการเจรจาการค้าของ GATT รอบโตเกียว (ระหว่างปี พ.ศ.2516-2522) ได้มีการเจรจาเรื่องกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐานที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ ผลของการเจรจาทำให้เกิดประมวลว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (The Code on the Technical Barriers to Trade หรือที่ เรียกว่า “The Standards Code”)

ผลจากการเจรจารอบอุรุกวัย⁷ (ปี พ.ศ.2529-2537) ได้ทำให้ประเด็นเรื่องกฎระเบียบทางเทคนิคกลายเป็นกลไกบังคับที่เข้มงวดมากขึ้นกว่าการเจรจารอบโตเกียว และเป็นความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) โดยได้มีการลงนามจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกให้เป็นหนึ่งในความตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลกที่มาร์ราเกช (Marrakesh Agreement Establishing The World Trade Organization) เป้าหมายของความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าก็เพื่อลดการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีจากการกำหนดมาตรฐานหรือกฎระเบียบเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศที่แตกต่างกันของสมาชิก ผลจากการก่อตั้งองค์การการค้าโลกทำให้ประเทศสมาชิกต้องลดภาษีนำเข้าสินค้าระหว่างกัน ประเทศที่ต้องการลดการนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่นอาจต้องหามาตรการกีดกันทางการค้ารูปแบบอื่นซึ่งกฎระเบียบทางเทคนิคก็เป็นหนึ่งในมาตรการที่หลายประเทศนำมาใช้โดยอ้างความปลอดภัยของชีวิตและสุขภาพของคนในประเทศตนเป็นหลัก ดังนั้นเป้าหมายของความตกลงคือการสร้างหลักประกันว่าการที่ประเทศนำมาตรการทางเทคนิคมาใช้ต้องเป็นไปเพียงเพื่อจุดประสงค์อันชอบธรรม

⁷กรมควบคุมมลพิษ, ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://is.pcd.go.th/envecodb/tbt.php>.

เท่านั้น (Legitimate Objectives) ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า มาตรา 2.2 ได้ยกตัวอย่างวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรม (Legitimate Objectives) ของการออกกฎระเบียบทางเทคนิคของประเทศสมาชิกไว้ ได้แก่ คุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ และพืช

กฎระเบียบทางเทคนิคที่ออกและบังคับใช้โดยประเทศสมาชิกส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและสุขภาพของมนุษย์เป็นสำคัญ ขณะที่สมาชิกหลายประเทศได้กำหนดกฎระเบียบทางเทคนิคที่มุ่งปกป้องสิ่งแวดล้อมเช่น กฎระเบียบเกี่ยวกับการนำกลับมาใช้ใหม่ของกระดาษหรือผลิตภัณฑ์พลาสติก กฎระเบียบว่าด้วยระดับมาตรฐานของการปล่อยควันเสียจากรถยนต์หรือโรงงาน และกฎระเบียบว่าด้วย การห้ามใช้สารเคมีบางประเภทในผลิตภัณฑ์ที่เป็นสาเหตุก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างของความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า⁸

ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade Agreement: TBT Agreement) เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องกฎระเบียบทางเทคนิค มาตรฐาน และกระบวนการประเมินความสอดคล้อง ซึ่งรายละเอียดปรากฏอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของความตกลงดังนี้

- กฎระเบียบทางเทคนิค (Technical Regulations) จะปรากฏรายละเอียดในมาตรา 2 และ 3 ของ ความตกลง TBT
- มาตรฐาน (Standards) ถูกระบุไว้ในมาตรา 4 และได้อ้างอิงไปถึงรายละเอียดเรื่อง The Code of Good Practice ในภาคผนวก 3 ของความตกลง TBT ซึ่งข้อตกลงเรื่อง The Code of Good Practice นี้ มีความสำคัญมากเนื่องจากได้ระบุข้อปฏิบัติและองค์การที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับตามความตกลง TBT เอาไว้
- กระบวนการประเมินการรับรอง (Conformity Assessment Procedures) ระบุไว้ในมาตรา 5-9 ของความตกลง TBT
- หลักการทั่วไปและบทบัญญัติต่าง ๆ มีรายละเอียดในมาตรา 10-15 ของความตกลง TBT
- นิยามความหมาย และ Code of Good Practice สามารถดูรายละเอียดได้ในภาคผนวก 1 และ ภาคผนวก 3 ของความตกลง TBT

2.2.2.1. กฎระเบียบทางเทคนิค (Technical Regulations)

“กฎระเบียบทางเทคนิค” หมายถึง เอกสารที่กำหนดคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการและกรรมวิธีการผลิตที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ รวมถึงข้อกำหนดทางการบริหารด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม โดยอาจจะรวมหรือระบุเฉพาะถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียกชื่อและ

⁸ กรมควบคุมมลพิษ, ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://is.pcd.go.th/envecodb/tbt.php>.

การใช้สัญลักษณ์การบรรจุหีบห่อสิน การทำเครื่องหมายหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดฉลากที่ใช้กับผลิตภัณฑ์ กระบวนการหรือกรรมวิธีการผลิต ซึ่งครอบคลุม

- คุณลักษณะเฉพาะและคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ (Characteristics of the Products)
- กระบวนการและกรรมวิธีการผลิต ซึ่งมีผลต่อคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์
- การเรียกชื่อและการใช้สัญลักษณ์ (Terminology and Symbol)
- การบรรจุหีบห่อ และการติดฉลากกับผลิตภัณฑ์ (Packaging and Labeling Requirements)

2.2.2.2 มาตรฐาน (Standards)

“มาตรฐาน” หมายถึง เอกสารที่ได้รับความเห็นชอบโดยองค์กรที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งระบุกฎแนวทางหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการและกรรมวิธีการผลิตที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้กันโดยทั่วไปและใช้อยู่เป็นประจำ ไม่ได้เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม โดยอาจรวมหรือระบุถึงข้อกำหนดเฉพาะเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ สัญลักษณ์ การบรรจุหีบห่อ การทำเครื่องหมายหรือการติดฉลากที่ใช้กับผลิตภัณฑ์ กระบวนการหรือกรรมวิธีการผลิตด้วย

2.2.2.3 กระบวนการประเมินการรับรอง (Conformity Assessment Procedures)

“กระบวนการ ประเมินการรับรอง” หมายถึง การใช้กระบวนการใด ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อตรวจสอบหรือพิสูจน์ได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของกฎระเบียบทางเทคนิคหรือมาตรฐานตามหลักการปรับให้สอดคล้องกันของกระบวนการประเมิน และหลักความโปร่งใส ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประเทศอื่นเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการประเมินความสอดคล้องของตน

กระบวนการประเมินความสอดคล้องเป็นกระบวนการพิจารณาทางด้านเทคนิค เพื่อยืนยันว่าผลิตภัณฑ์ได้มีการผ่านข้อบังคับหรือข้อกำหนดที่ได้วางไว้ในกฎระเบียบและมาตรฐาน กระบวนการประเมินความสอดคล้องได้แก่ กระบวนการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบ การตรวจสอบความถูกต้องการตรวจตราหลังการผลิต การรับรองระบบงานและการรับรองผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

2.2.2.4 หลักการพื้นฐานและบทบัญญัติทั่วไป

แม้ว่าความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าจะประกอบด้วย 3 เรื่องหลัก ได้แก่กฎระเบียบทางเทคนิค มาตรฐานและกระบวนการประเมินความสอดคล้อง แต่ยังมีหลักการและบทบัญญัติทั่วไปที่เกี่ยวข้องอันเป็นพื้นฐานที่ประเทศสมาชิกจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามแบ่งได้เป็น 7 หลักการ ดังรายละเอียด ในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1: สาระสำคัญของหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า⁹

หลักการ	สาระสำคัญ
1. หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination Principle)	การใช้กฎระเบียบทางเทคนิคกับสินค้านำเข้านั้นต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติ (Discrimination) นั่นคือ ข้อบังคับทางเทคนิคที่ใช้กับสินค้านำเข้าต้องไม่แตกต่างกับข้อบังคับที่ใช้กับสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดภายในประเทศ ภาระบวกรประเมินความสอดคล้องของประเทศสมาชิกในมาตรา 5.1.1 กำหนดว่า ประเทศสมาชิกต้องให้การรับประกันว่าการกำหนด การประกาศ และบังคับใช้ ภาระบวกรประเมินความสอดคล้อง เพื่ออนุญาตให้ผู้ขายสินค้าคล้ายคลึงกันที่มีถิ่นกำเนิดในอาณาเขตของประเทศสมาชิกอื่นสามารถใช้วิธีการนั้นได้ภายใต้เงื่อนไขไม่น้อยกว่าที่ให้กับผู้ขายสินค้าคล้ายคลึงกันที่มีถิ่นกำเนิดในชาติของตน
2. วัตถุประสงค์อันชอบธรรม (Legitimate Objectives)	การประกาศหรือบังคับใช้กฎระเบียบทางเทคนิค มาตรฐาน เพื่อจุดประสงค์คุ้มครองสุขภาพอนามัยของผู้บริโภค และป้องกันการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศอย่างไม่เป็นธรรม
3. หลักการปรับให้สอดคล้อง (Harmonization)	การปรับให้สอดคล้องเป็นหลักการสำคัญของความตกลง TBT ซึ่งกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกได้มีความสอดคล้องกันในเรื่องมาตรฐานระหว่างประเทศและให้ใช้มาตรฐานระหว่างประเทศเป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐานภายในประเทศ หลักการปรับให้สอดคล้องนั้นอยู่บนพื้นฐานที่ว่า หากประเทศสมาชิกยอมรับและใช้มาตรฐานระหว่างประเทศเป็นมาตรฐานของชาติแล้ว อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าก็จะลดน้อยลง
4. การใช้มาตรฐานระหว่างประเทศ (Use of International Standards)	ความตกลง TBT กำหนดให้ประเทศสมาชิกใช้มาตรฐานระหว่างประเทศเป็นพื้นฐานในการกำหนดกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐานของตน นอกเสียจากว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานระหว่างประเทศนั้นทำให้ประเทศสมาชิกไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมเนื่องจากความแตกต่าง อันเกิดจากปัจจัยพื้นฐานของสภาพภูมิอากาศหรือภูมิศาสตร์หรือปัญหาด้านเทคโนโลยี

(ตารางมีต่อ)

⁹ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, องค์การการค้าโลก [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://e-book.ram.edu/e-book/e/EC451/chapter2.pdf>.

ตารางที่ 2.1 (ต่อ): สารสำคัญของหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

หลักการ	สารสำคัญ
6. หลักความโปร่งใส (Transparency)	ประเด็นสำคัญของหลักความโปร่งใสมี 2 ประการคือ การแจ้ง (Notification) และการจัดตั้งศูนย์ตอบข้อซักถาม (Enquiry Points) เรื่องการแจ้งนั้น ความตกลง TBT กำหนดไว้ในกรณีไม่มีมาตรฐานระหว่างประเทศ แนวทางหรือข้อเสนอแนะระหว่างประเทศที่ใกล้เคียงและกฎระเบียบหรือกระบวนการประเมินความสอดคล้องนั้นส่งผลกระทบต่ออย่างสำคัญ ด้านการค้าของประเทศสมาชิกอื่น ประเทศสมาชิกมีหน้าที่แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบทางเทคนิคและกระบวนการประเมินความสอดคล้องของตน เรื่องศูนย์ตอบข้อซักถาม (Enquiry Points) นั้น ความตกลง TBT กำหนดให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตอบข้อซักถามแห่งชาติขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกอื่นสามารถร้องขอและเข้าถึงข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับกฎระเบียบทางเทคนิค มาตรฐาน และกระบวนการประเมินความสอดคล้องของประเทศตน
7. การปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่าง (Special and Differential Treatment)	ความตกลง TBT ได้บัญญัติว่าการจัดทำและบังคับใช้กฎระเบียบทางเทคนิค มาตรฐาน และกระบวนการประเมินความสอดคล้องนั้น ประเทศสมาชิก โดยเฉพาะประเทศพัฒนาแล้วต้องคำนึงถึง ความจำเป็นทางด้านการพัฒนา การเงินและการค้าของประเทศกำลังพัฒนา เพื่อเป็นการประกันว่าจะไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคโดยไม่จำเป็นต่อการส่งออกของประเทศสมาชิกกำลังพัฒนา

ที่มา: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (ม.ป.ป.). *องค์การการค้าโลก*. สืบค้นจาก <http://e-book.ram.edu/e-book/e/EC451/chapter2.pdf>.

ตามความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้ามาตรา 15.4 นั้นระบุให้ประเทศสมาชิกมีการทบทวนการดำเนินงานและพันธกรณีตามความตกลงทุก ๆ 3 ปี และแต่ละปีต้องมีการประชุมกันประมาณ 3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ในเรื่องความโปร่งใสและเป็นที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพันธกรณีต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกในอันที่จะทำให้เกิดข้อได้เปรียบทางเศรษฐกิจซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของ สิทธิและพันธกรณี

การทบทวนความตกลงทุก ๆ 3 ปีของคณะกรรมการ TBT (Triennial Review)

ครั้งที่ 1 ในปี 2540 (G/TBT/5) มีการทบทวนในหัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

1) พันธกรณีและการบริหารข้อตกลงตาม มาตรา 15.2 (The Implementation and Administration of the Agreement) ความตกลง TBT มาตรา 15.2 ระบุว่าเมื่อประเทศใดเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกแล้วจะต้องแจ้งมาตรการทางเทคนิคต่าง ๆ ที่ประเทศนั้นมีอยู่หรือมาตรการที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลังการเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกต่อคณะกรรมการ TBT เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีและการบริหารข้อตกลง โดยในการแจ้งมาตรการทางเทคนิคต่าง ๆ นั้น ต้องระบุที่ตั้งของศูนย์ตอบข้อซักถามของแต่ละประเทศ (National Enquiry Point) ซึ่งจะเป็นแหล่งรับและให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของประเทศสมาชิก ประเทศไทยมีศูนย์ตอบข้อซักถาม 2 แห่ง คือ

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการแจ้งข้อมูล รวมถึงเป็นศูนย์ตอบข้อซักถามในเรื่องกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐานภายใต้ความตกลง TBT ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอุตสาหกรรม

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางให้ข้อมูลของสินค้าเกษตรและอาหาร

2) การปฏิบัติตามข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ (The Code of Good Practice)

3) การใช้มาตรฐานระหว่างประเทศซึ่งจะช่วยเพิ่ม โอกาสในการเข้าสู่ตลาดของประเทศสมาชิกอื่น การปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติที่ดีจะช่วยหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า

4) การเตรียมการสำหรับข้อกำหนดทางเทคนิค (Technical Regulations) ที่จะนำมาใช้ใน ประเทศสมาชิก

5) กระบวนการประเมินเพื่อการรับรอง (Conformity Assessment Procedures)

ครั้งที่ 2 ในปี 2543 (G/TBT/9) มีการทบทวนในหัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

1) คณะกรรมการ TBT ได้พยายามให้ ประเทศสมาชิกลดความซับซ้อนของการบังคับใช้กฎระเบียบทางเทคนิค โดยกฎระเบียบควรเน้นความจำเป็นและโปร่งใส รวมถึงสามารถประยุกต์ใช้ได้

2) การให้ความร่วมมือกันระหว่างประเทศสมาชิก ในการกำกับดูแลกฎระเบียบของสมาชิกที่แตกต่างกัน กิจกรรมการฝึกอบรม รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสามารถส่งเสริม การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อ หลีกเลี่ยงความแตกต่างของกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นและการลดลงของ ปัญหาและอุปสรรค

3) กำหนดแนวทางการประเมินเพื่อการรับรอง (Conformity Assessment Procedures)

4) แนะนำข้อกำหนดหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ

ครั้งที่ 3 ปี 2546 (G/TBT/13) มีการทบทวนในหัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

- 1) ข้อควรปฏิบัติในการออกกฎระเบียบ (Good Regulatory Practice: GRP) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ องค์ประกอบของ GRP ในระดับท้องถิ่น (Elements of GRP at the Domestic Level) เครื่องมือทางนโยบายในการตัดสินใจที่จะเลือกใช้มาตรการสมัครใจหรือบังคับ (Policy Instruments) ความเท่าเทียมกัน (Equivalency)
- 2) กระบวนการเพื่อความโปร่งใส (Transparency Procedures) มีการเสนอให้มีการพิจารณาความเป็นไปได้ของการจัดให้มีศูนย์กลางสำหรับรวบรวมเรื่องแจ้ง (Central Depository for Notifications) ในเว็บไซต์ (World Trade Organization: WTO) เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถกรอกแบบฟอร์มการแจ้งในเว็บไซต์ WTO (on-line)
- 3) กระบวนการประเมินเพื่อการรับรอง (Conformity Assessment Procedures)
 - การรับรองตนเองของผู้ประกอบการ (Supplier's Declaration of Conformity: SDoC) เพื่อให้มีดำเนินการอย่างคล่องตัวและไม่ไปเพิ่มภาระต้นทุนของกระบวนการประเมินเพื่อการรับรอง และการใช้มาตรฐานระหว่างประเทศเป็นมาตรฐานชี้้นำในการรับรองตนเองของผู้ผลิตจะช่วยให้เกิดความโปร่งใสและเพิ่มศักยภาพในการส่งออกของประเทศกำลังพัฒนา
 - การรับรองระบบงาน (Accreditation) คณะกรรมการ TBT เน้นให้ประเทศสมาชิกตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรับรองระบบงานของตนให้มีแนวทางที่สอดคล้องกับระบบสากล
 - การยอมรับซึ่งกันและกัน (Mutual Recognition Agreement for the Acceptance of Conformity Assessment Results: MRAs) คณะกรรมการ TBT เน้นความสำคัญในการยอมรับซึ่งกันและกันในผลการประเมินการรับรองแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ

ครั้งที่ 4 ปี 2549 (G/TBT/19) มีการทบทวนในหัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

- 1) ตามพันธกรณีและการบริหารข้อตกลงตาม มาตรา 15.2 (The Implementation and Administration of the Agreement) มีประเทศสมาชิกจำนวน 108 ประเทศที่เข้าร่วมพันธกรณีในการแจ้งมาตรการทางเทคนิคต่าง ๆ ของประเทศตน
- 2) มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติตามแนวทางข้อควรปฏิบัติในการออกกฎระเบียบ (Good Regulatory Practice: GRP) ระหว่างประเทศสมาชิก
- 3) การให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคและการปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่างคณะกรรมการ TBT ได้จัดให้มีกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือและให้ความรู้ทางเทคนิคแก่ประเทศสมาชิก โดยเชิญองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนที่เป็นองค์กรระหว่างประเทศในระดับพหุภาคี ระดับภูมิภาค และระดับทวิภาคี เพื่อให้ความรู้แก่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายและคณะกรรมการ TBT ยังได้จัดทำ Web Page เกี่ยวกับ

ข้อมูลข่าวสารและการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกและมีการรายงานความคืบหน้าอยู่เป็นระยะอีกด้วย

ครั้งที่ 5 ปี 2552 (G/TBT/26) และครั้งที่ 6 ปี 2555 (G/TBT/32) มีการทบทวนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เชิงลึก และสัมมนาเชิงปฏิบัติการของประเทศสมาชิกในหัวข้อต่าง ๆ

- ข้อควรปฏิบัติในการออกกฎระเบียบ (Good Regulatory Practice: GRP)¹⁰ คณะกรรมการ TBT ได้ พยายามให้ประเทศสมาชิกลดการบังคับใช้กฎระเบียบทางเทคนิค และให้ใช้มาตรฐานระหว่างประเทศซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าสู่ตลาดของประเทศสมาชิกอื่น การปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติที่ดีจะช่วยหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า
- กระบวนการประเมินเพื่อการรับรอง (Conformity Assessment Procedures)¹¹ เรื่อง กระบวนการประเมินความสอดคล้อง และการตรวจสอบที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ จึงเน้นให้ประเทศสมาชิกใช้มาตรฐานและแนวทางของ ISO/ IEC และในเรื่องของ กระบวนการประเมินความสอดคล้องของแต่ละประเทศจะต้องไม่เลือกปฏิบัติ มีความโปร่งใส และไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า
- มาตรฐาน (Standards)
- กระบวนการเพื่อความโปร่งใส (Transparency Procedures)
- การช่วยเหลือด้านเทคนิค (Technical Assistance)¹² คณะกรรมการ TBT จัดให้มีกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือและให้ความรู้ทางเทคนิคแก่ประเทศสมาชิก โดยเชิญองค์กร ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนที่เป็นองค์กรระหว่างประเทศในระดับพหุภาคี ระดับภูมิภาค และระดับ ทวิภาค เพื่อให้ความรู้แก่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายและได้จัดทำ Web Page เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารและการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ของประเทศสมาชิก และมีการรายงานความคืบหน้าอยู่เป็นระยะอีกด้วย

2.2.3 แนวโน้มการใช้มาตรการอื่น ๆ ของ TBT

การกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ มีทั้งมาตรฐานในตัวสินค้า และมาตรฐานในกระบวนการให้ได้มาซึ่งสินค้า ที่อาจมีการนำมาใช้โดยตรง หรืออาจมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของแต่ละประเทศอีกก็ย่อมทำได้ มาตรฐานระหว่างประเทศถูกกำหนดขึ้นเพื่อลดอุปสรรคทางการค้า

¹⁰ กลุ่มเศรษฐกิจศาสตร์สิ่งแวดล้อมและวิเทศสัมพันธ์ กผพ กรมควบคุมมลพิษ, ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://is.pcd.go.th/envecodb /tbt.php>.

¹¹ เรื่องเดียวกัน.

¹² เรื่องเดียวกัน.

ระหว่างประเทศ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่แต่ละประเทศมีมาตรฐานการนำเข้าที่แตกต่างกันไป ตามที่กำหนด

มาตรฐานระหว่างประเทศที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป¹³ ดังต่อไปนี้

HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) ระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมในการผลิตอาหาร (Hazard Analysis and Critical Control Point System) เป็นระบบการจัดการเพื่อความปลอดภัยของอาหาร โดยใช้การควบคุม จุดวิกฤตที่ต้องควบคุมของการผลิต ซึ่งระบบนี้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหาร สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยตลอด ในวงจรของโซ่อาหารตั้งแต่ผู้ผลิตเบื้องต้น จนถึงผู้บริโภคขั้นสุดท้าย ระบบ HACCP ยึดหลักเกณฑ์ตาม Codex ซึ่งสามารถป้องกันอันตราย หรือสิ่งปนเปื้อนทางชีวภาพ เคมี และกายภาพของอาหาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

GMP (Good Manufacturing Practices) และ **GAP** (Good Agricultural Practice) การที่จะนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมอาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงงานจำเป็นต้องมีการจัดทำโปรแกรมพื้นฐาน ด้านสุขลักษณะการผลิตอาหารที่เรียกว่า GMP ของโรงงาน ให้มีความสะดวกต่อการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลเสียก่อน เพื่อให้การนำระบบ HACCP มาใช้ประสบความสำเร็จมากขึ้น

Code of Conduct หมายถึง มาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์มาตรฐานของพฤติกรรม และความประพฤติ ซึ่งสามารถอ้างอิงเป็นเอกสารสำหรับองค์กร หรือบุคคลทั่วไปที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างมาตรฐาน ทางพฤติกรรมและกรอบทางกฎหมาย และขนบธรรมเนียมสำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือชีวิตในองค์กร หน่วยงานราชการ หรือสถาบันต่าง ๆ โดยมีแนวทางปฏิบัติหลักคือ การดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติตามจารีต ประเพณี และศีลธรรมอันดี การจัดทำบันทึก และรายงานต่าง ๆ อย่างถูกต้องสมบูรณ์ การให้ข้อมูลที่เป็นความจริง การรักษาความลับของลูกค้า การมีข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับลูกค้า การขัดกันของผลประโยชน์ การดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้า การปฏิบัติงานโดยใช้ทักษะความรู้ความสามารถและความเป็นมืออาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายนอกและองค์กรชุมชนต่าง ๆ การจัดให้มีการควบคุมภายในที่เหมาะสม ในกิจกรรมทุกด้านของบริษัท ตลอดจนการกำหนด/ พัฒนาระเบียบมาตรฐานของการปฏิบัติงานภายในบริษัท

¹³ ชัยพร วิเศษมงคล, มาตรฐานสินค้า.....สิ่งที่พลาดไม่ได้ [Online], 16 มิถุนายน 2553. แหล่งที่มา http://www.sme.go.th/market/Lists/SMEs_Article/DispF.aspx?List=8843c2e6%2D9909%2D4671%2Db882%2D7b1057194101&ID=1.

การเปิดเผยข้อมูลและให้ความร่วมมือกับองค์กรกำกับดูแลทั้งภายในและภายนอก การเปิดเผยข้อมูลระหว่างสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ และการรักษาสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างสมาชิก

REACH (Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals) คือ ระเบียบการจัดการสารเคมีใหม่ ซึ่งเป็นกฎหมายของสหภาพยุโรปที่ประกาศใช้ในปี 2550 ว่าด้วยการจดทะเบียน การประเมิน การอนุญาตและการจำกัดการใช้สารเคมี เกิดจากการนำสาระสำคัญของกฎหมายที่บังคับใช้อยู่เดิมกว่า 40 ฉบับมาปรับปรุง โดยไม่ให้ความซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกับกฎหมายควบคุมสารเคมีอื่น ๆ อีกหลายฉบับที่ยังคงบังคับใช้อยู่เช่น กฎหมายเกี่ยวกับยา เครื่องสำอางหรือกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานประกอบการ กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ ทำให้การจัดการสารเคมีในสหภาพยุโรปมีความเป็นเอกภาพ ระเบียบนี้จึงควบคุมสารเคมีและสินค้าที่มีสารเคมีเป็นส่วนประกอบหรือผลิตด้วยสารเคมี ผู้ประกอบการทั้งหมดในโซ่การผลิตเป็นผู้รับผิดชอบภาระและค่าใช้จ่ายในการทดสอบสารเคมีและการประเมินความเสี่ยงทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้ถ่ายทอดข้อมูลสารเคมีและการประเมินความเสี่ยงระหว่างกันภายในสายโซ่การผลิตโดยใช้เอกสารความปลอดภัย (Safety Data Sheet: SDS) เป็นสื่อ รวมทั้งกำหนดให้มีการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้ขออนุญาตใช้สารเคมีรายการเดียวกัน เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการทดสอบและลดการใช้สัตว์ทดลองด้วย นอกจากนี้ยังมุ่งหมายให้ระเบียบใหม่ช่วยรักษาศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรปได้ด้วย ข้อกำหนดต่าง ๆ ของระเบียบจึงมีส่วนเอื้อให้ผู้ประกอบการของสหภาพยุโรปได้เปรียบคู่แข่งทางการค้า

WEEE (Waste form Electrical and Electronic Equipment) ระเบียบการจัดการระบบรับคืนซากและจัดการเศษเหลือทิ้งของผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า หรือระเบียบการใช้สารทดแทนโลหะหนักที่เป็นอันตรายของสหภาพยุโรป เหตุผลของการกำหนดใช้มาตรการนี้เป็นผลมาจากการเรียกร้องของผู้บริโภค ความตื่นตัวของสังคมในการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ระเบียบว่าด้วยเศษเหลือทิ้งของผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (WEEE) นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนสำคัญ คือ

- Proposal for a Directive on Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) หรือระเบียบว่าด้วยเศษเหลือทิ้งของผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จะเกี่ยวข้องกับการลดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากเศษเหลือทิ้งจากผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และเน้นให้เกิดการแปรรูปและนำกลับมาใช้ใหม่ของเศษเหลือทิ้ง

- Proposal for a Directive on the Restriction of the Use of Certain Hazardous Substances in Electrical and Electronic Equipment ซึ่งเป็นมาตรการลดการใช้สารอันตรายในผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สาระสำคัญของระเบียบว่าด้วยเศษเหลือทิ้งของผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ คือการจัดให้มีระบบการจำกัดเก็บและจัดการ (นำกลับมาใช้ใหม่ แปรรูป นำกลับมาใช้เพียงบางส่วน และกำจัดกากเหลือทิ้ง) กับเศษ

เหลือทิ้งของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวโดยผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมกับมีการกำหนดคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์เพื่อให้สามารถจัดเก็บและจัดการได้ง่าย และกำหนดให้มีการติดฉลากเพื่อเป็นเครื่องหมายบนผลิตภัณฑ์ที่กำหนดด้วย ส่วนสาระสำคัญของระเบียบว่าด้วยการใช้สารที่เป็นอันตรายบางประเภทมีการกำหนดให้ใช้สารอื่นทดแทนโลหะหนักที่เป็นอันตรายในการผลิตผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่จะออกสู่ตลาดตั้งแต่ 1 มกราคม 2008 (พ.ศ. 2551) แต่จะมีข้อยกเว้นระบุในภาคผนวกของระเบียบ ซึ่งอนุญาตการใช้สารดังกล่าวในผลิตภัณฑ์บางประเภทได้ในกรณีที่ยังไม่สามารถจะหาสารอื่นทดแทนในการผลิตได้ ทั้งนี้จะมีการปรับปรุงรายการข้อยกเว้นดังกล่าวไปตามพัฒนาการของเทคโนโลยีและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น

Green Dot เป็นมาตรฐานที่ใช้ในการควบคุมคุณสมบัติของเหลือใช้ประเภทบรรจุภัณฑ์หรือภาชนะบรรจุหีบห่อสินค้า โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มความสามารถในการนำกลับมาใช้ใหม่ ไปจนถึงลดปริมาณการใช้บรรจุภัณฑ์ลงเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมในประชาคมยุโรป ซึ่งในขณะนี้ มีประเทศที่ใช้มาตรฐานฉลาก Green Dot อยู่ 11 ประเทศ โดยประเทศสำคัญคือ เยอรมนี ฝรั่งเศส เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดในการใช้มาตรฐาน Green dot ของแต่ละประเทศสมาชิกยังมีความแตกต่างกันอยู่บ้างในรายละเอียด ในทางปฏิบัติผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกที่ใช้บรรจุภัณฑ์ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ประเทศสมาชิกกำหนดแล้ว จะไม่ติดฉลาก Green Dot ก็ได้ เนื่องจากระบบ Green dot นั้นเป็นระบบสมัครใจ ในขณะที่ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกที่ใช้บรรจุภัณฑ์ซึ่งอาจมีคุณสมบัติไม่ครบตามที่กำหนดหรือใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตามกำหนดแต่ต้องการติดฉลาก Green Dot ก็สามารถซื้อฉลาก Green Dot ที่ออกโดยองค์กรที่ดูแลรับผิดชอบในเรื่องนี้จากประเทศสมาชิกที่ต้องการส่งสินค้าไปขายได้ นั่นคือฉลาก Green Dot เป็นเพียงการแสดงว่าผู้ติดฉลากได้จ่ายเงินให้กับบริษัทผู้รับผิดชอบในการกำจัดบรรจุภัณฑ์ (National Recycling Company) แล้วเท่านั้น

The European White Paper on Food มาตรการสมุดปกขาวความปลอดภัยอาหาร สหภาพยุโรปซึ่งเป็นแผนแม่บทในการดำเนินการด้านความปลอดภัยอาหารของสหภาพยุโรป เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านสุขอนามัยอาหารจากแหล่งข้อมูลที่ได้รับเชื่อถือ ประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยอาหารของผู้บริโภค (Risk Assessment) เผยแพร่ข้อมูลด้านสุขอนามัยอาหารสู่ผู้บริโภคโดยตรง (Risk Communication) การยกระดับมาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหาร ปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขอนามัยอาหาร และระบบควบคุมด้านความปลอดภัยอาหารของประเทศสมาชิกให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน (Harmonization) รวมทั้งเชื่อมโยงการดำเนินการของสหภาพยุโรปตามแนวทางในสมุดปกขาวฯ เข้ากับระบบการค้าของประเทศคู่ค้า และองค์กร/หน่วยงานด้านความปลอดภัยอาหารสากลต่าง ๆ โดยมีหน่วยงานอิสระ

องค์การความปลอดภัยของอาหารแห่งสหภาพยุโรป (European Food Authority: EFA) เป็นผู้ดำเนินงาน

2.2.4 องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization: ISO)¹⁴

มีสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ที่ นครเจนีวา สวิตเซอร์แลนด์ ก่อตั้งเป็นทางการเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 1947 (พ.ศ. 2490) ปัจจุบันมีสมาชิก 143 ประเทศ ซึ่งครั้งแรกนั้นมีผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ 25 ประเทศ ร่วมประชุมกันที่กรุงลอนดอนมีมติตั้งองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐานขึ้น และสหประชาชาติได้ให้การยอมรับเป็นองค์การชำนาญพิเศษประเภทที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจ และจัดซื้อได้แย้ง รวมถึงการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ ในด้านวิชาการวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี หรือการจัดระเบียบการค้าโลก ด้วยการสร้างมาตรฐานขึ้นมา

ISO เริ่มก่อตั้งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ขณะนั้นประเทศต่าง ๆ ไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก เพราะต่างมีระบบมาตรฐานไม่เหมือนกัน จนในปี ในปี ค.ศ. 1978 (2521) สถาบันมาตรฐานแห่งประเทศเยอรมนี (DIN) มีแนวคิดที่จะนำระบบมาตรฐานของแต่ละประเทศที่ไม่เหมือนกันมารวมให้เป็นมาตรฐานประเภทเดียว ทั้งนี้เพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ดังนั้นทาง ISO จึงได้ตั้งคณะกรรมการทางด้านเทคนิค (Technique Committee: ISO/TC/176)

ISO เดิมใช้คำย่อว่า “IOS” โดยมีความหมายในภาษากรีกแปลว่า ความสับสน (ไม่เป็นมงคล) จึงเปลี่ยนมาเป็น ISO ซึ่งมาจากภาษากรีกคือ ISOS แปลว่า “เท่าเทียมกัน” และตรงกับเจตนารมณ์ขององค์การ ISO ที่ต้องการให้ทั่วโลกมีมาตรฐานที่มีความเท่าเทียมกัน (ทัดเทียมกัน) โดยมีภารกิจหลัก คือ

- ให้การสนับสนุนพัฒนามาตรฐาน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อสนองต่อการค้าขาย แลกเปลี่ยนสินค้า และบริการของนานาชาติทั่วโลก

- พัฒนาความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ และภูมิปัญญาของมวลมนุษยชาติ

ในปี ค.ศ. 1987 (พ.ศ. 2530) ISO ได้กำหนดมาตรฐาน ที่เรียกว่ามาตรฐานสากล (Inter-national Standard) ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการวิชาการด้านเทคนิคขึ้นมา คณะหนึ่ง มีกรรมการคณะนี้กว่า 2000 ชุด กรรมการชุดนี้เรียกว่า Technical Committee,

¹⁴ อาสา ชุมรักษา, มาตรฐาน ไอเอสโอ (ISO) คืออะไร? [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://reo16.mnre.go.th/reo16/files/com_knowledge/2012-08/20120814_axyvwpx.pdf.

ISO/ TC Quality Assurance ได้ดำเนินการยกร่างระบบบริหารงานคุณภาพเป็นสากล ต้นแบบของ ISO 9000 นั้นมาจากมาตรฐานแห่งชาติของอังกฤษ คือ BS 5750 มาเป็นแนวทาง คือระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 เป็นมาตรฐานของระบบการบริหารงาน เพื่อให้เกิดคุณภาพซึ่งมาตรฐานนี้ได้ระบุถึงข้อกำหนดที่จำเป็นต้องมีในระบบคุณภาพและใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติซึ่งสามารถใช้ได้กับอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ธุรกิจการบริหารทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ISO ประกอบด้วยสมาชิก 3 ประเภท คือ

1) Member Body เป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติ ซึ่งหมายถึง เป็นตัวแทนทางด้านมาตรฐานของประเทศนั้น ๆ มีสิทธิออกเสียงในเรื่องของวิชาการ มีสิทธิเข้ารับการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการ ISO และสามารถเข้าร่วมประชุมสมัชชาใหญ่

2. Correspondent Member เป็นหน่วยงานของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งยังไม่มีสถาบันมาตรฐานเป็นของตัวเอง สมาชิกประเภทนี้จะไม่เข้าร่วมในเรื่องของวิชาการ แต่มีสิทธิจะได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวของ ISO และเข้าร่วมประชุมสมัชชาใหญ่ในฐานะผู้สังเกตการณ์

3. Subscribe Membership สมาชิกประเภทนี้ เปิดสำหรับกลุ่มประเทศที่มีเศรษฐกิจค่อนข้างเล็กให้สามารถติดต่อกับ ISO ได้

มาตรฐาน ISO ที่สำคัญ ได้แก่

2.2.4.1 มาตรฐาน ISO 9000 มาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพ

โครงสร้างของอนุกรมมาตรฐาน ISO 9000 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มมาตรฐานข้อกำหนด ใช้เพื่อขอรับการรับรองคือ

- ISO 9001 มาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ใช้สำหรับองค์กรที่มีความรับผิดชอบ ตั้งแต่การออกแบบการผลิต การติดตั้ง และการบริการ

- ISO 9002 มาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ใช้สำหรับองค์กรที่มีความรับผิดชอบ ตั้งแต่การผลิต การติดตั้ง และการบริการ

- ISO 9003 มาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ใช้สำหรับองค์กร ที่มีความรับผิดชอบเฉพาะการตรวจและการทดสอบขั้นสุดท้าย

กลุ่มมาตรฐานข้อแนะนำ ใช้เพื่อสนับสนุนการนำมาตรฐานไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีมาตรฐานหลัก 2 ฉบับ คือ

- ISO 9000 แนวทางการเลือกและการใช้มาตรฐานในอนุกรม ISO 9000

- ISO 9004 เป็นข้อแนะนำในการจัดระบบการบริหารงานคุณภาพ เพื่อให้องค์กร

ผู้ใช้มาตรฐานได้มีระบบที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในปี 1996 ISO/TC 176 ได้เริ่มทบทวนแก้ไขครั้งที่ 2 และประกาศใช้มาตรฐานฉบับแก้ไขใหม่ ปี 2000 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการของ

ระบบการบริหารงานขององค์กร ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า และให้มีการปรับปรุงสมรรถนะขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ร่วมกับระบบการบริหารงานอื่นได้ มาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9000: 2000 ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก 3 ฉบับ ได้แก่

- ISO 9000: ระบบการบริหารงานคุณภาพ – หลักการพื้นฐานและคำศัพท์
- ISO 9001: ระบบการบริหารงานคุณภาพ – ข้อกำหนด
- ISO 9004: ระบบการบริหารงานคุณภาพ – แนวทางการปรับปรุงสมรรถนะของ

องค์กร

2.2.4.2 มาตรฐาน ISO 14000 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

เป็นมาตรฐานที่นำไปใช้กับการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ทั้งในส่วนของกิจการภายใน การผลิตสินค้า และการจัดการเรื่องผลกระทบ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมถึงระบบโครงสร้างองค์กร การกำหนดความรับผิดชอบ การปฏิบัติงาน ระเบียบปฏิบัติ กระบวนการดูแลทรัพยากร มาตรฐาน ISO 14000 นี้สามารถใช้ได้กับทั้งระบบอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ เช่นเดียวกับ ISO 9000 ทั้งนี้เพราะในแต่ละองค์กรมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น และ สมอ.ได้นำมาประกาศใช้ในประเทศไทย เมื่อปี 2540 ในชื่อ “อนุกรมมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม มอก. ISO 14000”

อนุกรมมาตรฐาน มอก. ISO 14000 มีเนื้อหาแบ่งออกได้ ดังนี้

มาตรฐานระบบการบริหาร (Environmental Management Systems: EMS) ได้แก่

- ISO 14001 เป็นข้อกำหนดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
- ISO 14004 เป็นข้อแนะนำด้านหลักการและเทคนิคในการจัดระบบ
- ISO 14010 เป็นหลักการทั่วไปของการตรวจประเมิน
- ISO 14011 เป็นวิธีการตรวจประเมินระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม
- ISO 14012 เป็นข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจประเมิน
- ISO 14020 เป็นหลักการพื้นฐานในการติดฉลากผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม
- ISO 14021 เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และสัญลักษณ์ให้ผู้ผลิตสินค้าและบริการสามารถประกาศรับรองตนเองได้ว่าได้ผลิตสินค้าและบริการที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ISO 14024 เป็นหลักการ ระเบียบปฏิบัติ ข้อกำหนดและวิธีการรับรองผลิตภัณฑ์

เพื่อสิ่งแวดล้อมของหน่วยรับรอง

- ISO 14040 เป็นหลักการพื้นฐานและกรอบการดำเนินงาน
- ISO 14041 เป็นการรวบรวมข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม
- ISO 14042 เป็นการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- ISO 14043 เป็นการแปรผลที่ได้จากข้อมูล

2.2.4.3 มาตรฐาน ISO 17025 มาตรฐานการประเมินความสามารถทางวิชาการของห้องปฏิบัติการ

ISO/ IEC 17025 คือ มาตรฐานสากลซึ่งเป็นการประเมินความสามารถทางวิชาการของห้องปฏิบัติการ ISO/ IEC17025 ครอบคลุมทุกด้านของการบริหารจัดการห้องปฏิบัติการ ตั้งแต่การเตรียมตัวอย่าง ความชำนาญในการวิเคราะห์ทดสอบ รวมถึงการเก็บบันทึกและการรายงานผล มาตรฐานนี้เน้นองค์ประกอบหลายด้านแต่ไม่ได้จำกัดเฉพาะแค่ด้านเหล่านี้ ซึ่งได้แก่ระบบคุณภาพของห้องปฏิบัติการ การควบคุมเอกสาร การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน สถานที่และภาวะแวดล้อม เครื่องมือ การประมาณค่าความไม่แน่นอน หลักฐานความสอบกลับได้ การสุ่มตัวอย่างและอื่น ๆ

2.2.4.4 มาตรฐาน ISO 18000 มาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

มาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สมอ.ได้นำมาใช้ภายในประเทศก่อนที่ ISO จะประกาศใช้อย่างเป็นทางการ โดยนำเอาเกณฑ์มาตรฐาน BS8800 ของอังกฤษมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำ ซึ่งครอบคลุมถึงแนวทางในการป้องกันมิให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพและอุบัติเหตุต่าง ๆ ต่อผู้ปฏิบัติงานและต่อสังคม โดยรวมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนรวมทั้งชุมชนใกล้เคียงวัตถุประสงค์ของมาตรฐานนี้ กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำระบบการจัดการอาชีว-อนามัยและความปลอดภัยขององค์กร และพัฒนาปรับปรุงระบบให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ คือ

- ลดความเสี่ยงต่ออันตราย และอุบัติเหตุต่าง ๆ ของพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง
- ปรับปรุงการดำเนินงานของธุรกิจให้เกิดความปลอดภัย
- ช่วยสร้างภาพพจน์ความรับผิดชอบขององค์กร ต่อพนักงานภายในองค์กรเอง

และต่อสังคม

อนุกรมมาตรฐาน มอก. 18000 แบ่งออกเป็น 2 เล่ม ดังนี้

1) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ข้อกำหนด ตามมาตรฐาน เลขที่ มอก. 18001-2542 (Occupational Health and Safety Management System: Specification)

2) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักการ ระบบและเทคนิคในทางปฏิบัติ ตามมาตรฐาน เลขที่ มอก. 18004 (Occupational Health and Safety Management Systems: General Guidelines on Principle, Systems and Supporting Techniques)

2.2.4.5 มาตรฐาน ISO 22000 มาตรฐานการจัดการความปลอดภัยของอาหาร

ISO 22000:2005 Food Safety Management System: FSMS ระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหารครอบคลุมทั้งข้อกำหนดของ GMP, HACCP และข้อกำหนดสำหรับระบบการจัดการในองค์กร มาตรฐานดังกล่าว เน้นที่ผู้ประกอบการที่ต้องการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของอาหารให้มีความชัดเจน โดยจะเป็นที่รวมของข้อกำหนดในมาตรฐานต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อประกันความปลอดภัยของสินค้าตลอดเส้นทางห่วงโซ่อาหาร โดยเน้นที่การสื่อสารร่วมกัน ระบบการจัดการและการควบคุมอันตราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ประกันว่ามีข้อกำหนดรายละเอียดการตรวจสอบเพื่อความปลอดภัยของอาหารอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีกระบวนการควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน โดยอาศัยข้อมูลจากการสื่อสารระหว่างผู้มีส่วนร่วมในห่วงโซ่อาหารทุกราย

- ให้ข้อมูลและหลักฐานตามความต้องการของลูกค้าและตัวแทนจำหน่ายในด้านความเป็นไปได้ ความจำเป็น และผลกระทบที่มีต่อผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายโดยอาศัยข้อมูลจากการสื่อสารระหว่างลูกค้าและตัวแทนจำหน่าย

สำหรับประเทศไทยได้จัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบในเรื่องมาตรฐานของประเทศ เรียกว่าสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) (Thai Industrial Standard Institute: TISI) สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อปีพ.ศ. 2511 (สำหรับมาตรฐานที่ใช้ควบคุมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเรียกว่า มาตรฐานอุตสาหกรรม: มอก.) และสมอ. ได้ประกาศใช้นุกรมมาตรฐาน ISO 9000 ในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2534 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 108 ตอนที่ 99 วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2534 โดยใช้ชื่อว่า อนุกรมมาตรฐานระบบคุณภาพ มอก. ISO 9000 ในปี พ.ศ. 2542

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ทำการศึกษเกี่ยวกับมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี ซึ่งมีการนำมาใช้อย่างหลากหลาย ข้อกำหนดและกฎหมายที่เป็นที่ยอมรับตามข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมถึงมีการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการนำเข้าและส่งออก

ธิดารัตน์ ไชคสุชาติ (2554) ศึกษาถึงภูมิหลังและประเภทของมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษี โดยแบ่งได้เป็นมาตรการด้านการจำกัดปริมาณ มาตรการด้านคุณภาพและสิ่งแวดล้อม และมาตรการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ จากการศึกษาภูมิหลังเพื่อให้เกิดการค้าเสรีในปัจจุบัน โดยผู้ประกอบการต้องปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อผลิตสินค้าให้ได้ตามมาตรฐานเพื่อที่จะทำให้สามารถแข่งขันในตลาดที่เปิดการค้าเสรีได้

อรรถกร นักปราขญ์ (2553) ศึกษาผลกระทบจากมาตรการที่มีใช้ภายใต้การส่งออกสินค้าประมงของไทย โดยใช้วิธีทางเศรษฐศาสตร์แบบจำลอง Gravity ของ Keith Head (2003) ซึ่งเป็นแบบจำลองในการวิเคราะห์ผลกระทบทางการค้าระหว่างประเทศที่ได้รับการยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลายกับคู่ค้าสำคัญ 10 ประเทศ จากผลการวิจัยพบว่ามาตรการที่มีใช้ภายใต้การส่งออกสินค้าประมงของไทย โดยลดลงตามความเข้มงวดของมาตรการต่าง ๆ และส่งผลกระทบมากกว่ามาตรการทางภาษี ทำให้ภาครัฐต้องเพิ่มงบประมาณในการรองรับมาตรการที่มีใช้ภายใต้และภาคเอกชนที่มีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎระเบียบของประเทศคู่ค้า

กมลกานต์ ศรสวรรณ (2549) ศึกษาการกีดกันทางการค้ากับมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของประชาคมยุโรป เพื่อปกป้องและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมจากปัญหาเศษเหลือทิ้งจากผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนด Directive ที่ชื่อว่า WEEE (Waste from Electrical and Electronic Equipment) และ RoHS (Restriction of the Use of Certain Hazardous Substances in EEE Directive 2002/95/EC). เพื่อส่งเสริมให้มีการนำเศษเหลือทิ้งจากผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่หมดอายุแล้ว มาคืนสภาพและนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก ซึ่งมาตรการที่ถูกกำหนดใน WEEE และ RoHS ใช้หลักการป้องกันล่วงหน้า และเป็นการผลักภาระให้ผู้ผลิตเป็นฝ่ายรับผิดชอบ ซึ่งทำให้ผู้ผลิตต้องเพิ่มต้นทุนในการออกแบบและผลิตที่ต้องคำนึงถึงการแยกชิ้นส่วน และวัสดุในการนำกลับมาใช้ซ้ำได้อย่างสะดวก รวมถึงห้ามใช้สารเคมีอันตรายบางชนิดในการผลิตสินค้า ส่งผลให้มีอุปสรรคเพิ่มขึ้นสำหรับการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าในประเทศกลุ่มประชาคมยุโรป

กฤตกร รุ่งพรทวีวัฒน์ (2548) ได้ทำการเปรียบเทียบความซ้ำซ้อนของกฎหมายและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของสหรัฐอเมริกาและไทย จากการวิจัยพบว่าสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศพัฒนาแล้วมีปัญหาความซ้ำซ้อนเช่นเดียวกับไทยเหมือนกัน โดยหน่วยงานหลักของสหรัฐอเมริกาที่มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารคือ กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Agriculture: USDA) และคณะกรรมการอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา (The United States Food and Drug Administration: FDA) รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดูแลผลิตภัณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องอีก นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องเขตอำนาจระหว่างรัฐบาลกลาง (Federal) และมลรัฐ (state) อีกด้วย โดยหากเกิดปัญหาการทับซ้อนอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานจะทำสัญญาที่เรียกว่า Memoranda of Understanding (MOU) ขึ้นมาใช้แก้ปัญหา โดยมีการทำสัญญาทั้งระหว่างรัฐบาลกลางกับมลรัฐ และระหว่างรัฐบาลกลางกับต่างประเทศ งานวิจัยนี้ยังพบว่าสหรัฐอเมริกาได้ใช้มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารเป็นรายสินค้า โดยกำหนดมาตรฐานเข้มงวดกว่ามาตรฐานของ CODEX ซึ่งเป็นมาตรฐานกลางที่กำหนดขึ้นเพื่อให้แต่ละประเทศนำไปเป็นแม่แบบในการกำหนดมาตรฐานอาหาร

กุลชาติ เสริมสมบูรณ์ (2542) ศึกษาการนำมาตรการทางกฎหมายมาใช้กับมาตรการกีดกันทางการค้าที่กำหนดโดยองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization, ISO) มอก. 18000 มาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประเทศไทย ซึ่งงานวิจัยได้ให้มีการจัดตั้งองค์การที่ให้การรับรองระบบงานแก่หน่วยรับรองมาตรฐาน มอก.1800 ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ภาครัฐกำหนดและพัฒนาต่อเนื่องไปสู่การรับรองระบบการจัดการ ISO ซึ่งจะส่งผลให้ไทยได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้า

บทที่ 3

กฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบไทยและต่างประเทศ

3.1 กฎหมายไทย ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า TBT Agreement

กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2509 และมีการประกาศใช้เป็นกฎหมายในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 83 ตอน 121 วันที่ 31 ธันวาคม 2511 โดยมีจุดประสงค์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อความปลอดภัยและป้องกันความเสียหายอันเกิดกับประชาชนและประเทศโดยให้มีสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีหน้าที่ในการตรวจสอบ การขอใช้เครื่องหมายมาตรฐาน การขออนุญาตทำและนำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ตรวจสอบ และควบคุมการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาต ให้ทำการตรวจสอบและควบคุมผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่ขออนุญาตนำเข้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งการควบคุมการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน

สินค้าอุตสาหกรรมที่นำเข้าบางรายการต้องได้รับการรับรองมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) กระทรวงอุตสาหกรรมได้แก่ สินค้าประเภทอุตสาหกรรมที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ต้องเป็นไปตามมาตรฐานทั้งหมด 96 รายการ แบ่งเป็น 10 หมวด ได้แก่ หมวดโยธาและวัสดุก่อสร้าง หมวดสินค้าโภคภัณฑ์ หมวดวิศวกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หมวดวิศวกรรมของไหล หมวดอาหาร (มีเฉพาะสัปปะรดกระป๋อง) หมวดวิศวกรรมส่งผ่านความร้อน หมวดวิทยาศาสตร์การแพทย์ หมวดสีและวานิช หมวดวิศวกรรมเครื่องกลและยานพาหนะ และหมวดเคมี โดยเป็นผลิตภัณฑ์ทั้งที่ผลิตในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ

โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) จะดำเนินการทั้งการประเมินผู้ทำผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ และตรวจเอกสารการนำเข้าสินค้าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หากไม่สามารถตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์ของผู้ทำผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศได้ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) จะเก็บตัวอย่างทุกครั้งที่นำเข้าเพื่อตรวจสอบแทน นอกจากนี้ ยังมีการตรวจเอกสารแสดงวิธีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้นำเข้าและตรวจประเมิน ณ สถานประกอบการของผู้นำเข้า เพื่อประเมินระบบการควบคุมคุณภาพของผู้นำเข้า ตามข้อกำหนดกิจกรรมในระบบการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้นำเข้า สำหรับการพิจารณาออกใบอนุญาต

ถึงแม้ว่าตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) เป็นหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง แต่ในความเป็นจริงแล้วยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ ดังต่อไปนี้

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ¹ (มกอช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล กำหนดให้มีการตรวจสอบรับรองตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการเจรจาแก้ไขปัญหาทางเทคนิคเพื่อสนับสนุนการเพิ่มปริมาณและมูลค่าการส่งออก ผู้ประกอบการรายใดที่ต้องการนำเข้าสู่สินค้าเกษตรบางรายการที่มีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับจะต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้นำเข้าสู่สินค้าเกษตรจาก มกอช. และจะต้องขอรับการตรวจสอบเพื่อให้ได้ใบรับรองตามมาตรฐานบังคับจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานก่อนการนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งมาตรฐานแบ่งออกเป็น 3 มาตรฐานคือ

มาตรฐานสินค้า ที่มีอยู่ทั้งหมด 54 รายการที่มีทั้งผัก ผลไม้ และเนื้อสัตว์

มาตรฐานระบบ ที่กำหนดไว้ 43 ระบบด้วยกัน เช่น การปฏิบัติที่ดี (Good Manufacturing Practice: GMP) และ CODEX เป็นต้น

มาตรฐานทั่วไป ที่มีอยู่ 28 รายการ เช่น การตรวจสอบสารพิษตกค้างจำนวน 40 ชนิด และการตรวจโรคในสัตว์ เป็นต้น

ในกรณีที่ผู้นำเข้าสู่สินค้าเกษตรตามที่กำหนดโดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ไม่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับที่กำหนดไว้ มีบทลงโทษทั้งจำและปรับ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา² (อย.) กระทรวงสาธารณสุขทำหน้าที่ควบคุมดูแลผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับยา วัตถุเสพติด อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัตถุอันตราย โดยมีอำนาจในการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าอาหาร ดัดแปลงแก้ไขสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บอาหาร สามารถสั่งให้งดผลิต หรืองดนำเข้าซึ่งอาหารที่ผลิตโดยไม่ได้รับอนุญาต หรืออาหารที่ปรากฏจากผลการตรวจพิสูจน์ว่าเป็นอาหารที่ไม่ควรแก่การบริโภค ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหารให้ประชาชนทราบในกรณีที่ปรากฏผลจากการตรวจพิสูจน์ว่าอาหารรายใดเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์หรือเป็นอาหารปลอม หรือเป็นอาหารผิดมาตรฐาน หรือเป็นอาหารที่น่าจะเป็นอันตราย

¹ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www.acfs.go.th/standard_meaning.php.

² สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://www.fda.moph.go.th/>.

ต่อสุขภาพหรืออนามัยของประชาชน หรือภาชนะบรรจุรายใดประกอบด้วยวัตถุที่อาจเป็นอันตราย เมื่อใช้บรรจุอาหาร โดยให้ระบุข้อความเอาไว้ให้ชัดเจน

สำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการนำเข้าสินค้าประเภทอาหารและยา ต้องขออนุญาตจาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระทรวงสาธารณสุข การขอใบรับรองเพื่อนำเข้า สินค้าอาหารของ อย. จะต้องมีการขออนุญาตทั้งสถานที่ที่จะเก็บและจำหน่ายสินค้านำเข้า กับขออนุญาตในตัวผลิตภัณฑ์ว่ามีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ โดย อย. ได้กำหนดประเภทของอาหารที่ต้องการควบคุมการนำเข้าไว้ 3 กลุ่มคือ อาหารที่ห้ามนำเข้า อาหารที่ต้องขออนุญาตนำเข้า และอาหารที่ควบคุมการนำเข้า

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์³ กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่ในกำหนดและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของระบบและวิธีการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สุขภาพหรือที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ยา ยาเสพติด วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท สารระเหย เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ รังสี และวัตถุอันตรายทางสาธารณสุข ชีววัตถุ สมุนไพร และการชั้นสูตรโรค รวมถึงดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยเชื้อโรค และพิษจากสัตว์เช่น การให้บริการตรวจวิเคราะห์อาหารหรือวัตถุดิบที่มีการปนสารห้ามใช้หรือมีการปนเปื้อน สารพิษต่าง ๆ เช่น (Dioxin) หรือมีการตัดแต่งทางพันธุกรรม (Genetically Modified Organisms: GMO) หรือไม่ เป็นต้น

กองตรวจสอบรับรองมาตรฐานคุณภาพสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ สังกัดกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่พัฒนาและกำหนดมาตรฐานการควบคุมและการรับรองสินค้าประมงส่งออก รวมทั้งเจรจาและประสานงานกับประเทศคู่ค้าการรับรองระบบการผลิตและมาตรฐานสินค้าสัตว์น้ำ

สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ทำหน้าที่ให้การรับรองระบบการจัดการคุณภาพ มาตรฐานสินค้าต่าง ๆ อาทิ

- Good Manufacturing Practice (GMP)
- Hazard Analysis and Critical Control Points (HACCP)
- ระบบบริหารสิ่งแวดล้อม (ISO 14001)
- ระบบบริหารความปลอดภัยของอาหาร (ISO 22000)
- ระบบการจัดการคุณภาพ (ISO 9001)
- ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OHSAS 18001)
- มาตรฐาน Q-Mark

³ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์, กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://www.dmsc.moph.go.th/dmsc/history.php?id=1>.

- มาตรฐานแรงงานไทย
- มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สำนักมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก⁴ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์สินค้าและมาตรฐานสินค้าของประเทศคู่ค้า คู่แข่งขัน ตลอดจนมาตรฐานระบบพิจารณากำหนดหรือเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดให้มีหรือให้ใช้มาตรการด้านคุณภาพและมาตรฐานสินค้าในการบริหารการนำเข้าและส่งออกสินค้าให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ กำหนด เปลี่ยนแปลงและยกเลิกรายการสินค้ามาตรฐาน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ส่งเสริม เสนอแนะและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออกเพื่อประโยชน์ทางการค้าและการตลาดในทุกระดับ ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบกำกับดูแลคุณภาพสินค้าและการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของผู้ประกอบ การธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนและการอนุญาตให้เป็นผู้ทำการค้า การออกไปรับรองมาตรฐานสินค้า ดำเนินการด้านฝึกอบรม ทดสอบผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานด้านมาตรฐานสินค้า ใกล้เคียง ประณีประนอม วินิจฉัยปัญหาข้อโต้แย้ง และข้อพิพาทเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าและดำเนินคดีผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย รวมทั้งเป็นศูนย์บริการข้อมูลด้านมาตรฐานและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านมาตรฐานสินค้า

3.1.1 พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 และกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2511

- พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 (ปรับปรุงล่าสุด 4 ธันวาคม 2548)
- พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 แก้ไขเพิ่มเติมโดย
- พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 (19 ก.พ. 2522)
- พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 (30 เม.ย. 2522)
- พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531
- พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2531) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

⁴ สำนักมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก, **สำนักมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก** [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://www.dft.go.th/Default.aspx?TabID=388>.

- กฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและใบแทนใบอนุญาตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพ.ศ. 2548
- กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการขออนุญาตการตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานและการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2549
- กฎกระทรวง กำหนดลักษณะของเครื่องหมายมาตรฐานสำหรับแสดงผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2549
- กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2550
- กฎกระทรวง กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2551
- ประกาศกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. 2552) อัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- ประกาศ สมอ. (พ.ศ. 2554) กำหนดแบบคำขอรับใบอนุญาตและแบบใบอนุญาต การแสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐาน และการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร

ตารางที่ 3.1: สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511⁵

<p>เหตุผลในการประกาศใช้ พ.ร.บ</p>	<p>เพื่อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นที่แน่นอนและเหมาะสม เพื่อความปลอดภัยและเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่ประชาชน อุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมถึงเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากการเร่งรัดพัฒนากิจการอุตสาหกรรมในช่วงนั้น ทำให้เกิดการแข่งขันกันลดราคาโดยลดคุณภาพของสินค้า ซึ่งทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในสินค้าของไทย</p>
---------------------------------------	--

(ตารางมีต่อ)

⁵ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=3.

ตารางที่ 3.1 (ต่อ): สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

มาตรา 3	ความหมายของ “มาตรฐาน” คือ ข้อกำหนดรายการอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่าง ครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ของวัตถุดิบ วิธีการออกแบบ กระบวนการผลิต วิธีทดสอบ คุณลักษณะ คุณภาพ ทึบต่อ การบรรจุ และความปลอดภัยอันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
มาตรา 4	ให้จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีอำนาจหน้าที่ -ตรวจสอบและควบคุมการขอใช้เครื่องหมายมาตรฐาน การขออนุญาตทำและนำเข้า -ตรวจสอบและควบคุมการทำผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งให้การรับรองตามความตกลงกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อการส่งออก -ตรวจสอบและควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ขอนำเข้ามาในราชอาณาจักร
มาตรา 5 และมาตรา 6	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจในการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเป็นผู้ตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือผลิตภัณฑ์ว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่
มาตรา 16	ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานได้นั้น ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ
มาตรา 17	สามารถกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานก็ได้ เพื่อความปลอดภัยหรือป้องกันความเสียหายของประชาชนหรือกิจการ เศรษฐกิจของประเทศ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
มาตรา 20 ทวิ	รัฐมนตรีเป็นผู้อนุญาตเฉพาะคราว ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตการทำผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน กรณีมีความจำเป็นต้องทำผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนด เพื่อใช้ในราชอาณาจักร

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ): สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

มาตรา 20 ตี	ผู้ทำผลิตภัณฑ์ต้องแจ้งสำนักงานก่อนเริ่มทำผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างไปจากมาตรฐานเพื่อประโยชน์ในการส่งออก
มาตรา 20 จั้ว	สมอ.ทำความตกลงกับหน่วยงานต่างประเทศเกี่ยวกับการให้การรับรองผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะผลิตภัณฑ์นั้นกำหนดอยู่ในพระราชกฤษฎีกาหรือไม่ก็ตาม กรณีที่มีข้อกำหนดของต่างประเทศหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือสัญญาระหว่างผู้ส่งออกและผู้นำเข้า
มาตรา 20 เบญจ	คณะกรรมการจะประกาศยอมรับมาตรฐานหรือการตรวจสอบหรือรับรองที่กำหนดขึ้นหรือดำเนินการโดยหน่วยงานอื่น หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นทำการรับรองผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
มาตรา 25	การโอนใบอนุญาต จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับใบอนุญาตให้โอนจากคณะกรรมการ
มาตรา 28	ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งหนังสือให้คณะกรรมการทราบภายใน 30 วัน นับจากวันเลิกประกอบกิจการ
มาตรา 31 และมาตรา 32	ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องหมาย หรือลอกเลียนแบบเครื่องหมายมาตรฐาน หากไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16, มาตรา 20 และมาตรา 21
มาตรา 34	ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงชื่อผู้รับใบอนุญาตหรือเครื่องหมายการค้าของผู้รับใบอนุญาตที่จดทะเบียนแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ในการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน
มาตรา 37	คณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต ไม่เกินครั้งละ 3 เดือน เมื่อผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ): สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

มาตรา 39 มาตรา 39 ทวิ มาตรา 39 ตี	-คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏเคยถูกสั่ง พักใช้ใบอนุญาตแล้วมากระทำผิดในเหตุอย่างเดียวกันอีกภายใน 5 ปี -รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต หากปรากฏว่าไม่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด -เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีอำนาจ เพิกถอนใบรับแจ้ง เมื่อปรากฏว่าไม่มีการส่งออก หรือส่งออกแล้ว แต่ถูกนำเข้ามาอีกครั้งหนึ่ง
มาตรา 42	ผู้ถูกสั่งพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรี
มาตรา 43	ภายใน 30 วัน หลังจากทราบคำสั่ง และจะขอใบอนุญาตใหม่ไม่ได้ จนกว่าจะพ้น 6 เดือน
มาตรา 44	พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการ -เข้าไปสถานที่ผลิตเพื่อเก็บตัวอย่างในการตรวจสอบ ก่อนพระอาทิตย์ ตกดิน -เข้าไปสถานที่ผลิต ที่สงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน พ.ร.บ.นี้ -ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
มาตรา 57 ตี	ความผิดตาม พ.ร.บ. นี้มีโทษปรับสถานเดียว หรือโทษปรับหรือโทษ จำคุกไม่เกิน 1 เดือน

ฉลากมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองหรือผ่านกฎเกณฑ์ตามข้อกำหนดของสำนักงาน
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) หลายประเภท ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2: แสดงประเภทของเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม⁶

	<p>เครื่องหมายมาตรฐานทั่วไป : เป็นเครื่องหมายที่ผู้ผลิตยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)</p>
	<p>เครื่องหมายมาตรฐานบังคับ : เป็นเครื่องหมายที่กำหนดให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ต้องยื่นขออนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานที่ สมอ. สำหรับผลิตภัณฑ์ที่อาจเกิดอันตรายระหว่างการใช้งาน เพื่อเป็นการประกันความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภคเป็นสำคัญ โดยต้องขออนุญาตก่อนการผลิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หากไม่ได้รับอนุญาตจะไม่สามารถวางจำหน่ายได้ และหากฝ่าฝืนจะมีโทษตามกฎหมาย</p>
	<p>เครื่องหมายมาตรฐานเฉพาะด้านความปลอดภัย : เป็นเครื่องหมายรับรองผลิตภัณฑ์ที่ต้องมีความปลอดภัยในการใช้งาน ซึ่งสำนักงานฯ จะกำหนดมาตรฐานโดยเน้นเฉพาะเรื่องความปลอดภัย เป็นสำคัญเพื่อให้การคุ้มครองแก่ ผู้บริโภคด้านความปลอดภัยในการใช้งาน เช่น เตาเร็ด พัฒลมไฟฟ้า เป็นต้น เครื่องหมายที่มีทั้งแบบบังคับและไม่บังคับ หากเป็นแบบบังคับก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่ต้องทำผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดทั้งผู้ทำ ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย</p>
	<p>เครื่องหมายมาตรฐานเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม: เป็นเครื่องหมายรับรองผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติในการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยรวมของประเทศ เครื่องหมายนี้มีทั้งแบบบังคับและไม่บังคับ หากเป็นแบบบังคับก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่ต้องทำผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งผู้ทำ ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย</p>

(ตารางมีต่อ)

⁶ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต, **เครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)** [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www.supradit.com/contents/mechanical_engineer/lesson1/4standard/1kongmasmdtatan/01.html.

ตารางที่ 3.2 (ต่อ): แสดงประเภทของเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

	<p>เครื่องหมายมาตรฐานเฉพาะด้านความเข้ากันได้ทางแม่เหล็กไฟฟ้า: เป็นเครื่องหมายรับรองผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติของความเข้ากันได้ทางแม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถทำงานร่วมกับผลิตภัณฑ์อื่นหรือใช้พร้อมกันได้และไม่ส่งคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าได้ในระดับหนึ่ง ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เครื่องหมายนี้มีทั้งแบบบังคับและไม่บังคับ หากเป็นมาตรฐานบังคับผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายจะต้องผลิต นำเข้า และจำหน่ายแต่ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเท่านั้น</p>
	<p>เครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) จะเป็นผู้ให้การรับรองโดยจะมีเงื่อนไขการรับรองไม่ยุ่งยากซับซ้อน และต่างจากการให้การรับรองเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ของ สมอ.</p>
	<p>ฉลากแสดงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน⁷ เป็นฉลากที่แสดงความสามารถในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า</p>
	<p>ฉลากเขียว : เป็นฉลากที่แสดงว่าผลิตภัณฑ์นั้นไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>

⁷ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, คู่มือเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างฉลาด, (กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., ม.ป.ป.), 2.

3.1.2 มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT)

ของไทย

ตารางที่ 3.3: แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไทยตามหลักการพื้นฐาน
ในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

หลักการ	มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทย
1. หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination Principle)	มีการใช้ระเบียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเดียวกันสำหรับสินค้านำเข้าและสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ
2. วัตถุประสงค์อันชอบธรรม (Legitimate Objectives)	ข้อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ประกาศหรือบังคับใช้มีจุดประสงค์เพื่อคุ้มครองสุขภาพ อนามัย ของผู้บริโภค
3. หลักการปรับให้สอดคล้อง (Harmonization)	มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทยได้มีการปรับปรุงให้ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานระหว่างประเทศ เพื่อลดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าให้น้อยลงและสะดวกต่อผู้ประกอบการส่งออกสินค้าไปยังประเทศคู่ค้าที่มีมาตรฐานเข้มงวด
4. การใช้มาตรฐานระหว่างประเทศ (Use of International Standards)	ไทยได้ใช้มาตรฐานระหว่างประเทศเป็นพื้นฐานในการกำหนดกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
5. หลักการยอมรับความเท่าเทียมกันและการยอมรับซึ่งกันและกัน (Equivalence and Mutual Recognition)	ข้อกำหนดของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทยยอมรับผลการตรวจสอบคุณภาพของสินค้านำเข้าที่ประเทศผู้ผลิตสินค้าทำการตรวจสอบ โดยมาตรฐานระหว่างประเทศ
6. หลักความโปร่งใส (Transparency)	ประเทศไทยมีการแจ้ง (Notification) และการจัดตั้งศูนย์ตอบข้อซักถาม (Enquiry Points) ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)
7. การปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่าง (Special and Differential Treatment)	ไม่เกี่ยวข้องกับไทย เนื่องจากไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา หลักการข้อนี้นี้กำหนดให้ประเทศที่พัฒนาแล้วต้องคำนึงถึงความจำเป็นทางด้านการพัฒนาการเงินและการค้าของประเทศกำลังพัฒนา เพื่อเป็นการประกันว่า จะไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคโดยไม่จำเป็นต่อการส่งออกของประเทศสมาชิกกำลังพัฒนา

สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (สมอ.) มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 มติคณะรัฐมนตรี นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนแม่บทของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานเพื่อ

- 2) ค้ำครองผู้บริโภค
- 3) รักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ
- 4) พัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก
- 5) สร้างความเป็นธรรมในการซื้อขายจัดปัญหา และอุปสรรคทางการค้าที่เกิดจาก

มาตรการด้านมาตรฐาน

สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (สมอ.) เป็นแกนกลางในการปฏิบัติตามพันธกรณีตามมติคณะรัฐมนตรีได้แก่ ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) ยกเว้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและอาหาร ดังตัวอย่าง มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของไทย⁸ ที่เกี่ยวกับการติดฉลากและการหีบห่อสินค้า ข้างล่างนี้

- G/TBT/N/THA/391⁹ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรถยนต์ขนาดเล็กที่ใช้เครื่องยนต์แบบ จุดระเบิดด้วยประกายไฟที่ใช้ก๊าซธรรมชาติหรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง เฉพาะด้านความปลอดภัย: สารมลพิษจากเครื่องยนต์

สินค้า: รถยนต์นั่ง (รวมถึงรถยนต์ออฟโรด) รถยนต์บรรทุกและรถยนต์นั่งที่ดัดแปลงมาจาก รถยนต์บรรทุก

กฎหมาย: มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 2555-2554

วิธีการ: ปิดฉลาก

* ที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของเครื่องยนต์หรือในบริเวณห้องเครื่องของรถยนต์ทุกคัน อย่างน้อยต้องมีเลข อักษรหรือเครื่องหมายแจ้งรุ่น (Model) ของเครื่องยนต์ที่ใช้กับรถยนต์ ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน และถาวร

⁸ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา <http://www.tisi.go.th/wto-tbt-notification-2013/itemlist/category/169-thailand-notifications-under-wto-tbt-agreement-year-2011.htm>.

⁹ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha391.pdf.

* ที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของช่องเติมน้ำมันต้องมีอักษรหรือสัญลักษณ์ระบุชนิดเชื้อเพลิง ที่ผู้ทำแนะนำให้ใช้ ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทย ที่กำหนดไว้ข้างต้น

- G/TBT/N/THA/382¹⁰ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสีย้อมสังเคราะห์: สีแอซิด (Acid Dry)

สินค้า: ผลิตภัณฑ์สีทอ

กฎหมาย: มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 2532-25XX

วิธีการ: ภาชนะบรรจุสีแอซิดทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษรหรือเครื่องหมายแจ้ง

รายละเอียดต่อไปนี้จะเห็นได้ง่ายและชัดเจน

- * ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายว่าเป็นผลิตภัณฑ์มาตรฐาน
- * ชื่อเฉพาะของสี ประกอบด้วยชื่อทางการค้าและเฉดสี เช่น Augus Yellow 3R
- * ความเข้มของสี เป็นร้อยละ (ถ้ามี)
- * น้ำหนักสุทธิ เป็นกรัมหรือกิโลกรัม
- * รหัสรุ่นที่ทำ และปีที่ทำ
- * ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- * คำเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้น เช่น มีสารพิษ ห้ามรับประทาน

- G/TBT/N/THA/367¹¹ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม: สีรองพื้นกันสนิม

สินค้า: สีรองพื้นกันสนิมที่สีสิ่งนำสีเป็นสารยิดแอลคิเดเรซิน (Alkyd Resin) ในตัวทำละลาย อินทรีย์ ใช้สำหรับเคลือบพื้นผิวเหล็ก และเหล็กกล้าในการก่อสร้างและตกแต่ง

กฎหมาย: มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 2387-25XX

วิธีการ: ภาชนะบรรจุสีรองพื้นกันสนิมทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษรหรือเครื่องหมาย

แจ้งรายละเอียดต่อไปนี้จะเห็นได้ง่ายและชัดเจน

- * ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายว่าเป็นผลิตภัณฑ์มาตรฐาน
- * ชื่อสี
- * ปริมาตรสุทธิ เป็นลิตร

¹⁰ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha382.pdf.

¹¹ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha367.pdf.

- * รหัสรุ่นที่ทำ
- * เดือน ปีที่ทำ
- * คำเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้น เช่น ติดไฟง่าย มีสารเป็นพิษ ห้าม

รับประทาน ห้ามนำภาชนะบรรจุไปใส่อาหาร ระวังเข้าตา เก็บให้พ้นมือเด็ก

- * ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

- G/TBT/N/THA/404¹² ให้ภาชนะและเครื่องใช้เหล็กกล้าไร้สนิมสำหรับอาหารเป็นสินค้า

ที่ควบคุมฉลาก

สินค้า: ภาชนะและเครื่องใช้เหล็กกล้าไร้สนิมสำหรับอาหาร

กฎหมาย: ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค

วิธีการ: ฉลากต้องระบุ

- * ชนิดของเหล็กกล้าไร้สนิมที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตตามมาตรฐาน มอก.1378

หรือมาตรฐานสากล เช่น SST304, SST430 สำหรับในกรณีที่เหล็กกล้าไร้สนิมไม่อยู่ในข้อกำหนด มาตรฐานดังกล่าว ให้ระบุชนิดและร้อยละของส่วนผสมหลัก ขั้นต่ำ ได้แก่ โครเมียม และนิกเกิล โดยไม่ใช้ตัวย่อและสัญลักษณ์

- * ข้อเสนอแนะในการใช้ อย่างน้อยต้องระบุดังต่อไปนี้

1) ไม่ควรแช่หรือสัมผัสสารหรือเกลือ หรือต่างเข้มข้น เช่น น้ำปลา น้ำมะนาว

น้ำส้มสายชู

2) ไม่ควรใช้ฝอยเหล็กขัดทำความสะอาด

3) ควรใช้ฟองน้ำในการทำความสะอาด และเช็ดให้แห้งทันทีหลังใช้งาน

- * คำเตือน อย่างน้อยต้องระบุ “ห้ามใช้กับเตาไมโครเวฟ” โดยใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่

กว่าตัวอักษรอื่น และสีของข้อความจะต้องตัดกับสีพื้นด้วย

- G/TBT/N/THA/403¹³ ปีนัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุม

ฉลาก

สินค้า: ปีนัดลมเบาที่จำลองเลียน

¹² สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha404.pdf.

¹³ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha403.pdf.

กฎหมาย: ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค

วิธีการ: ฉลากต้องระบุ

* ปีนอัดลมเบที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงที่ไม่อาจติดเลเซอร์ได้ ต้องใช้ตัวอักษรขนาดไม่ต่ำกว่า 2 มิลลิเมตร

- 1) ความเร็วของวิถีลูกกระสุน
- 2) ความแรงของวิถีลูกกระสุน

* ปีนอัดลมเบที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงที่มีการติดเลเซอร์หรืออาจนำเลเซอร์มาติดภายหลัง ต้องใช้ตัวอักษรขนาดไม่ต่ำกว่า 2 มิลลิเมตร

- 1) ความเร็วของวิถีลูกกระสุน
- 2) ความแรงของวิถีลูกกระสุน
- 3) ความยาวคลื่นของแสงเลเซอร์
- 4) กำลังของแสงเลเซอร์
- 5) ข้อห้ามในการใช้ ต้องระบุ “ห้ามจ้องแสงเลเซอร์”

* คำเตือน ต้องระบุ “การเล็งหรือยิงเข้าหากัน อาจทำให้ตาบอดหรือร่างกายได้รับบาดเจ็บ” โดยใช้ตัวอักษรที่มีขนาดไม่ต่ำกว่า 3 มิลลิเมตร และสีของข้อความจะต้องตัดกับสีพื้นด้วย

- G/TBT/N/THA/402¹⁴ ให้แปรงสีพื้นเป็นสีนํ้าที่ควบคุมฉลาก

สีนํ้า: แปรงสีพื้น

กฎหมาย: ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อคุ้มครองเด็กให้ได้รับความปลอดภัยและเลือกใช้แปรงสีพื้นได้เหมาะสมกับวัย

วิธีการ: ฉลากต้องระบุช่วงอายุเด็ก ซึ่งใช้แปรงสีพื้นได้อย่างเหมาะสม เช่น เริ่มมีพื้นถึง 3ปี หรือ 3ปี ถึง 6ปี หรือ 6ปี ถึง 12ปี

- G/TBT/N/THA/428¹⁵ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม : หมวกนิรภัยสำหรับผู้ใช้

รถจักรยานยนต์

สีนํ้า: หมวกนิรภัยสำหรับผู้ใช้รถจักรยานยนต์

กฎหมาย: มอก. 369-25XX สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

¹⁴ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha402.pdf.

¹⁵ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha428.pdf.

วิธีการ:

* การบรรจุ: หุ้มห่อหวมกนिरภัยด้วยวัสดุที่เหมาะสม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่ป้องกันความเสียหายในการขนส่งได้

* เครื่องหมายและฉลาก: หวมกนिरภัยทุกใบ อย่างน้อยต้องมีเลข อักษรหรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

1) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้

2) แบบและชนิด

3) ขนาด

4) มวล เป็นกรัม หรือกิโลกรัม ละเอียดถึง 50g

- G/TBT/N/THA/427¹⁶ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม : फिल्मยืดหุ้มห่ออาหาร
สินค้า: फिल्मยืดหุ้มห่ออาหารที่ทำด้วยพอลิเอทิลีน พอลิไวนิลคลอไรด์ และพอลิไวนิลิดีนคลอไรด์
รวมถึงที่ใช้กับเครื่องจักรอัตโนมัติ ความหนาไม่เกิน 25 µm

กฎหมาย: มอก. 1136-XXXX สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

วิธีการ:

* การบรรจุ: ให้บรรจุฟิล์มยืดหุ้มห่อในภาชนะบรรจุหรือวัสดุหุ้มห่อที่แห้ง สะอาด ป้องกันสิ่งสกปรกและการปนเปื้อนจากภายนอกได้ โดยเมื่อทำเสร็จแล้วให้บรรจุทันทีเพื่อป้องกันฝุ่นละออง ความชื้น และสิ่งแปลกปลอมอื่น ๆ

* เครื่องหมายและฉลาก: ที่ภาชนะบรรจุหรือวัสดุหุ้มห่อฟิล์มยืดหุ้มห่อทุกม้วน อย่างน้อยต้องมีเลขอักษรหรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน และในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างล่าง

1) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายว่าเป็นผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้

2) ชนิด และ/หรือสัญลักษณ์ชนิดพาสติกตาม มอก. 1310

3) ความกว้างและความยาว เป็นมิลลิเมตร เซนติเมตร หรือเมตร

4) ความหนา เป็นไมโครเมตรหรือมิลลิเมตร

5) อุณหภูมิใช้งาน เป็นองศาเซลเซียส

6) ข้อความหรือเครื่องหมายแสดงคำเตือนเกี่ยวกับการใช้ ดังต่อไปนี้

ห้ามใช้กับเตาไมโครเวฟ (กรณีประเภทสำหรับใช้หุ้มห่ออาหารทั่วไป)

¹⁶ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha427.pdf.

ห้ามใช้กับเตาแก๊ส เต้าไฟฟ้า หรือเตาอินฟราเรด
 ห้ามใช้ปรุงอาหารด้วยความร้อนสูง เช่น ย่าง ปิ้ง อบ ทอด
 ห้ามสัมผัสกับอาหารที่มีน้ำมันหรือไขมัน และอาหารที่มีแอลกอฮอล์
 ระมัดระวังใช้ใบเลื่อยสำหรับแผ่นฟิล์มพลาสติกขณะใช้งาน(กรณีมีใบเลื่อยติดมากับ
 ภาชนะบรรจุ)

- 7) สัญลักษณ์แสดงว่าสัมผัสอาหารได้อย่างปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 - 8) เดือน ปี ที่ทำ และรหัสรุ่นที่ทำ
 - 9) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- G/TBT/N/THA/431¹⁷ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม : ปากกาลูกกลิ้ง

สินค้า: ปากกาลูกกลิ้ง

กฎหมาย: มอก. 346-2556 สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

วิธีการ: การบรรจุ ให้บรรจุประเภทและชนิด หัวลูกกลิ้ง สีหมึก ต้องเหมือนกันในภาชนะ
 บรรจุเดียวกัน หากบรรจุคละสีให้แสดงไว้ที่ฉลากให้ชัดเจน ขนาดบรรจุ หากมิได้
 กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ขนาดบรรจุในแต่ละหีบห่อให้มีจำนวนบรรจุ ดังนี้ 1ด้าม 2ด้าม 3ด้าม 4ด้าม
 6ด้าม 12ด้าม 25ด้าม 50ด้าม และต้องไม่น้อยกว่าจำนวนที่ระบุไว้ที่ฉลาก

3.2 มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของ ประเทศคู่ค้า สหรัฐอเมริกา และยุโรป

3.2.1 สหรัฐอเมริกา

ระบบมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา¹⁸ มีองค์กรภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการพัฒนามาตรฐาน
 เรียกว่าองค์กรพัฒนามาตรฐาน (Standard Development Organizations: SDOs) และมีการ
 สนับสนุนและให้ความร่วมมือจากภาครัฐ มาตรฐานที่พัฒนาขึ้นมีเป้าหมายเพื่อปกป้องคุ้มครอง
 สุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน และรักษาสิ่งแวดล้อมของประเทศผ่านข้อกำหนดเกี่ยวกับ
 คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต และระบบต่าง ๆ

¹⁷ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, Thailand Notifications under WTO/TBT Agreement [Online], 30 กันยายน 2554. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/notif_th/fulltext/ttha431.pdf.

¹⁸ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, โครงการศึกษา “มาตรการกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่
 ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป”, มีนาคม 2549, 24.

สถาบันมาตรฐานแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (The American National Standards Institute: ANSI) ก่อตั้งในปี ค.ศ. 1918 เป็นองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร ANSI มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยง รวบรวมข้อมูลและกระจายข้อมูลระหว่างสมาชิก และเป็นผู้รับรอง (Accredit) องค์กรพัฒนามาตรฐาน (SDOs) โดย SDOs จะทำหน้าที่พัฒนามาตรฐานขึ้น รัฐบาลสหรัฐอเมริกา มีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานและบังคับใช้ แต่รัฐบาลไม่ได้ให้เงินอุดหนุนแก่หน่วยงานมาตรฐาน หน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้จะร่วมมือกันอย่างสมัครใจในการพัฒนามาตรฐาน ตัวแทนหน่วยงานเหล่านี้จะพัฒนามาตรฐานบังคับ (Mandatory Standard) ขึ้นและใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อบังคับเชิงเทคนิค (Technical Regulations) ในบางกลุ่มผลิตภัณฑ์เช่น ยานยนต์และส่วนประกอบ การพัฒนาและสร้างเครื่องบิน และผลิตภัณฑ์บริโภค เป็นต้น รัฐบาลกลางจะกำกับดูแลให้การออกมาตรฐานไม่ขัดกับความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าและการดำเนินการตั้งอยู่บนหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง (Code of Good Practice)

ระบบมาตรฐานของสหรัฐอเมริกาเกิดจากความร่วมมือหลายระดับ ตั้งแต่ระดับเล็ก ๆ กลุ่มสมาคมหรือบริษัทในภาคอุตสาหกรรม ความร่วมมือระหว่างองค์กรในแต่ละสาขาวิชาชีพ ความร่วมมือโดยสมัครใจขององค์กรที่เป็นสมาชิกในหน่วยงานเกี่ยวกับมาตรฐานระดับประเทศ จนถึงความร่วมมือระหว่างองค์กรรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ในการออกมาตรฐานในระดับนานาชาติ มาตรฐานจำนวนมากที่พัฒนาโดย SDOs ของสหรัฐอเมริกามีการใช้ไปทั่วโลก เช่น

American Society for Testing and Materials (ASTM)

The American Society of Mechanical Engineers (ASME)

The American Petroleum Institute (API)

The Society of Automotive Engineer (SAE)

มาตรฐานที่ถูกลำบากำหนดใช้ให้การผลิตเป็นไปตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้มาตรฐานบางประเภทพัฒนาโดยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ และใช้บังคับในภาคการผลิตเฉพาะบางภาคเท่านั้น เช่น มาตรฐานด้านอาหาร FAO/WHO Food Standards Program ที่ออกโดย Codex Alimentarius (Codex) ซึ่งมาตรฐานนี้มีจุดประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพของผู้บริโภค เพื่อให้การค้าอาหารเป็นไปอย่างเป็นธรรม และเพื่อส่งเสริมให้มาตรฐานเกี่ยวกับอาหารที่ออกโดยรัฐบาลและหน่วยงานเอกชนในประเทศต่าง ๆ อยู่ในระดับเดียวกัน

สหรัฐอเมริกามีการกำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับมาตรฐานแห่งชาติโดยกลุ่มต่าง ๆ ที่จะมีส่วนได้ส่วนเสียจากระบบมาตรฐาน และทิศทางหนึ่งที่มีการเน้นคือความพยายามให้ระบบมาตรฐานของสหรัฐอเมริกาเป็นที่แพร่หลายและมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในระดับนานาชาติ ตัวอย่างเช่นในภาคการผลิต National Institute of Standards and Technology (NIST) ร่วมกับภาครัฐบาล และ ANSI พยายามให้ทั่วโลกยอมรับมาตรฐานของสหรัฐอเมริกามากขึ้น พร้อม ๆ กับปรับให้มาตรฐานเข้ากับ

มาตรฐานอื่น ๆ มากขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรคทางการค้าขึ้น ในขณะเดียวกัน ก็ศึกษาข้อบังคับทางเทคนิคที่ออกโดยต่างประเทศที่อาจเกิดผลกระทบต่อสหรัฐอเมริกา โดยยึดหลักการ WTO/TBT Agreement

ตารางที่ 3.4: แสดงการเปรียบเทียบมาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ตามหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

หลักการ	ระบบมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา
1. หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination Principle)	มีการใช้ระเบียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์เดียวกันสำหรับสินค้านำเข้าและสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ
2. วัตถุประสงค์อันชอบธรรม (Legitimate Objectives)	ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต และระบบต่าง ๆ มีเป้าหมายเพื่อปกป้องคุ้มครอง สุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน และรักษาสิ่งแวดล้อมของประเทศ
3. หลักการปรับให้สอดคล้อง (Harmonization)	ความร่วมมือหลายระดับ ในแต่ละสาขาวิชาชีพ ความร่วมมือโดยสมัครใจขององค์กรที่เป็นสมาชิกในหน่วยงานเกี่ยวกับมาตรฐานระดับประเทศ จนถึงความร่วมมือระหว่างองค์กรรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ในการออกมาตรฐานในระดับนานาชาติ
4. การใช้มาตรฐานระหว่างประเทศ (Use of International Standards)	มีการออกมาตรฐานในระดับนานาชาติ ซึ่งทั่วโลกมีการยอมรับมาตรฐานของสหรัฐอเมริกาและนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย พร้อม ๆ กับปรับให้มาตรฐานเข้ากับมาตรฐานอื่น ๆ มากขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรคทางการค้าขึ้น
5. หลักการยอมรับความเท่าเทียมกันและการยอมรับซึ่งกันและกัน (Equivalence and Mutual Recognition)	มีการยอมรับผลการตรวจสอบคุณภาพของสินค้านำเข้าที่ประเทศผู้ผลิตสินค้าทำการตรวจสอบ โดยมาตรฐานระหว่างประเทศ
6. หลักความโปร่งใส (Transparency)	มีการแจ้ง (Notification) และการจัดตั้งศูนย์ตอบข้อซักถาม (Enquiry Points) ได้แก่ องค์กรพัฒนามาตรฐาน(Standard Development Organizations: SDOs)

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.4 (ต่อ): แสดงการเปรียบเทียบมาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ตามหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

7. การปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่าง (Special and Differential Treatment)	มีการคำนึงถึงความจำเป็นของมาตรฐานและพยายามให้นานาชาติยอมรับระบบมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา
--	---

มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่

- **ระเบียบ Vehicle Importation Regulations**¹⁹ ข้อกำหนดสำหรับผู้ผลิต: กรณีผู้ผลิตไม่ได้ตั้งอยู่ในสหรัฐฯ

สินค้า: รถยนต์

หน่วยงานรับผิดชอบ: NHTSA's Office of Chief Council (OCC)

กฎหมาย: Vehicle Import Regulation

วิธีการ: ปิดฉลาก Certification Label อย่างถาวรไว้บนตัวรถ เพื่อบรยายสถานที่ผลิต ทั้งนี้ใน Certification Label ให้ระบุผู้ผลิต ผู้ประกอบตัวรถ วันเดือนปีที่ผลิต และให้ระบุข้อความต่อไปนี้ “This vehicle conforms to all applicable Federal Motor Vehicle Safety Standards (FMVSS)” กรณีรถยนต์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่รถจักรยานยนต์, หรือรถพ่วง: ฉลากต้องปิดที่ด้านข้างประตู (Hinge Pillar) ทั้งสองข้าง, ปุ่มล็อกของประตู หรือประตูด้านหลังคนขับ, กรณีรถพ่วง : ฉลากต้องปิดไว้ที่ตำแหน่งครึ่งหน้าด้านซ้ายของตัวรถ (The Forward Half of the Left Side of the Vehicle) ในที่ที่เห็นได้ง่าย โดยไม่ต้องเคลื่อนย้ายส่วนใด ๆ ของตัวรถ สำหรับรถจักรยานยนต์: ฉลากต้องปิดอย่างถาวรในตำแหน่งที่ใกล้กับ The Intersection of the Steering Post with the Handlebars สามารถเห็นได้ง่ายโดยไม่ต้องเคลื่อนย้ายส่วนใดของตัวรถ ยกเว้น ที่เป็นไปเพื่อ The Steering System

¹⁹ กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า, **มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ประเทศสหรัฐอเมริกา** [Online], 22 ตุลาคม 2555 ข. แหล่งที่มา <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=1805>.

- **ข้อแนะนำ (Guidance) เพื่อความปลอดภัยสำหรับการนำเข้าภาชนะเซรามิก**²⁰

สินค้า: ภาชนะเซรามิก ประเภทภาชนะเซรามิกโบราณ (Traditional Ceramic Pottery)

ภาชนะดินเผา (Earthenware) และภาชนะประเภท Mexican Terra Cotta

หน่วยงานรับผิดชอบ: องค์การอาหารและยา (Food and Drug Administration (FDA)

กฎหมาย: ข้อแนะนำเนื่องจาก FDA พบว่าการติดฉลากบนภาชนะว่า “ปลอดสารตะกั่ว”

(Lead Free) มีความเป็นไปได้ที่สารตะกั่วอาจปนเปื้อนในอาหาร

วิธีการ:

1) การผลิตและบรรจุหีบห่อสำหรับสินค้าภาชนะที่ปลอดสารตะกั่ว (Non Lead Graze Pottery: NLG Pottery) ควรดำเนินการอยู่ในอาคารต่างหากแยกจากอาคารที่ทำการผลิตสินค้ามีสารตะกั่วเคลือบ

2) การผลิตสินค้าที่มีสารตะกั่วเคลือบในอาคารหนึ่ง ผู้ผลิตต้องระวังไม่ให้สารตะกั่ว เข้าไปในพื้นที่ที่ผลิตภาชนะปลอดสารตะกั่ว (NLG Pottery) ในอีกอาคารหนึ่ง

3) หากเป็นโรงงานที่เคยผลิตสินค้าที่ใช้สารตะกั่วเป็นวัสดุเคลือบผู้ผลิตจะต้องปรับเปลี่ยนเตาเผา เช่น เปลี่ยนฉนวนกันความร้อน และทำความสะอาดโรงงานเท่าที่จำเป็น

4) ให้การฝึกอบรมพนักงานในการผลิตสินค้าภาชนะปลอดสารตะกั่วเพื่อป้องกันการเกิดการปนเปื้อนสารตะกั่วจากวัสดุที่ใช้เคลือบซึ่งตกค้างอยู่ในเตาเผา

- **การจำกัดการใช้สาร BPA**²¹

สินค้า: ภาชนะบรรจุอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะที่ใช้สำหรับเด็กและทารก

หน่วยงานรับผิดชอบ: FDAZ (U.S.Food and Drug Administration), EPA (U.S.Environmental Protection Agency)

วิธีการ: หลายมลรัฐในสหรัฐฯ ออกกฎหมายห้ามใช้สาร Bisphenol A ในการผลิตภาชนะบรรจุ

อาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะในผลิตภัณฑ์สำหรับเด็กและทารก เช่น ภาชนะพลาสติก ครอบ

ขวดน้ำ และขวดนมฯ สรุไปได้ ดังนี้

²⁰ เรื่องเดียวกัน, 12.

²¹ เรื่องเดียวกัน, 14.

ตารางที่ 3.5: แสดงกฎหมายการห้ามใช้สาร Bisphenol A ที่กำหนดในมลรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา

เมือง/มลรัฐ	ขอบเขตการห้ามใช้สาร BPA	วันที่มีผลบังคับใช้
รัฐนิวยอร์ก - เมือง Schenectady - เมือง Suffolk - เมืองแอลบานี	ภาชนะบรรจุเครื่องดื่มสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ที่มีสาร BPA	- 2552 - 2552 - มกราคม 2553
เมืองซิดคาโก รัฐอิลลินอยส์	ภาชนะบรรจุอาหารและเครื่องดื่มสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ที่มีสาร BPA	31 มกราคม 2553
รัฐวิสคอนซิน	บรรจุภัณฑ์สำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 3 ปี โดยต้องระบุไว้อย่างชัดเจนว่าปราศจากสาร BPA	1 มิถุนายน 2553
รัฐมิสซิสซิปปี	ห้ามผลิตและขายส่งขวดหรือถ้วยเปล่าที่มีสาร BPA สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ห้ามขายปลีกขวดหรือถ้วยเปล่าที่มีสาร BPA สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี	1 กรกฎาคม 2553 1 มกราคม 2554
รัฐแมรีแลนด์	- ภาชนะบรรจุอาหารและเครื่องดื่มสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 4 ปี ที่มีสาร BPA - ภาชนะใส่นมผงเด็กอ่อน	1 มกราคม 2555 1 กรกฎาคม 2557
รัฐแมสซาชูเซตส์	ห้ามใช้ภาชนะบรรจุอาหารและเครื่องดื่มสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี โดยมีข้อกำหนดดังนี้ - ห้ามผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้สาร BPA - ห้ามจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีสาร	- 7 มกราคม 2554 - 1 กรกฎาคม 2554

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.5 (ต่อ): แสดงกฎหมายการห้ามใช้สาร Bisphenol A ที่กำหนดในมลรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา²²

เมือง/มลรัฐ	ขอบเขตการห้ามใช้สาร BPA	วันที่มีผลบังคับใช้
รัฐอิลลินอยส์	- ภาชนะบรรจุเครื่องดื่มสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ที่มีสาร BPA ยกเว้นกระป๋องที่ทำด้วยโลหะที่มีขนาดพื้นผิว ≤ 0.0149 นิ้ว	- 1 กรกฎาคม 2554
	- ขวดน้ำสำหรับนักกีฬาที่มีความจุ ≤ 64 ออนซ์	- 1 กรกฎาคม 2555
รัฐแคลิฟอร์เนีย	- ขวดนมและถ้วยน้ำดื่มสำหรับเด็กอ่อน	1 กรกฎาคม 2556
รัฐ Delaware	- ขวดนมและถ้วยน้ำดื่มสำหรับเด็กอ่อน	1 มกราคม 2555
รัฐ Maine	- ภาชนะใส่อาหารและน้ำดื่ม	1 มกราคม 2555
รัฐ Vermont	- ขวดนมและถ้วยน้ำดื่มสำหรับเด็กอ่อน	1 กรกฎาคม 2555
	- ภาชนะใส่อาหารเครื่องดื่มแบบ Reusable สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี	1 กรกฎาคม 2557
	- ภาชนะใส่ขนมและอาหารสำหรับเด็กอ่อน	31 มกราคม 2553
รัฐคอนเนคติกัต	- ภาชนะบรรจุอาหารและเครื่องดื่มที่มีสาร BPA และนำกลับมาใช้ใหม่ (Reusable)	1 ตุลาคม 2554
	- ภาชนะพลาสติกบรรจุอาหารสำหรับเด็กและทารก รวมทั้งห้ามขายหรือจำหน่ายภาชนะบรรจุอาหารสำหรับเด็กทารกที่มีสาร BPA	1 ตุลาคม 2554
	- ใบเสร็จรับเงินที่พิมพ์ออกจากเครื่องรับ-ทอนเงิน	1 ตุลาคม 2556

²² เรื่องเดียวกัน, 14.

- ข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดฉลากประหยัดพลังงาน โดยบังคับใช้สำหรับเครื่องรับโทรทัศน์ที่ผลิตตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2554 เป็นต้นไป²³

สินค้า: โทรทัศน์

หน่วยงานรับผิดชอบ: คณะกรรมาธิการการค้าของสหรัฐฯ (Federal Trade Commission: FTC)

วิธีการ: ต้องติดฉลาก Energy Guide สีเหลืองและสีดำ บนสินค้าโทรทัศน์รุ่นใหม่ต้องระบุข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีใช้ การประมาณค่าใช้จ่ายต่อปีในการใช้พลังงาน และการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการใช้พลังงานของโทรทัศน์รุ่นอื่น ๆ ที่มีหน้าจอสizes เดียวกัน ฉลากดังกล่าวต้องสามารถมองเห็นได้จากด้านหน้าของเครื่องรับโทรทัศน์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้บริโภคในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า ทั้งนี้ ผู้ผลิตสามารถใช้ฉลากได้ทั้งแบบสามเหลี่ยมหรือแบบสี่เหลี่ยม ตามตัวอย่างดังรูป

ภาพที่ 3.1: ฉลาก Energy Guide

- ข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดฉลากผลิตภัณฑ์หลอดไฟฟ้า²⁴ ตามระเบียบ Appliance Labeling Rule (16 CFR Part 305) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 กรกฎาคม 2554

สินค้า: ผลิตภัณฑ์หลอดไฟฟ้า

หน่วยงานรับผิดชอบ: Federal Trade Commission: FTC

วิธีการ: ผู้ผลิตต้องติดฉลากที่ด้านหลังของบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า 3 ประเภท คือ หลอดไฟฟ้าแบบ Incandescent bulbs หลอดไฟ Compact Fluorescent Lamp (CFL) และหลอดไฟแบบ Light-Emitting Diode (LED) ยกเว้น หลอดไฟฟ้าแบบ Incandescent bulbs ที่มีกำลังไฟฟ้า 75 วัตต์ ซึ่งถูกยกเลิกการใช้เมื่อปี 2556 ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้ฉลากผลิตภัณฑ์หลอดไฟฟ้าต้องแสดงข้อมูล ดังนี้

1) ที่ด้านหลังของบรรจุภัณฑ์ต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวกับ Brightness, Estimated Energy Cost per year และแสดงข้อมูลหลอดไฟฟ้า Lighting Facts ที่ด้านหลังบรรจุภัณฑ์ เช่น อายุการใช้งาน (Life), Light Appearance และกำลังไฟฟ้า (Watt) ดังรูป

²³ เรื่องเดียวกัน, 36.

²⁴ เรื่องเดียวกัน, 37.

ภาพที่ 3.2: ฉลากแสดงข้อมูลหลอดไฟฟ้าที่ด้านหน้าและด้านหลังของบรรจุภัณฑ์

Lighting Facts Per Bulb	
Brightness	820 lumens
Estimated Yearly Energy Cost	\$7.23
Based on 3 hrs/day, 11¢/kWh Cost depends on rates and use	
Life	1.4 years
Based on 3 hrs/day	
Light Appearance	Warm Cool
2700 K	
Energy Used	60 watts

Front

Back

2) ฉลากผลิตภัณฑ์หลอดไฟฟ้าที่มีส่วนประกอบของปรอท (Mercury) ต้องระบุข้อความ “Contains Mercury; for more on clean up and safe disposal, visit epa.gov/cfl.” ดังรูป

ภาพที่ 3.3: ฉลากผลิตภัณฑ์หลอดไฟฟ้าที่มีส่วนประกอบของปรอท

Lighting Facts Per Bulb	
Brightness	870 lumens
Estimated Yearly Energy Cost	\$1.57
Based on 3 hrs/day, 11¢/kWh Cost depends on rates and use	
Life	5.5 years
Based on 3 hrs/day	
Light Appearance	Warm Cool
2700 K	
Energy Used	13 watts
Contains Mercury For more on clean up and safe disposal, visit epa.gov/cfl .	

- ระเบียบการปิดฉลากอัญมณีและเครื่องประดับ²⁵

สินค้า: อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องเพชรพลอยเทียม

หน่วยงานรับผิดชอบ: Federal Trade Commission: FTC

กฎหมาย: Trademark, Copyright และ National Stamping Act

วิธีการ:

1) ปฏิบัติตามกฎหมาย Trademark และ Copyright ควบคุมการลอกเลียนแบบ

2) กำหนดระเบียบการปิดฉลากเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ (Fitness) และมูลค่า (Value) ของ

สินค้า ภายใต้กฎหมาย National Stamping Act

กรณีเครื่องเพชรพลอยเทียม ต้องมีใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า

- ยกเลิกข้อยกเว้นการติดฉลากสินค้าที่มีส่วนประกอบของชนสัตว์ ในปริมาณน้อย หรือมี

ชนสัตว์มูลค่าน้อยกว่า 150 เหรียญสหรัฐ ในพระราชบัญญัติฉบับเดิม²⁶

²⁵ เรื่องเดียวกัน, 41.

²⁶ เรื่องเดียวกัน, 41.

สินค้า: อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องเพชรพลอยเทียม

หน่วยงานรับผิดชอบ: Federal Trade Commission: FTC

กฎหมาย: พระราชบัญญัติ “the Truth in Fur Labeling Act of 2010”

วิธีการ: พระราชบัญญัติฉบับใหม่แก้ไข Section 2 (d) ของ the Fur Products Labeling Act (15 U.S.C. 69 (d)) โดยแก้ไขคำจำกัดความจากเดิม เป็น “fur product” means any article of wearing apparel made in whole or in part of fur or used fur ซึ่งกำหนดให้สินค้าที่มีส่วนประกอบของขนสัตว์ไม่ว่าจะมีปริมาณขนสัตว์เท่าใดก็ตามต้องติดฉลากว่า “fur product” โดยให้มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2554 เป็นต้นไป

- มาตรฐานการผลิต Global Organic Textile Standard (GOTS)²⁷

สินค้า: สิ่งทออินทรีย์

หน่วยงานรับผิดชอบ: กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (United States Department of Agriculture: USDA)

วิธีการ: มาตรฐาน GOTS เป็นมาตรฐานสมัครใจ (Voluntary Global Standard)

ครอบคลุมตั้งแต่การปั่น การถัก การทอ การย้อมสี การบรรจุ และการติดฉลาก โดยวัตถุดิบต้องได้มาจากเส้นใยธรรมชาติที่ผลิตแบบอินทรีย์ สินค้าสิ่งทอที่ได้รับการรับรอง GOTS จะมีการแสดงฉลากได้ 2 แบบ

1) “Organic” หรือ “Organic-in conversion” : สินค้าจะต้องมีส่วนผสมของเส้นใยที่เป็น Organic Origin หรือ In Conversion อย่างน้อย 95% และอีก 5% ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน GOTS

2) “Made with x% Organic Materials” หรือ “Made with x% Organic-in Conversion Materials”: สินค้าจะต้องมีส่วนผสมของเส้นใยที่เป็น Organic Origin หรือ in Conversion อย่างน้อย 70% และอีก 30% ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน GOTS ดังรูปที่

²⁶ เรื่องเดียวกัน, 43.

²⁷ เรื่องเดียวกัน, 44.

ภาพที่ 3.4: สินค้าสิ่งทอที่ได้รับการรับรอง GOTS

- ฉลากสินค้า “USDA Certified Biobased Product”²⁸

สินค้า: ครอบคลุมสินค้าอุตสาหกรรมและเชิงการพาณิชย์ (ไม่รวมอาหารคนและสัตว์) ที่ผลิตโดยใช้วัตถุดิบทางการเกษตร หรือจากสิ่งมีชีวิตทั้งพืชหรือสัตว์

หน่วยงานรับผิดชอบ: กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา (The U.S. Department of Agriculture: USDA)

กฎหมาย: เป็นมาตรการสมัครใจ

วิธีการ: เพื่อพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกประเภทหนึ่ง USDA ได้กำหนดหลักเกณฑ์การได้รับฉลากสินค้านี้ตั้งกวางไว้แล้ว จำนวน 50 กลุ่มสินค้า ได้แก่ น้ำมันหล่อลื่น ปุ๋ย ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด สะอาดอเนกประสงค์ และเครื่องนอน เป็นต้น ในกรณีนี้ที่สินค้าใด ๆ ไม่สามารถจำแนกตามกลุ่มสินค้าข้างต้นได้ให้พิจารณาถึงร้อยละของสัดส่วนที่เป็น Biobased ของผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ก็สามารถดำเนินการขอติดฉลากได้เช่นกัน

ภาพที่ 3.5: สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของUSDA

²⁸ กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรฐานทางการค้า, สหรัฐอเมริกาประกาศใช้ฉลากสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ [Online], 27 พฤษภาคม 2554 ก. แหล่งที่มา <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=1707>.

- ฉลากประหยัดพลังงาน (Energy Star) ของสหรัฐฯ²⁹

สินค้า: เครื่องใช้สำนักงานหลอดไฟ เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน วัสดุก่อสร้างบ้าน เครื่องใช้ภายในบ้าน
ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และเครื่องจักร เป็นต้น

หน่วยงานรับผิดชอบ: สำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมของสหรัฐฯ (Environmental Protection Agency: EPA)

กฎหมาย: เป็นมาตรการสมัครใจ

วิธีการ: เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้สินค้าที่ประหยัดพลังงาน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มลภาวะ
ทางสิ่งแวดล้อมรวมทั้งเพิ่มความคุ้มค่าของสินค้าเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคคุณสมบัติ

สินค้าที่สามารถขอรับรองการติดฉลาก

- (1) คุณสมบัติตรงตามเกณฑ์สินค้าแต่ละประเภทที่ EPA ระบุไว้
- (2) สินค้าต้องมีส่วนช่วยในการประหยัดพลังงานอย่างเห็นได้ชัดเจน
- (3) สินค้าจะต้องมีรูปลักษณ์ และความสามารถในการใช้งานตรงตามความต้องการ
ของผู้บริโภค ในขณะที่เดียวกันต้องสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงานได้
อย่างคุ้มค่ามากขึ้น
- (4) สินค้าได้รับการรับรองว่าผ่านการทดสอบการวัดปริมาณการใช้พลังงาน และ
ประสิทธิภาพในการใช้งาน

3.2.2 สหภาพยุโรป

ระบบมาตรฐานในสหภาพยุโรป³⁰ เริ่มพัฒนาหลังสงครามโลกครั้งที่สองเพราะการใช้
มาตรฐานที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศสมาชิก ทำให้เป็นอุปสรรคการค้าระหว่างกัน เพื่อแก้ปัญหา
นี้ จึงมีการสร้างระบบมาตรฐานที่เป็นแบบเดียวกัน (Harmonized Standard) เมื่อปี ค.ศ. 1983 โดย
ออกกฎระเบียบของสหภาพยุโรป Directive 83/189 EEC และมีการทบทวนอีกครั้งในปี ค.ศ. 1998
โดยใช้ชื่อว่า Directive 98/34 EEC

องค์กรที่เกี่ยวกับการออกแบบมาตรฐานที่สำคัญของสหภาพยุโรปประกอบด้วย³¹

²⁹ กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า, ฉลากประหยัดพลังงาน (Energy Star) ของสหรัฐฯ
[Online], 16 พฤษภาคม 2555 ค. แหล่งที่มา <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=2625>.

³⁰ ธนวัฒน์ เล็กเกียรติ์ขจร, ปัจจัยในความสำเร็จและพัฒนาการของสหภาพยุโรป อาเซียนต้องดูละครแล้ว
ย้อนดูตัว [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://thailawstudent.bizhat.com/EU-ASEAN.doc>.

³¹ Standards & ISO Guru, มาตรฐาน และมาตรฐานปฏิบัติสำหรับองค์กรสมัยใหม่ (Standards and
Standardization for Modern Organization) [Online], 21 กรกฎาคม 2554. แหล่งที่มา
<http://isoguru.blogspot.com/2011/07/iso-26000-1-2.html>.

- European Committee for Standardization (CEN)
- European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC)
- European Telecommunications Standard Institute (ETSI)

องค์กรทั้ง 3 ทำหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดและรับรองมาตรฐานของสหภาพยุโรป (European Standard: EN) โดย CEN มีบทบาทร่วมกับคณะกรรมการธิการสหภาพยุโรป (European Commission) และสมาคมการค้าเสรียุโรป (European Free Trade Association) ในการพัฒนา มาตรฐานใหม่ ๆ ให้กับสหภาพยุโรป มาตรฐานที่พัฒนาโดย CEN จำนวนมากได้ถูกนำไปประกาศ บังคับใช้เป็น ข้อบังคับ (Regulation) และกฎระเบียบ (Directive) ของสหภาพยุโรป

European Committee for Standardization (CEN) มีคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคเฉพาะแขนงจำนวนมากกว่า 60,000 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มก็จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาและควบคุม คุณภาพของมาตรฐานใหม่ ๆ นอกจากนี้ องค์กรนี้ยังมีความพร้อมในด้านการเงินและเทคโนโลยีเพราะได้รับการสนับสนุนโดยตรงจากคณะกรรมการธิการสหภาพยุโรป (European Commission: EC) และ สมาคมการค้าเสรียุโรป (The European Free Trade Association: EFTA) ดังนั้นมาตรฐานต่าง ๆ ที่เคยออกใช้แล้วก็จะถูกทบทวน และสร้างมาตรฐานใหม่ที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ห้าปี เพื่อให้มาตรฐานมีความทันสมัยอยู่เสมอ

กระบวนการกำหนดมาตรฐานแห่งสหภาพยุโรปมีลักษณะเหมือนกับระบบของสหรัฐอเมริกา โดยที่มาตรฐานทุกรายการจะต้องมีกระบวนการพัฒนาและรับรองที่โปร่งใส หน่วยงานหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการทั้งหมด และเมื่อมาตรฐานได้พัฒนาเสร็จแล้วจะต้องได้รับการรับรองจากทุกฝ่าย ทั้งนี้การพัฒนามาตรฐานใหม่ ๆ จะเริ่มจากการเรียกร้องจาก ภาคอุตสาหกรรมหรือของสังคมถึงความจำเป็นของมาตรฐานใหม่

สำหรับมาตรฐานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์คือเครื่องหมาย CE (CE Marking) ซึ่ง CEN และ CENELEC เป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานความสอดคล้อง (Harmonized Standards) สำหรับ ผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท โดยมีกฎหมายเฉพาะของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดหรือที่เรียกว่า Product Directives ผลิตภัณฑ์ที่ต้องได้รับมาตรฐานเครื่องหมาย CE มีอยู่ 23 กลุ่ม ซึ่งจะต้องมีเครื่องหมาย CE จึงจะสามารถวางจำหน่ายและเคลื่อนย้ายภายในเขตเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Area: EEA) ได้ ซึ่งรวมถึงสินค้านำเข้าด้วย

ตารางที่ 3.6: แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของสหภาพยุโรป ตามหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

หลักการ	ระบบมาตรฐานของสหภาพยุโรป
1. หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination Principle)	มีการใช้ระเบียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเดียวกันสำหรับสินค้านำเข้า และสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ
2. วัตถุประสงค์อันชอบธรรม (Legitimate Objectives)	ข้อกำหนดมาตรฐานที่ประกาศหรือบังคับใช้มีจุดประสงค์เพื่อคุ้มครองสุขภาพ อนามัย ของผู้บริโภค
3. หลักการปรับให้สอดคล้อง (Harmonization)	มีกระบวนการพัฒนาและรับรองที่โปร่งใส หน่วยงานหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการทั้งหมด และเมื่อมาตรฐานได้พัฒนาเสร็จแล้วจะต้องได้รับการรับรองจากทุกฝ่าย
4. การใช้มาตรฐานระหว่างประเทศ (Use of International Standards)	มีการใช้มาตรฐานระหว่างประเทศเป็นพื้นฐานในการกำหนดกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นอกจากนี้มาตรฐานที่เคยออกใช้แล้วก็จะถูกทบทวน และสร้างมาตรฐานใหม่ที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ห้าปี เพื่อให้มาตรฐานมีความทันสมัยอยู่เสมอ
5. หลักการยอมรับความเท่าเทียมกันและการยอมรับซึ่งกันและกัน (Equivalence and Mutual Recognition)	ยอมรับผลการตรวจสอบคุณภาพของสินค้านำเข้าที่ประเทศผู้ผลิตสินค้าทำการตรวจสอบ โดยมาตรฐานระหว่างประเทศมาตรฐานต่าง ๆ
6. หลักความโปร่งใส (Transparency)	การแจ้ง (Notification) และการจัดตั้งศูนย์ตอบข้อซักถาม (Enquiry Points) ได้แก่ European Committee for Standardization (CEN)
7. การปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่าง (Special and Differential Treatment)	การพัฒนามาตรฐานใหม่ ๆ จะเริ่มจากการเรียกร้องจากภาคอุตสาหกรรมหรือของสังคมถึงความจำเป็นของมาตรฐานใหม่

ตารางที่ 3.7: แสดงฉลากมาตรฐาน ที่กำหนดใช้ในสหภาพยุโรป

	<p>CE มาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ “European Conformity” เดิมทีใช้เครื่องหมาย EC แต่ภายหลังได้เปลี่ยนมาเป็นเครื่องหมาย CE อย่างเป็นทางการเมื่อปี 2536 เครื่องหมาย CE ที่ปรากฏอยู่บนสินค้าเป็นเครื่องหมายที่แสดงการรับรองจากผู้ผลิต (Manufacturer’s Declaration) ว่าสินค้านั้น มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของสหภาพยุโรป การมีเครื่องหมาย CE กำกับบนสินค้าจะทำให้สินค้านั้นสามารถวางจำหน่าย และสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีในเขตเศรษฐกิจยุโรป หรือ European Economic Area (EEA) ยกเว้นประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยสมาชิกแต่ละประเทศจะดำเนินการออกกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของสหภาพยุโรปหรือ EC Directives ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องหมาย CE</p>
	<p>FCC ย่อมาจาก Federal Communications Commission (คณะกรรมการกลางกำกับดูแลกิจการสื่อสาร) องค์กรนี้เป็นตัวแทนรัฐบาลสหรัฐฯ ที่วางระเบียบให้แก่อุปกรณ์ประเภทวิทยุ โทรศัพท์ ผู้ให้บริการการสื่อสารระหว่างรัฐและงานให้บริการระหว่างประเทศที่อยู่ในสหรัฐฯ รวมทั้งคอมพิวเตอร์ที่ผลิตสัญญาความถี่วิทยุ ซึ่งจะไปรบกวนการส่งกระจายทางธุรกิจ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต้องได้รับการรับรองจาก FCC ก่อนที่จะนำไปขายในสหรัฐฯ เพื่อให้ตรงกับข้อกำหนดเกี่ยวกับการเป็นต้นนำและการกระจายคลื่นวิทยุ FCC จะแบ่งเครื่องคอมพิวเตอร์เป็น 2 ประเภท คือ Class A (ใช้ใน งานอุตสาหกรรมหรือด้านธุรกิจ) และ Class B (ใช้งานในบ้าน)</p>

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.7 (ต่อ): แสดงฉลากมาตรฐาน ที่กำหนดใช้ในสหภาพยุโรป

	<p>UL ห้องปฏิบัติการที่รับประกัน หรือ Underwriters' Laboratories Inc. เป็นองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหาผลกำไร และรับรองความปลอดภัยของสินค้า ได้เริ่มทดสอบสินค้าและเขียนมาตรฐานความปลอดภัยกว่า 100 ปีตั้งแต่ปี 1894 UL ได้ประเมินสินค้า, ชิ้นส่วน, วัสดุ และระบบ โดยมีมาตรฐานไม่น้อยกว่า 1200 มาตรฐาน การกิจของ UL คือการสนับสนุนให้มีความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยโดยการใช้วิทยาศาสตร์ด้านความปลอดภัยและวิศวกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัย ซึ่งครอบคลุม ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องมือทางการแพทย์ เครื่องมือป้องกันอัคคีภัยชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ยาง สายไฟฟ้า พลาสติก ซึ่งมีศูนย์ตรวจสอบ 127 แห่ง มีห้องปฏิบัติการ 66 แห่ง , อุปกรณ์ในการทดสอบและรับรอง และเจ้าหน้าที่จำนวน 6,200 คน</p>
	<p>RoHS (Restriction of Hazardous Substances) เป็นข้อกำหนดที่ 2002/95/EC ของสหภาพยุโรป (EU) ซึ่งเป็นมาตรฐานเพื่อสิ่งแวดล้อมว่าด้วยเรื่องของการใช้สารที่เป็นอันตรายในอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหมายความรวมถึงเครื่องใช้ทุกชนิดที่ต้องอาศัยไฟฟ้าในการทำงานเช่น โทรศัพท์มือถือ ไมโครเวฟ วิทยุ เป็นต้น ซึ่งหมายความว่า ชิ้นส่วนทุกอย่างที่ประกอบเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้านั้น ตั้งแต่แผงวงจรอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไปจนถึงสายไฟจะต้องผ่านตามข้อกำหนดดังกล่าวซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปี 2006 แต่ในประเทศอื่น ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน เกาหลี เริ่มกำหนดข้อบังคับในลักษณะนี้เช่นกัน ในอนาคต ข้อกำหนดนี้ก็อาจจะแผ่ขยายครอบคลุมไปทั่วโลก โดยสารที่จำกัดปริมาณในปัจจุบัน กำหนดไว้ 6 ชนิด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตะกั่ว (Pb) ไม่เกิน 0.1% โดยน้ำหนัก 2. ปรอท (Hg) ไม่เกิน 0.1% โดยน้ำหนัก 3. แคดเมียม (Cd) ไม่เกิน 0.01% โดยน้ำหนัก 4. เฮกซะวาเลนท์ (Cr-VI) ไม่เกิน 0.1% โดยน้ำหนัก 5. โพลีโบรมิเนต ไบเฟนิล (PBB) ไม่เกิน 0.1% โดยน้ำหนัก 6. โพลีโบรมิเนต ไดเฟนิล อีเธอร์ (PBDE) ไม่เกิน 0.1% โดยน้ำหนัก

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.7 (ต่อ): แสดงฉลากมาตรฐาน ที่กำหนดใช้ในสหภาพยุโรป

	<p>Pb-Free ผู้ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตอุปกรณ์รุ่นที่เป็น Pb-Free ออกมาทดแทนอุปกรณ์รุ่นเก่า โดยอาจจะเพิ่มตัวอักษรเช่น ‘G’ เข้าไปใน Part Number แต่ยังคงมีฟังก์ชันการทำงานเหมือนกัน สามารถใช้แทนกันได้ สิ่งที่แตกต่างกันก็คือ อุปกรณ์เหล่านี้จะสามารถทนความร้อนสูงที่ใช้ในกระบวนการประกอบแผงวงจรได้ เนื่องจากสารที่ใช้เชื่อม (ตะกั่ว) ที่เป็นแบบ Pb-Free นี้ จะมีจุดหลอมเหลวที่สูงขึ้นกว่าแบบที่ไม่เป็น Pb-Free แต่สำหรับท่านที่ซื้ออุปกรณ์ที่เป็น Pb-Free มาแล้ว แต่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องผ่านข้อกำหนดดังกล่าว สามารถบัดกรีด้วยตะกั่วแบบธรรมดาได้ ซึ่งจะบัดกรีง่าย และสวยงามกว่า เนื่องจากตะกั่วธรรมดาคะละลายง่าย และมีความเงางามมากกว่าตะกั่วแบบ Pb-Free</p>
---	---

มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป

- กฎระเบียบว่าด้วยวัสดุสัมผัสอาหารของสหภาพยุโรป³²

สินค้า: วัสดุสัมผัสอาหารครอบคลุม วัสดุหีบห่ออาหาร อุปกรณ์เครื่องครัว เครื่องมือ และสิ่งของในสถานประกอบการอาหาร

หน่วยงานรับผิดชอบ: European Food Safety Authority (EFSA) เป็นผู้ประเมิน ภายใต้

คณะกรรมการ Standing Committee on the Food Chain and Animal Health (SCFCAH)

กฎหมาย: Regulation (EC) No.1935/2004

วิธีการ: วัสดุสัมผัสอาหารที่ผ่านการประเมินความปลอดภัยและได้รับการรับรองว่ามีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคจะได้รับอนุญาตให้ติดฉลากที่ผลิตภัณฑ์ พร้อมระบุคำว่า “for food contact” และมีตราสัญลักษณ์แก้วและส้อมคู่กันหรือใช้สัญลักษณ์อื่น ๆ ที่บ่งชี้ได้ชัดเจนว่าเป็นวัสดุและบรรจุภัณฑ์เพื่อใช้สัมผัสอาหาร เช่น เครื่องทำกาแฟ ขวดไวน์ หรือช้อนชุป เป็นต้น

ภาพที่ 3.6: ฉลากบ่งชี้ว่าเป็นวัสดุและบรรจุภัณฑ์เพื่อใช้สัมผัสอาหาร

³² กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า, กฎระเบียบว่าด้วยวัสดุสัมผัสอาหารของสหภาพยุโรป [Online], 10 เมษายน 2555 ก. แหล่งที่มา <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=2391>.

- ระเบียบใหม่ว่าด้วยการใช้ชื่อเส้นใยสิ่งทอ การติดฉลากและการทดสอบ³³

สินค้า: สินค้าที่มีเส้นใยสิ่งทอ, เฟอร์นิเจอร์ รม และผ้าบังแดดที่มีองค์ประกอบของสิ่งทออย่างน้อยร้อยละ 80 ของน้ำหนัก

กฎหมาย: Regulation (EU) No.1007/2011 on Textile Fibre Names and Related Labeling and Marking of the Fibre Composition of Textile Products

วิธีการ: ข้อมูลหรือข้อความที่ปรากฏบนฉลากต้องเห็นได้ง่าย มีความชัดเจน และต้องติดฉลากอย่างแน่นหนา สำหรับสินค้าที่มีชิ้นส่วนที่ไม่ใช่สิ่งทอและมีแหล่งกำเนิดจากสัตว์ต้องแสดงข้อความว่า “Contains non-textile parts of animal origin” บนฉลากสินค้า

- ระเบียบว่าด้วยการให้ระบุแหล่งที่มาของสินค้านำเข้า (Original Marking Scheme) :

การติดฉลาก Made in (ชื่อประเทศ)³⁴

สินค้า: เครื่องหนัง เสื้อผ้า รองเท้า เครื่องเซรามิก เครื่องแก้ว อัญมณี เฟอร์นิเจอร์

หน่วยงานรับผิดชอบ: Health and Consumer Protection Commission

กฎหมาย: ร่างระเบียบ Origin Marking Scheme

วิธีการ: ต้องติดฉลากระบุแหล่งที่มาของสินค้า หรือติดฉลาก Made in (ชื่อประเทศ) ที่เห็นได้ชัดเจน โดยฉลากดังกล่าวอาจเป็นภาษาทางการของอียูภาษาใดก็ได้ที่ลูกค้าในประเทศสมาชิกที่จำหน่ายสินค้าสามารถเข้าใจได้โดยง่าย การกำหนดประเทศแหล่งกำเนิดสินค้ายึดตามระเบียบ Rule of Origin ของอียู

- ร่างกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงตัวชี้วัดที่สำคัญอื่น ๆ³⁵

(Labelling of Tyres with Respect to Fuel Efficiency and Other Essential Parameters)

สินค้า: ยางรถยนต์

หน่วยงานรับผิดชอบ: ประกาศใช้ในแต่ละประเทศสมาชิกอียูโดยตรง

กฎหมาย: เป็นข้อบังคับ (Regulation)

วิธีการ: กำหนดตัวชี้วัดที่จะต้องปรากฏในยางรถยนต์ 3 ประเภท ได้แก่ ประสิทธิภาพในการประหยัดเชื้อเพลิง (Fuel Efficiency) สภาพการเกาะติดถนนในยามพื้นเปียก (Wet Grip Class) ระดับเสียง

³³ กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า, **EU ออกระเบียบใหม่ว่าด้วยการใช้ชื่อเส้นใยสิ่งทอ การติดฉลากและการทดสอบ** [Online], 25 พฤศจิกายน 2554 ข. แหล่งที่มา [http://www.dft.go.th/Portals/0/Content Management/Document_Mod682/8.%20EU@25541125-1417327033.pdf](http://www.dft.go.th/Portals/0/Content%20Management/Document_Mod682/8.%20EU@25541125-1417327033.pdf).

³⁴ กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า, **มาตรการอุปสรรคทางเทคนิค (TBT)** [Online], 25 ตุลาคม 2555 จ. แหล่งที่มา <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=1805>.

³⁵ เรื่องเดียวกัน, 30.

จากยาง (External Rolling Noise) ยางประเภท C1 สำหรับรถยนต์ส่วนตัว C2 สำหรับยานพาหนะประเภท Light Utility Vehicles และ C3 สำหรับยานพาหนะขนาดใหญ่

- ระเบียบควบคุมเครื่องสำอาง (European Cosmetics Directive (1976))³⁶

สินค้า: เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ สปา สินค้าสุขภาพความงาม

หน่วยงานรับผิดชอบ: คณะกรรมการยุโรป

กฎหมาย: European Cosmetics Directive (1976)

วิธีการ: หลักเกณฑ์เงื่อนไขการปิดฉลากและข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า

2.1) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติในการใช้หรือสรรพคุณของสินค้า (Function of the Product)

2.2) ข้อความคำเตือนและวิธีการใช้หรือคำแนะนำในการใช้

2.3) ชื่อและสถานที่ตั้งของโรงงานผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายในสหภาพยุโรป กรณีเป็นสินค้านำเข้าต้องระบุชื่อและสถานที่ตั้ง ของผู้นำเข้าและจัดจำหน่าย

2.4) ระบุหมายเลขรุ่นการผลิต “Batch Number” หรือวันที่ผลิตและสถานที่ผลิตสินค้า

2.5) ระบุช่วงเวลาหมดอายุของสินค้า หรือช่วงเวลาการใช้ “Best Before...”

2.6) รายชื่อของส่วนผสม (List of Ingredients) เรียงตามลำดับของน้ำหนักของส่วนผสมแต่ละรายการ

2.7) รายชื่อของส่วนผสมที่กำหนดอยู่ในรายการควบคุม (Restricted Substances & Preservative) และข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด

2.8) กรณีสารกันแดด UV Filter จะต้องมีการแจ้งข้อความและข้อมูลการใช้ ข้อความระบุผลการทดลองใช้กับสัตว์ (Reference to Testing on Animals) ต้องแสดงอย่างชัดเจนว่าเป็นผลการทดลองใช้กับตัวผลิตภัณฑ์หรือส่วนผสมของผลิตภัณฑ์นั้น ทั้งนี้ ข้อความบนฉลากสินค้าจะต้องมีความชัดเจน ไม่ลบล้าง และสามารถอ่านได้ชัด โดยต้องเป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นเพิ่มเติม ซึ่งสามารถพิมพ์ลงบนหีบห่อ กล่องหรือเป็นแผ่นพับกรณีหีบห่อ/ กล่องบรรจุขนาดเล็กมีพื้นที่ไม่เพียงพอ

- ระเบียบการติดฉลากป้องกันความเข้าใจผิดของผู้บริโภคเกี่ยวกับข้อมูลที่ระบุบนฉลาก³⁷

สินค้า: น้ำผลไม้ และผลิตภัณฑ์

หน่วยงานรับผิดชอบ: คณะกรรมการยุโรป

³⁶ เรื่องเดียวกัน, 32.

³⁷ เรื่องเดียวกัน, 61.

กฎหมาย: Directive 2012/12/EU

วิธีการ: ฉลากผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้ซึ่งผลิตจากผลไม้ตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป จะต้องระบุชื่อของผลไม้ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต (ยกเว้น การใช้มะนาวหรือน้ำมะนาวเพื่อให้เกิดรสเปรี้ยว ในปริมาณไม่เกิน 3 กรัม/ลิตร) โดยให้ระบุปริมาณส่วนประกอบของน้ำผลไม้หรือเนื้อผลไม้จากมากไปน้อย หากมีส่วนประกอบของผลไม้ตั้งแต่ 3 ชนิดขึ้นไป อาจใช้คำว่า “Several Fruit” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายใกล้เคียง สำหรับ ฉลากผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้ประเภท Concentrated Fruit Juice ต้องระบุปริมาณของน้ำมะนาวหรือสารปรับความเป็นกรด (Acidifying Agents) บนบรรจุภัณฑ์ หรือบนฉลาก หรือเอกสารที่แนบมาในบรรจุภัณฑ์ ตามระเบียบ Regulation (EC) No 1333/2008

- ระเบียบว่าด้วยวัสดุและบรรจุภัณฑ์ประเภท Active และ Intelligent ที่สัมผัสกับอาหาร³⁸

สินค้า: บรรจุภัณฑ์ประเภท Active และ Intelligent

หน่วยงานรับผิดชอบ: คณะกรรมาธิการยุโรป

กฎหมาย: Regulation (EC) No 1935/2004

วิธีการ: เพื่อปกป้องความเสี่ยงทางกายภาพ ชีวภาพ และเคมีของบรรจุภัณฑ์ที่สัมผัสกับอาหาร ไม่ให้มีปฏิกิริยากับอาหาร (Interaction) และหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการส่งผ่านของสาร (Migration) ไปยังอาหารในระดับต่ำสุด หรือการส่งผ่านที่ไม่มีผลในการสัมผัสอาหารมากที่สุด (Maximum Inertness) รวมทั้งวัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์จะต้องไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะในทาง Organoleptic ทั้งนี้ สารประกอบประเภท Active และ Intelligent จะต้องมีความปลอดภัยตามลักษณะที่กำหนด และการติดฉลากระบุสัญลักษณ์คำว่า ห้ามรับประทาน “DO NOT EAT” ดีพิมพ์ ในทุกกรณีที่เทคนิคเอื้ออำนวยให้สามารถกระทำได้

- ติดฉลากแสดงปริมาณประจุไฟฟ้า (Capacity Labeling)

สินค้า: แบตเตอรี่แบบ Portable แบตเตอรี่รถยนต์

หน่วยงานรับผิดชอบ: คณะกรรมาธิการยุโรป

กฎหมาย: Regulation No. 1103/2010

วิธีการ: ประจุกระแสไฟฟ้าของแบตเตอรี่แบบ Portable Secondary (Rechargeable) และ Accumulators แสดงหน่วยการวัดเป็น Milliampere-Hours (mAh) หรือ Ampere-Hours (Ah) โดยแบ่งประเภทตามชนิดของสารเคมีในแบตเตอรี่

³⁸ เรื่องเดียวกัน, 65.

- การติดฉลากสินค้าเครื่องอบผ้า (Tumble Driers)³⁹

สินค้า: เครื่องอบผ้าที่ใช้พลังงานทั้งจากไฟฟ้าและแก๊ส และเครื่องอบผ้าแบบ Built-in

หน่วยงานรับผิดชอบ: คณะกรรมาธิการยุโรป

กฎหมาย: Regulation (EU) No 392/2012

วิธีการ: กำหนดข้อมูลที่ผู้ผลิตจะต้องระบุลงในฉลากสินค้า ดังนี้

- 1) ชื่อผู้ผลิต หรือเครื่องหมายการค้า
 - 2) รุ่นของสินค้า
 - 3) ค่าเฉลี่ยการใช้พลังงานต่อปี (AEC) โดยใช้หน่วย kWh/year
 - 4) ข้อมูลเกี่ยวกับชนิดของเครื่องอบผ้า
 - 5) ระยะเวลาการทำงานต่อรอบ (หน่วยเป็นนาที) ความจุในการทำงานต่อรอบ (หน่วยเป็นกิโลกรัม) และระดับความดังของเสียง (หน่วยเป็น Lwa) ในขณะที่เครื่องกำลังอบแห้ง สำหรับการทำงานในแบบ Standard Cotton Program ที่มีการบรรจุผ้าเต็ม
- ติดฉลากประหยัดพลังงาน (Energy Labelling)⁴⁰

สินค้า: สินค้าในครัวเรือนที่เป็นสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้พลังงาน เช่นเครื่องซักผ้า โทรทัศน์ ตู้เย็น ฯลฯ

หน่วยงานรับผิดชอบ: คณะกรรมาธิการยุโรป

กฎหมาย: EU Official Journal

วิธีการ: ให้ปรับปรุงฉลากประหยัดพลังงานแบบเดิม A – G เป็น A+, A++ และ A+++

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 รวมทั้งกำหนดให้มีสิ่งชี้การประหยัดพลังงาน 7 ระดับ เช่น

สินค้าที่มีระดับการประหยัดพลังงานสูงสุด A+++ จะได้รับการบ่งชี้ด้วยสีเขียวเข้ม และระดับ

การประหยัดพลังงานต่ำสุดอยู่ที่ D ได้รับการบ่งชี้ด้วยสีแดง นอกจากนี้ อียูยังเสนอให้มี

การติดฉลากประหยัดพลังงานลงในเอกสารโฆษณา ใบแสดงราคา เอกสาร

ประชาสัมพันธ์ และในอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าสินค้านั้นจะมีระดับการประหยัดพลังงานระดับใด

พลังงานบนสินค้า ระเบียบฉลากประหยัดพลังงานดังกล่าวจะขยายขอบข่ายไปยังสินค้า

มีส่วนช่วยประหยัดพลังงานทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น หน้าต่าง ขอบหน้าต่าง และประตู

เป็นต้น

³⁹ เรื่องเดียวกัน, 80.

⁴⁰ เรื่องเดียวกัน, 81.

- ฉลากสิ่งแวดล้อม Blue Angel ของเยอรมนี⁴¹

สินค้า: สินค้าและบริการที่ได้รับการรับรองฉลาก Blue Angel แล้วประมาณ 120 ประเภท และประมาณ 11,700 รายการ อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ก่อสร้าง ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์จากกระดาษ เครื่องจักร เครื่องมือ บรรจุก๊าซ สิ่งทอ การท่องเที่ยว การขนส่ง การจัดการ ขยะรีไซเคิล ฯลฯ

วิธีการ: เป็นมาตรการทางการค้าแบบสมัครใจ เพื่อรับรองสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคุ้มครองผู้บริโภคในด้านความปลอดภัยและสมรรถนะในการใช้งานซึ่งสินค้าที่จะได้รับการรับรองการติดฉลากต้องมีคุณสมบัติ เช่น ใช้พลังงานน้อยและมีประสิทธิภาพ ไม่มีการปนเปื้อนของสารที่เป็นพิษ/ก่ออันตรายต่อผู้บริโภค มีอายุการใช้งานนานและสามารถนำไปรีไซเคิลได้ และผู้ผลิตสามารถรับชิ้นส่วนสินค้าที่หมดอายุการใช้งานแล้วไปรีไซเคิลได้ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี สินค้าแต่ละประเภทจะมีหลักเกณฑ์ในการขอรับรองฉลากแตกต่างกันไป

ภาพที่ 3.7: ฉลากสิ่งแวดล้อม Blue Angel ของเยอรมนี

⁴¹ กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า, ฉลากสิ่งแวดล้อม Blue Angel ของเยอรมนี [Online], 18 กรกฎาคม 2555 ง. แหล่งที่มา <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=2876>.

บทที่ 4 บทวิเคราะห์

“ภาคอุตสาหกรรมของไทยมีมูลค่าและสัดส่วนที่สูงกว่าภาคเกษตรกรรมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 โดยอุตสาหกรรมไทยพัฒนาอยู่บนพื้นฐานยุทธศาสตร์สองประการ คือ เน้นใช้แรงงานราคาถูก และเน้นการส่งออก การขับเคลื่อนที่แข็งแกร่งจากภาคเอกชนทำให้ไทยสามารถฝ่าวิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างดีพอสมควร ในอนาคตอุตสาหกรรมไทยไม่สามารถใช้แรงงานราคาถูกได้อีกต่อไปแล้ว รวมถึงการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมไทยต้องเน้นไปที่นวัตกรรม (Innovation) และ ผลิตภาพ (Productivity)”¹

การศึกษาและความสอดคล้องของกฎหมายไทย พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม² ต่อความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) ซึ่งเป็นความตกลงที่อยู่ภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก เพื่อรักษาความสมดุลระหว่างข้อกำหนดทางเทคนิค และการคุ้มครองผู้บริโภค รวมถึงศึกษาข้อกำหนดที่เป็นธรรมของข้อกำหนดทางเทคนิคต่อการค้า ของประเทศสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว และมีความใส่ใจในการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างสูง เพื่อนำไปปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทย

4.1 ความสอดคล้องของกฎหมายไทย พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม³ ต่อความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) และเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว อย่างเช่น สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

4.1.1 หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination Principle)⁴

¹ อนุสรณ์ ธรรมใจ, แนวโน้มการส่งออกและทิศทางการอุตสาหกรรมไทยปี 2557 [Online], 13 ธันวาคม 2556. แหล่งที่มา <http://bit.ly/1cryTAW>.

² สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=3.

³ เรื่องเดียวกัน.

⁴ กรมควบคุมมลพิษ, ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://is.pcd.go.th/envecodb/tbt.php>.

ประเทศไทยมีการใช้ระเบียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสำหรับสินค้านำเข้าและสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ ด้วยมาตรฐานฉบับเดียวกันสำหรับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน ซึ่งเหมือนกับสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

4.1.2 วัตถุประสงค์อันชอบธรรม (Legitimate Objectives)

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีจุดประสงค์ในการบัญญัติขึ้นเพื่อให้มีข้อกำหนดที่แน่นอนและเหมาะสม เพื่อความปลอดภัยและเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่ประชาชน อุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมถึงเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากการแข่งขันทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงของตลาดการค้าเสรี ทำให้เกิดการแข่งขันกันลดราคาโดยลดคุณภาพของสินค้า ซึ่งอาจทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในสินค้าของไทย หรือมีการนำเข้าสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งทำให้เป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค เมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสหรัฐอเมริกาหรือสหภาพยุโรป ข้อกำหนดที่บังคับใช้มีมาตรฐานที่สูงกว่าของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และวัตถุอันตรายที่มีอันตรายกับผู้บริโภค

4.1.3 หลักการปรับให้สอดคล้อง⁵ (Harmonization)

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทยมีระบบมาตรฐานเดียว ทำให้สำหรับสินค้าที่ผลิตในประเทศและนำเข้า รวมถึงปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานนานาชาติที่ได้รับการยอมรับ เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และความสะดวก รวดเร็วของผู้ส่งออก ในการได้รับการยอมรับคุณภาพของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานนานาชาติ จากการศึกษาเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกา พบว่าสหรัฐอเมริกามีหลายองค์กรที่พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยตัวแทนหน่วยงานเหล่านี้จะพัฒนามาตรฐานบังคับ⁶ (Mandatory Standard) และใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อบังคับเชิงเทคนิค⁷ (Technical Regulations) นอกจากนี้ยังมีการรวมตัวกันของกลุ่มผลิตภัณฑ์ทั้งภาคเอกชนและรัฐบาล เช่น ยานยนต์และส่วนประกอบ การพัฒนาและสร้างเครื่องบิน และผลิตภัณฑ์บริโภค เป็นต้น เพื่อสร้างมาตรฐานที่ยอมรับกัน และเป็นแบบเดียวกัน (Harmonized Standard)⁸ ส่วนสหภาพยุโรป มีการสร้างระบบมาตรฐานที่เป็นแบบเดียวกัน (Harmonized Standard) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1983 หรือภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อแก้ปัญหาการใช้มาตรฐานที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศสมาชิก ซึ่งทำให้

⁵ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง, ผลการศึกษาการสร้างความชัดเจนในบทบาทรัฐวิสาหกิจภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, มีนาคม 2555.

⁶ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศ, ระบบมาตรฐานและกฎระเบียบทางเทคนิคของสหรัฐฯ [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://test.mfa.go.th/tusfta/other/ANSI.htm>.

⁷ คณะเศรษฐศาสตร์ มธ. เสนอต่อ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, โครงการศึกษามาตรการกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่ของสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป, มีนาคม 2549.

⁸ กรมควบคุมมลพิษ, ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า.

เป็นอุปสรรคการค้าระหว่างกัน ทำให้ประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยุโรปมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเหมือนกัน ประชาชนได้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเท่าเทียมกันในเขตเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Area: EEA) เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ภาคเอกชนของไทยยังมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์น้อย หรือในบางอุตสาหกรรมไม่มีภาคเอกชนเข้ามาร่วมสร้างข้อกำหนดด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์เลย

4.1.4 การใช้มาตรฐานระหว่างประเทศ⁹ (Use of International Standards)

ทั้งสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ เนื่องจากมีเทคโนโลยีที่ล้ำหน้ากว่าภูมิภาคอื่น ๆ ในโลก รวมถึงเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มาตรฐานที่พัฒนาขึ้นจะมีสูงกว่าประเทศอื่น ๆ ทำให้ประเทศในภูมิภาคอื่นต้องนำมาตรฐานที่ออกโดยสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปมาเป็นเกณฑ์หรือยึดถือเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศที่นิยมใช้กัน อีกเหตุผลหนึ่งคือประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ หรือประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งรวมถึงไทย ทำให้ประเทศที่ต้องการส่งสินค้าไปขายยังทั้งสองภูมิภาคนี้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

กฎหมายหรือข้อกำหนดของไทยอ้างอิงจากมาตรฐานระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับ ซึ่งทำให้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทยมีการพัฒนาขีดความสามารถ และคุณภาพสูงขึ้น ทำให้ผู้บริโภคมีความปลอดภัยในการบริโภคผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงส่งเสริมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ส่งออกไปขายมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสูงขึ้น

4.1.5 หลักการยอมรับความเท่าเทียมกันและการยอมรับซึ่งกันและกัน¹⁰ (Equivalence and Mutual Recognition)

สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป รวมถึงประเทศไทยมีการยอมรับผลการตรวจสอบคุณภาพของสินค้านำเข้าที่ประเทศผู้ผลิตสินค้าทำการตรวจสอบ โดยมาตรฐานระหว่างประเทศ ประเทศที่นำเข้าไม่ต้องทำการตรวจซ้ำตามข้อกำหนดมาตรฐานของแต่ละประเทศ ทำให้ไม่สูญเสียเวลาในการทดสอบซ้ำ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการนำเข้า

อย่างไรก็ตามยังพบว่าบางมาตรฐานผลิตภัณฑ์มีข้อกำหนดที่สูงกว่ามาตรฐานระหว่างประเทศ ทำให้เกิดขั้นตอนความซ้ำซ้อนในการตรวจรับรอง (Conformity Assessment) สินค้า/สถาน

⁹ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช SPS, TBT/WTO [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://www.acfs.go.th/sps/index.php>.

¹⁰ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง, ผลการศึกษาการสร้างความชัดเจนในบทบาทรัฐวิสาหกิจภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.

ประกอบการ ถึงแม้ผ่านการตรวจสอบรับรอง ตามมาตรฐานระหว่างประเทศที่สำคัญ ก็ยังคงต้องรับการตรวจสอบซ้ำอีก เช่น การที่ประเทศสหรัฐอเมริกาหันมากำหนดให้ผู้ที่จะส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารเข้าไปยังสหรัฐอเมริกาต้องมีมาตรฐาน HACCP ก็เพราะว่า สหรัฐอเมริกาต้องการที่จะลดความยุ่งยากและลดต้นทุนในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ที่จะนำเข้ามา ดังนั้นจึงให้ผู้ผลิตที่ต้องการจะนำผลิตภัณฑ์เข้ามาขายนั้นต้องทำการตรวจสอบตัวเองผ่านมาตรฐานดังกล่าว ทำให้การตรวจสอบผลิตภัณฑ์ก่อนเข้าประเทศสหรัฐนั้นเข้มงวดน้อยลง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีมาตรฐาน HACCP แล้ว ก็จะไม่ต้องมีการตรวจสอบก่อนนำเข้าเลย เพียงแต่การตรวจสอบลดความเข้มงวดลงเท่านั้นเอง

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าองค์กรที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป เป็นองค์กรเอกชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยง รวบรวมข้อมูลและกระจายข้อมูลระหว่างสมาชิก เป็นผู้รับรอง และพัฒนามาตรฐานขึ้นมา ทำให้การทำงานมีความรวดเร็วและสามารถพัฒนาประสิทธิภาพได้เร็วกว่า หน่วยงานของไทยที่เป็นส่วนดำเนินการโดยภาครัฐ

4.1.6 หลักความโปร่งใส¹¹ (Transparency)

มีการแจ้ง (Notification) และการจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นศูนย์ตอบข้อซักถาม (Enquiry Points) แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่ามีปัญหาในหลักการนี้ของทั้งไทย สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป บางหน่วยงานบังคับใช้มาตรการโดยไม่ทำการจดแจ้ง เนื่องจากการจดแจ้งเป็นไปตามความสมัครใจ ไม่ได้มีบทบัญญัติใดๆ มากำหนดให้ต้องมีการจดแจ้ง ตลอดจนหน่วยงานมักมีดุลยพินิจว่ามาตรการที่หน่วยงานตนบังคับใช้ไม่ได้มีลักษณะว่าเป็นมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี¹²

นอกจากนี้ปัญหาเพิ่มเติมที่พบในผู้ส่งออกของไทยที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการไม่แจ้งและ/ หรือไม่รู้ว่าจะแจ้งที่หน่วยงานใด และข้อมูลที่มีการจัดเก็บยังเข้าถึงได้ยาก กระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน และเข้าใจได้ยากเนื่องจากขาดการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.1.7 การปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่าง (Special and Differential Treatment)

เนื่องจากไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา จึงไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักการข้อนี้ ซึ่งกำหนดให้ประเทศที่พัฒนาแล้วต้องคำนึงถึงความจำเป็นทางด้านการพัฒนาการเงินและการค้าของประเทศกำลังพัฒนา เพื่อเป็นการประกันว่า จะไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคโดยไม่จำเป็นต่อการส่งออกของประเทศสมาชิกกำลังพัฒนา

¹¹ กรมควบคุมมลพิษ, ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า.

¹² มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, โครงการเพิ่มขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรมภายใต้นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทย(ระยะที่ 4) [Online], กันยายน 2556. แหล่งที่มา http://www.oie.go.th/academic/increase_competitiveness_Thai_industries_4.

ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป มีการออกข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนานาชาติ ซึ่งได้รับการยอมรับจากชาติต่าง ๆ เพื่อรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน

4.2 ปัญหาและความสอดคล้องของกฎหมายไทย พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม¹³ ต่อความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement)

จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ค่อนข้างมาก ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเหตุผลที่ประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ เพื่อสนับสนุน พัฒนากิจการภาคอุตสาหกรรมให้มีการจัดทำ หรือนำเข้า ผลิตภัณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรมเป็นที่ยอมรับ และเชื่อมั่น แม้ว่าการแข่งขันทางการค้าที่รุนแรงในเรื่องราคา แต่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้ายังคงผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตามมาตรฐานเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และมีความชอบธรรมในการแข่งขันทางการค้า นอกจากนี้พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประเทศคู่ค้าของไทยในการนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทย ว่ามีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้ส่งออก

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ประกอบด้วยประเด็นหลักดังนี้

- การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- การควบคุมการผลิต นำเข้า และส่งออก ของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตาม

มาตรฐานที่กำหนด

- การลงโทษ

ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านการแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังหมายเหตุที่ระบุไว้ ข้างล่าง

- ปี 2522: พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2)¹⁴ มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีฐานะเป็นกรมในกระทรวงอุตสาหกรรม

¹³ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=3.

¹⁴ กฎหมายยอตคอม, พระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 [Online] 12 กรกฎาคม 2553. แหล่งที่มา <http://www.kodmhai.com/m4/m4-11/Nthailaw-4-11/N41.html>.

- ปี 2522: พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 3)¹⁵ ได้เพิ่ม บทบัญญัติการอนุญาตให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร สำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของต่างประเทศ หรือมาตรฐานระหว่างประเทศ เฉพาะเพื่อการส่งออก เพื่อลดความเคร่งครัดเกินไปของกฎหมาย ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียกับ มาตรฐานสินค้าในประเทศ

- ปี 2531: พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 4)¹⁶ แก้ไข อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการในการควบคุมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เหมาะสมกับ สภาวะการณ์ อัตราโทษการกระทำผิด รวมถึงเพิ่มบัญญัติลงโทษผู้แทนนิติบุคคล

- ปี 2535: พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 5)¹⁷ ปรับปรุงพระราชบัญญัติ ให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว โดยไม่กระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจและ เศรษฐกิจของประเทศ ที่ต้องรอการอนุมัติการโอนใบอนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม

- ปี 2548: พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 6)¹⁸ เพิ่มอำนาจในการทำความตกลงกับต่างประเทศในการให้การรับรองการตรวจสอบและและรับรอง ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์ รวมถึงการลดขั้นตอนการส่งออกจากระบบการ อนุญาตเป็นระบบแจ้งเนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่จะส่งออกต้องปฏิบัติตามมาตรฐานของประเทศผู้นำเข้าอยู่ แล้วจึงไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์

ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นด้านต่างๆของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามมาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT)

¹⁵ กฎหมายดอตคอม, พระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522. [Online] 12 กรกฎาคม 2553. แหล่งที่มา <http://www.kodmhai.com/m4/m4-11/Nthailaw-4-11/N97.html>.

¹⁶ กฎหมายดอตคอม, พระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531. [Online] 12 กรกฎาคม 2553. แหล่งที่มา <http://www.kodmhai.com/m4/m4-11/Nthailaw-4-11/N555.html>.

¹⁷ กฎหมายดอตคอม, พระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535. [Online] 12 กรกฎาคม 2553. แหล่งที่มา <http://www.kodmhai.com/m4/m4-11/Nthailaw-4-11/N889.html>.

¹⁸ กฎหมายดอตคอม, พระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2548. [Online] 27 พฤศจิกายน 2553. แหล่งที่มา <http://www.kodmhai.com/25462550/254625501/11-1-25.html>.

4.2.1 ด้านกระบวนการและขั้นตอนในการบังคับใช้กฎหมาย หรือระเบียบ

- กระบวนการและขั้นตอนในการขออนุญาตผลิตสินค้ามาตรฐานอุตสาหกรรม ใช้เวลานาน ทำให้ผู้ประกอบการสูญเสียต้นทุน เวลา และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับโดยกระบวนการใช้เวลาอย่างน้อย 1 เดือน¹⁹

- มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ได้ประกาศใช้ยังไม่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ อื่นหลายประเภท และยังคงมีมาตรฐานการบังคับใช้ที่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ควบคุมในประเทศที่พัฒนาแล้ว ทำให้มีผู้ประกอบการต้องการส่งออกไปยัง ประเทศคู่ค้าที่มีมาตรการเข้มงวดกว่าไทย มีข้อจำกัดหรือต้องมีต้นทุนที่สูงขึ้น

- จากข้อมูลการนำเข้าสินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าส่วนใหญ่เป็นพลังงานวัตถุดิบและ เครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิต²⁰ ดังนั้นขั้นตอนหรือกระบวนการอนุมัติที่ใช้เวลานานทำให้ส่งผลกระทบต่อ แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมโดยตรง

- มีการนำข้อพึงปฏิบัติที่ดีในการออกกฎระเบียบ Good Regulatory Practice (GRP) เพื่อให้การออกกฎระเบียบทางเทคนิคมีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้ สอดคล้องกับ กฎระเบียบสากล มีความโปร่งใส และกำจัดอุปสรรคทางการค้า ตามหลักการของคณะ TBT อย่างไรก็ตามก็ ตามคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (ASEAN Consultative Committee for Standards and Quality - ACCSQ) ได้จัดทำร่างข้อพึงปฏิบัติที่ดีในการออก กฎระเบียบของอาเซียน²¹ (ASEAN Good Regulatory Practice Guideline) เพื่อใช้เป็นแนว ทางการดำเนินงานด้านมาตรฐาน การออกกฎระเบียบและการตรวจประเมินความสอดคล้องของ อาเซียน ซึ่งได้มีการรับรองในการประชุม ACCSQ ครั้งที่ 29 ในระหว่างวันที่ 20-22 มีนาคม 2550 ณ ประเทศพม่า ทำให้หน่วยงานในอาเซียนใช้เป็นแนวปฏิบัติในการกำหนดมาตรฐาน กฎระเบียบทาง เทคนิคและประเมินความสอดคล้อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดบูรณาการของกลุ่มทางเศรษฐกิจในสาขา สำคัญได้อย่างสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2558

¹⁹ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, คู่มือการขอรับใบอนุญาต [Online] 8 กรกฎาคม 2557. แหล่งที่มา http://www.tisi.go.th/images/stories/pdf/licensee_manual.pdf.

²⁰ สถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย - กระทรวงพาณิชย์, สินค้าเข้าสำคัญ 10 อันดับแรก [Online] 7 กรกฎาคม 2557. แหล่งที่มา <http://www2.ops3.moc.go.th/>.

²¹ สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข, กฎระเบียบทางเทคนิคและประเมินความ สอดคล้อง [Online], 9 สิงหาคม 2553. แหล่งที่มา <http://newsser.fda.moph.go.th/IAHCP/bilateralcooperation.php?supid=458&subid=459&id=477>.

4.2.2 ด้านองค์กร

- นโยบายของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งตามความถี่ในการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบกระทรวงอุตสาหกรรม รวมถึงเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งมีการโยกย้ายตามวาระของข้าราชการประจำ ทำให้นโยบายไม่มีความแน่นอนและชัดเจน ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการไม่สามารถตัดสินใจได้ทันเหตุการณ์

- กฎหมายในเรื่องเดียวกันอยู่ในกฎหมายต่างฉบับกัน นอกจากนี้ยังอยู่ภายใต้ต่างกระทรวงกัน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายต้องอาศัยการประสานงานระหว่างกระทรวง ซึ่งอาจพบอุปสรรคในการใช้มาตรการให้ทันการณ์ อย่างเช่นมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อยู่ภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร อยู่ภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานในกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เนื่องจากอยู่ภายใต้สายการบังคับบัญชา และกฎระเบียบที่ล้าสมัย

4.2.3 ด้านต้นทุน

- ผู้นำเข้า ต้องมีต้นทุนที่สูงขึ้น สำหรับการเตรียมเอกสารรองรับการตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ตามระเบียบมาตรการที่ประเทศไทยกำหนดขึ้นเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศ ป้องกันการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐานจากต่างประเทศ

- ผู้ประกอบการ ต้องลงทุนเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงเครื่องมือตรวจวัดพารามิเตอร์สำคัญของผลิตภัณฑ์ เพื่อผลิตสินค้าที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)

- ผู้ประกอบการบางรายให้ความสำคัญในการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาน้อย ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่สูงพอ

4.2.4 ด้านเศรษฐกิจ

- เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิก WTO (World Trade Organization) การทำข้อตกลง FTA (Free Trade Area) รวมถึงการเข้าเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community: AEC) ซึ่งจะเริ่มในปี 2558 ทำให้งานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้ได้ใช้สินค้าที่มีมาตรฐานมีจำนวนมากขึ้น นอกจากนี้ความรับผิดชอบอีกด้านหนึ่งคือการรับรองหรืออนุญาตให้ผู้ประกอบการผลิต สินค้าที่ได้มาตรฐาน ซึ่งต้องตัดสินใจภายใต้ความสมดุลระหว่างความเข้มงวดต่อผู้ประกอบการ และความปลอดภัยของผู้บริโภค

- จากมาตรการการขออนุญาตการนำเข้าที่มีขั้นตอนมากมายทำให้เกิดการลักลอบการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐานเพื่อมาจำหน่ายในประเทศโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์จากประเทศจีนซึ่งผ่านเข้ามาตามเขตชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น พม่า ลาว กัมพูชา หรือแม้แต่ทางภาคใต้ที่เป็นชายแดนติดกับประเทศมาเลเซีย

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

มาตรฐานของสินค้ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ¹ เนื่องจากสินค้าที่ได้มาตรฐานจะเป็นสิ่งชี้วัดการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคทั้งในและภายนอกประเทศ รวมถึงการตระหนักถึงสุขอนามัย ความปลอดภัยของผู้บริโภค ทำให้ประเทศต่าง ๆ ได้พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ของตน ซึ่งรวมถึงการกำหนดกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐานเพื่อควบคุมการนำเข้าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งกฎระเบียบหรือมาตรฐานทางเทคนิคเหล่านี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน และบางครั้งกฎระเบียบและมาตรฐานทางเทคนิคได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศของตน² (Protectionist) โดยการกำหนดมาตรฐานทางเทคนิคที่แตกต่างอย่างไม่สมเหตุสมผล การกำหนดกระบวนการทดสอบที่มีค่าใช้จ่ายที่สูงและล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือการกำหนดกระบวนการประเมินความสอดคล้องที่ซ้ำซ้อนโดยไม่จำเป็น ดังนั้นองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) จึงได้พยายามสร้างพันธมิตรเพื่อป้องกันประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการกำหนดและบังคับใช้มาตรฐานทางเทคนิคในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศโดยไม่จำเป็น

การที่แต่ละประเทศมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่างกันก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่ส่งออกในรูปแบบของต้นทุนที่สูงขึ้น³ คือต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อที่จะได้รับการรับรองตามมาตรฐานของประเทศที่จะส่งผลิตภัณฑ์ออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทขนาดกลางและเล็กจะประสบปัญหาเพราะข้อจำกัดด้านเงินทุน และจากขนาดการผลิตที่เล็กจึงทำให้ต้นทุนต่อหน่วยของการได้รับมาตรฐานแต่ละรายการสูง นอกจากนี้ยังทำให้ภาคอุตสาหกรรมขาดข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนามาตรฐานแม้แต่บริษัทในสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินการในสภาพแวดล้อมที่ถือได้ว่า

¹ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, ยุทธศาสตร์แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555-2564 [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www2.moc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5990.

² สำนักวิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, บทสรุปสำหรับผู้บริหาร โครงการการศึกษาวิจัยเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เพื่อรองรับการเจรจาเปิดเสรีทางการค้า [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www.thaifita.com/thaifita/Portals/0/File/study_ftacu44.html.

³ กระทรวงอุตสาหกรรม, แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574 [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/industry_plan/National_Industrial_Development_Master_Plan.pdf.

มีความพร้อมด้านนี้สูงก็ยิ่งประสบปัญหานี้ โดยประเด็นที่มีการยกขึ้นมาคือ บางประเทศยึดถือและใช้มาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงและไม่เป็นที่แพร่หลายในระดับนานาชาติ

สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อกำหนดเป็นแนวทางให้กับภาคธุรกิจในการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานตามระดับนานาชาติยอมรับ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้มีการแก้ไขปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นให้ทันสมัยและสะดวกต่อผู้ประกอบการ

จากการศึกษามาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศไทยและคู่ค้าสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ที่เกี่ยวกับระบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ พบว่าประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปมีกระบวนการด้านมาตรฐานที่แตกต่างจากประเทศไทยอย่างชัดเจนได้แก่

- มีกระบวนการแบบสมัครใจที่ยอมรับร่วมกัน⁴ (Voluntary Consensus Standard Process) ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน ทั้งนี้ ระบบมาตรฐานสมัครใจของสหรัฐอเมริกา มีลักษณะไม่รวมศูนย์ (Decentralized) แต่ได้รับการผลักดันโดยแต่ละภาคอุตสาหกรรม (Sector-driven) และเป็นมาตรฐานที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและผลประโยชน์ที่ผสมผสานกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้บริโภค รวมทั้งองค์กรด้านวิชาการและเทคนิค
- มาตรฐานสมัครใจส่วนมากถูกจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการวิชาการ (Technical Committee) ในองค์กรภาคเอกชนด้านมาตรฐานต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย⁵ ได้แก่ ผู้ผลิต (บริษัท) ผู้บริโภค สมาคมการค้า/วิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญ/นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
- สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปมีหน่วยงานรัฐและเอกชน หลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการควบคุมกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐาน⁶
- กฎหมายของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐเข้าร่วมในคณะกรรมการวิชาการของภาคเอกชน⁷ โดยมีตัวแทนจากภาคอุตสาหกรรมเข้าร่วมในจำนวนที่สมดุลกัน

⁴ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศ, ระบบมาตรฐานและกฎระเบียบทางเทคนิคของสหรัฐอเมริกา [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://test.mfa.go.th/tusfta/other/ANSI.htm>.

⁵ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, โครงการศึกษา “มาตรการกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป”.

⁶ ชนพัฒน์ เล็กเกียรต์จักร, ปัจจัยในความสำเร็จและพัฒนาการของสหภาพยุโรป อาเซียนต้องดูแลแล้ว ย้อนดูตัว [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://thailawstudent.bizhat.com/EU-ASEAN.doc>.

- มาตรฐานส่วนมากถูกจัดทำและพัฒนาโดยภาคเอกชนและถูกนำไปใช้บนพื้นฐานความสมัครใจ ซึ่งมาตรฐานสมัครใจเหล่านี้จะกลายเป็นมาตรฐานบังคับ (Mandatory Standards)⁸ ก็ต่อเมื่อหน่วยงานรัฐนำมาตรฐานดังกล่าวไปอ้างอิงหรือรับไปใช้ทั้งหมดในกฎระเบียบทางเทคนิคของรัฐ หรือในสัญญาการจัดซื้อโดยรัฐ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงปัญหาและผลกระทบ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงมาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) ของประเทศคู่ค้าอื่น ดังนั้นทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นทั้งภาครัฐและเอกชนที่ต้องให้ความสำคัญกับมาตรการเหล่านี้ ไม่ใช่เพียงแค่มาตรการที่จะตั้งรับแต่ยังต้องร่วมกันสร้างมาตรการเชิงรุกเพื่อปกป้องสินค้าภายในประเทศ สร้างมาตรฐานสินค้าของชาติให้เป็นที่ยอมรับด้วยเช่นกัน

5.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับบทบาทภายในประเทศ

5.2.1.1 การรวมตัวกันของภาครัฐและเอกชนเพื่อสร้างเครือข่ายเตือนภัยมาตรการที่มีใช้ภาษี การเชื่อมโยงข้อมูลกันของทั้งภาครัฐและเอกชน การแจ้งเตือนเมื่อมีการนำเข้าสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือนำเข้ามาแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่อุตสาหกรรมภายในประเทศ หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ รวมถึงการสร้างเครือข่ายกลุ่มนักวิชาการจากหลากหลายวิชาชีพ และการจัดอบรมสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและศักยภาพการแข่งขัน การร่วมมือกันของหลากหลายภาคส่วนที่จะต้องสร้างมาตรฐานสินค้าของชาติเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งทางการค้า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

5.2.1.2 ควรมีการพิจารณาองค์กรของไทยที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับมาตรฐาน ว่าควรเป็นองค์กรอิสระ ภายใต้การควบคุมโดยรัฐบาล เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น

⁷ โครงการ WTO Watch (จับกระแสองค์การการค้าโลก) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, **Trade & Competition** [Online], ม.ป.ป. แหล่งที่มา <http://www.econ.tu.ac.th/econtuarchive/index.php/download.../download>.

⁸ สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ, **คู่มือมาตรฐานระบบการจัดการและกฎระเบียบเชิงเทคนิคของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ อุตสาหกรรมของเล่น โครงการสร้างระบบข้อมูลและองค์ความรู้ด้านมาตรฐานระบบการจัดการและการเตือนภัย (ประเภทโครงการต่อเนื่อง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554** [Online], กันยายน 2554. แหล่งที่มา <http://www.masci.or.th/upload/otherintelligence/Toys.pdf>.

เนื่องจากการศึกษาระบบมาตรฐานของประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป⁹ พบว่ามีการใช้องค์กรอิสระซึ่งควบคุมโดยรัฐบาล ทำให้มีการพัฒนาความสามารถในการตรวจวัดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมถึงความสะดวกรวดเร็วในการสนับสนุนผู้ประกอบการทั้งอุตสาหกรรมในประเทศ การส่งออก และการนำเข้า

5.2.1.3 สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ควรปรับปรุงให้มีวิธีการตรวจวัดและควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทยให้มีความเป็นสากลและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อลดต้นทุนและเวลาของผู้ประกอบการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าที่เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างเช่น สหภาพยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา

5.2.1.4 ควรมีงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอเพื่อใช้ในการพัฒนามาตรฐานสินค้า การกำหนดกลยุทธ์ การทดสอบคุณภาพหรือมาตรฐานผลิตภัณฑ์เบื้องต้นอย่างรวดเร็ว เพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบและเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อการวิจัยและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

5.2.1.5 สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ควรมีการพิจารณาข้อพึงปฏิบัติที่ดีในการออกกฎระเบียบ Good Regulatory Practice (GRP) ให้หน่วยงานเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรี วิเคราะห์ช่องว่างการปฏิบัติงานในปัจจุบันกับแนวทาง ASEAN GRP (ASEAN Good Regulatory Practice Guideline) และเพื่อหาโอกาสในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักงานให้มีหลักปฏิบัติที่ดีในการออกกฎระเบียบและสอดคล้องกับสากลต่อไป ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน¹⁰ (ASEAN Consultative Committee for Standards and Quality - ACCSQ) ได้จัดทำ Policy Guideline on Standards and Conformance (PGSC) และ ร่างข้อพึงปฏิบัติที่ดีในการออกกฎระเบียบของอาเซียน (ASEAN Good Regulatory Practice Guideline) เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านมาตรฐาน การออกกฎระเบียบและการตรวจประเมินความสอดคล้องของอาเซียน

5.2.1.7 ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคตื่นตัวเรื่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์และเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับบทบาทระหว่างประเทศ

⁹ Standards & ISO Guru, มาตรฐาน และมาตรฐานปฏิบัติสำหรับองค์กรสมัยใหม่ (Standards and Standardization for Modern Organization) [Online], 21 กรกฎาคม 2554. แหล่งที่มา <http://isoguru.blogspot.com/2011/07/iso-26000-1-2.html>.

¹⁰ สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข, กฎระเบียบทางเทคนิคและประเมินความสอดคล้อง [Online], 9 สิงหาคม 2553. แหล่งที่มา <http://newsser.fda.moph.go.th/IAHCP/bilateralcooperation.php?supid=458&subid=459&id=477>.

5.2.2.1 เรียกร้องความเท่าเทียมกันของมาตรฐาน เพื่อลดอุปสรรคทางการค้าและ ต้นทุนการผลิตของผู้ส่งออก โดยร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ที่มีปัญหาแบบเดียวกัน เพื่อนำเรื่องเข้าสู่ การประชุม WTO ในการพิจารณาข้อกำหนดความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT Agreement) ที่กำหนดขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม หรือไม่จำเป็น

5.2.2.2 เสนอให้ที่ประชุมสมาชิก WTO พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือทาง วิชาการและให้มีการวางมาตรฐานร่วมกันอย่างชัดเจน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลทางปฏิบัติในระยะเวลายาว ซึ่งจะทำให้ประเทศสมาชิกมีมาตรฐานที่เท่าเทียมกันในการ ใช้ประเมินคุณภาพของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เนื่องจากมาตรฐานของประเทศที่พัฒนาแล้ว กำหนดขึ้นมีมาตรฐานที่สูงขึ้น หรือใช้เครื่องมือหรือวิธีการตรวจวัดที่ประเทศกำลังพัฒนามีเทคโนโลยี ต่ำกว่าไม่สามารถตรวจวัดหรือผลิตได้ ดังนั้นจึงควรมีการให้ความช่วยเหลือทางความรู้เทคโนโลยี ใหม่ ๆ หรือเครื่องมือ เพื่อให้มีการพัฒนามาตรฐานอย่างรวดเร็ว

5.2.2.3 ผลักดันให้เกิดความชัดเจนของข้อกำหนดและการเผยแพร่ข้อมูลด้าน กฎหมาย ให้มีระบบที่เพิ่มประสิทธิภาพของกลไกในการแจ้งข้อมูลให้กับประเทศที่ได้รับผลกระทบ อย่างทั่วถึง เพื่อทำให้เกิดความชัดเจนแก่ผู้ประกอบการส่งออก ที่สามารถเข้าถึงข้อกำหนดและ กฎหมายของประเทศคู่ค้าได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทันสมัย

5.2.2.4 จากการศึกษาสารนิพนธ์พบว่าประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปมีการ รวมตัวกันของหน่วยงานเอกชนจากภาคอุตสาหกรรมเดียวกันที่มีความต้องการเรียกร้องและจำเป็น ของมาตรฐานใหม่¹¹ แล้วจึงได้รับการรับรองจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน แต่ประเทศไทยรวมถึง ภูมิภาคอาเซียนส่วนใหญ่ปฏิบัติตามมาตรฐานนานาชาติหรือมาตรฐานที่กำหนดโดยประเทศที่พัฒนา แล้วอย่างสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ดังนั้นจึงมีการรวมตัวกันภายในระดับภูมิภาค กลุ่ม ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) ของภาคเอกชนที่มี อุตสาหกรรมชนิดเดียวกัน โดยได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลแต่ละประเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนา มาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มีมาตรฐานที่ได้รับการ ยอมรับและ สามารถแข่งขันได้ รวมถึงยังเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการส่งออกของ ภูมิภาคอาเซียน

¹¹ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, โครงการศึกษา “มาตรการกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่ ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป”.

บรรณานุกรม

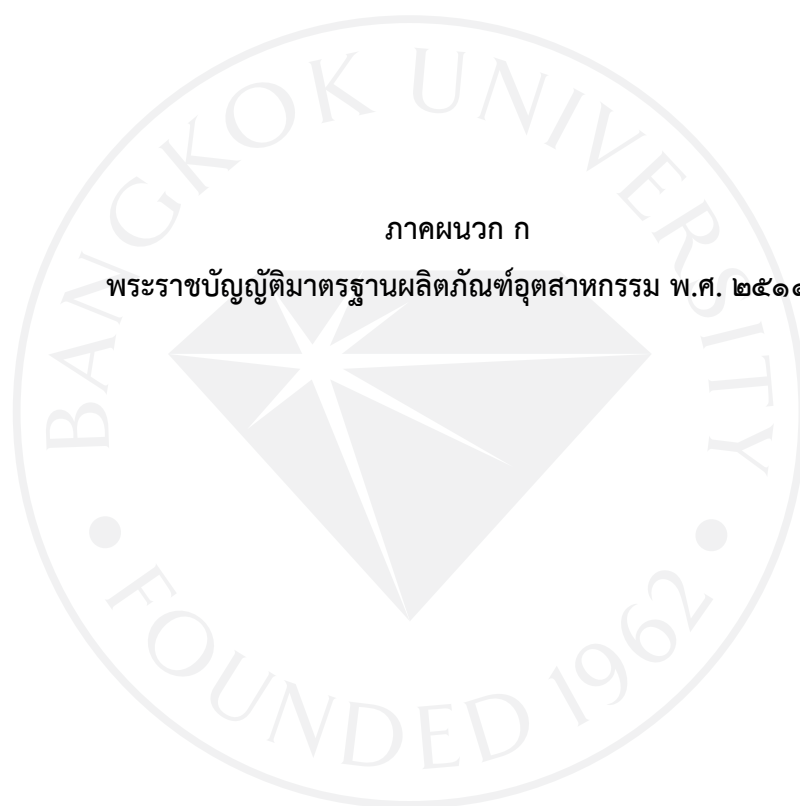
- กมลกานต์ ศรสวรรณ. (2549). *มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของประชาคมยุโรปกับปัญหาการกีดกันทางการค้า: ศึกษา WEEE และ RoHS*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กฤตกร รุ่งพรทวีวัฒน์. (2548). *กฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศสหรัฐอเมริกา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2555). *แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า. (2554 ก). *สหรัฐอเมริกาประกาศใช้ฉลากสิ่งแวดล้อมแบบใหม่*. สืบค้นจาก http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUser_Content&mid=682&contentID=1707.
- กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า. (2554 ข). *EU ออกระเบียบใหม่ว่าด้วยการใช้ชื่อเส้นใยสิ่งทอ การติดฉลากและการทดสอบ*. สืบค้นจาก http://www.dft.go.th/Portals/0/Content Management/Document_Mod682/8.%20EU@25541125-1417327033.pdf.
- กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า. (2555 ก). *กฎระเบียบว่าด้วยวัสดุสัมผัสอาหารของสหภาพยุโรป*. สืบค้นจาก http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUser_Content&mid=682&contentID=2391.
- กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า. (2555 ข). *มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade : TBT) ประเทศสหรัฐอเมริกา*. สืบค้นจาก <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=1805>.
- กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า. (2555 ค). *ฉลากประหยัดพลังงาน (Energy Star) ของสหรัฐฯ*. สืบค้นจาก <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=2625>.
- กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า. (2555 ง). *ฉลากสิ่งแวดล้อม Blue Angel ของเยอรมนี*. สืบค้นจาก http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUser_Content&mid=682&contentID=2876.

- กลุ่มมาตรการ TBT สำนักมาตรการทางการค้า. (2555 จ). *มาตรการอุปสรรคทางเทคนิค (TBT)*. สืบค้นจาก <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=1805>.
- กุลชาติ เสริมสมบูรณ์. (2542). *การนำมาตรการทางกฎหมายมาใช้ในการดำเนินการรับรองระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18000)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- กำชัย จงจักรพันธ์. (2551). *กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คู่มือเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างฉลาด. (ม.ป.ป.). [แผ่นพับ]. กรุงเทพฯ: กรมการค้าต่างประเทศ.
- ชัยพร วิเศษมงคล. (2553). *มาตรฐานสินค้า.....สิ่งที่พลาดไม่ได้*. สืบค้นจาก http://www.sme.go.th/market/Lists/SMEs_Article/DispF.aspx?List=8843c2e6%2D9909%2D4671%2Db882%2D7b1_057194101&ID=1.
- ธิดารัตน์ โชคสุชาติ. (2554). การกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ: มาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษี. *วารสาร มจร. วิชาการ*, 15(29), 113-128.
- บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. (ม.ป.ป.). *เครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)*. สืบค้นจาก http://www.supradit.com/contents/mechanical_engineer/lesson1/4standard/1kongmasmadtatan/01.html.
- ปรียาตี ผลเอนก. (2554). การใช้ EU Eco-Label ในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์หม้อหอม หุ้งโสัง จ.แพร่ สู่ตลาด EU. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 31(1), 95-109.
- พวงผกา บุญโสภาคย์. (2546). *กฎหมายเกี่ยวกับอุตสาหกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. (2557). *เศรษฐศาสตร์ทั่วไป*. สืบค้นจาก <http://reg.ksu.ac.th/teacher/sakkasam/lesson8.html>.
- มาตรการกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่ของ สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป. (2549). ใน *การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทิวา เงินยวง. (2541). *เศรษฐศาสตร์การเมืองสำหรับนักกฎหมาย (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รังสรรค์ ณะพรพันธุ์ และสมบูรณ์ ศิริประชัย (บก.). (2552). *กฎกติกา WTO เล่มที่หก: การศุลกากรและสถาบัน*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- วาริน สิมะวัฒนา. (2551). การพัฒนาคุณภาพโรงงานและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ก้าวสู่สากล. *วารสาร For Quality*, 15(129), 52-55.

- สุชาติ จองประเสริฐ (บก.). (2551). *ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า WTO Agreement on Technical Barriers to Trade (TBT Agreement) (1994)*.
นนทบุรี: ฝ่ายอุตสาหกรรมยาสามัญและทรัพย์สินทางปัญญา.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (ม.ป.ป.). *พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511*. สืบค้นจาก http://www.tisi.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=3.
- สำนักบริหารกิจการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2556). *การจำแนกมาตรการที่มีใช้ภาษี ตามระบบของ UNCTAD*. สืบค้นจาก http://www2.moc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7027.
- สำนักยุทธศาสตร์การเจรจาการค้า. (2555). *สาระสำคัญของความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อภิรุต โกสิตานนท์. (2553). *ผลกระทบจากการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าของเหล็กแผ่นรีดร้อนในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรรรรณ นักปราชญ์. (2553). *ผลกระทบจากการใช้มาตรการที่มีใช้ภาษีต่อการส่งออกสินค้าประมงของไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัทธ์ พิศาลวานิช. (2557). *ทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศ*. สืบค้นจาก <http://elearning2.utcc.ac.th/officialtccu/ECONTENT/EC341/lesson2.pdf>.
- World Trade Organization (WTO). (n.d.). *Agreement on Technical Barriers to Trade*. Retrieved from http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt.pdf.

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

พระราชบัญญัติ
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ. 2511

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2511 เป็นปีที่ 23 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำ และยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511"

มาตรา 2* พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

*[รก.2511/121/1023/31 ธันวาคม 2511]

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ "มาตรฐาน" หมายความว่า ข้อกำหนดรายการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ หลายอย่างเกี่ยวกับ (1) จำพวก แบบ รูปร่าง มิติ การทำ เครื่องประกอบ คุณภาพ ชั้น ส่วนประกอบ ความสามารถ ความทนทาน และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (2) วิธีทำ วิธีออกแบบ วิธีเขียนรูป วิธีใช้ วัสดุที่จะนำมาทำผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม และความปลอดภัยอันเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (3) จำพวก แบบ รูปร่าง มิติของหีบห่อหรือสิ่งบรรจุชนิดอื่น รวมตลอดถึงการ ทำหีบห่อหรือสิ่งบรรจุชนิดอื่น วิธีการบรรจุ หุ้มห่อหรือผูกมัดและวัสดุที่ใช้ในการนั้นด้วย (4) วิธีทดลอง วิธีวิเคราะห์ วิธีเปรียบเทียบ วิธีตรวจ วิธีทดสอบและวิธีชั่ง ตวง วัด อันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (5) คำ

เฉพาะ คำย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย สี เลขหมาย และหน่วยที่ใช้ในทาง วิชาการอันเกี่ยวกับ

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (6) ข้อกำหนดรายการอย่างอื่นอันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ตามที่รัฐมนตรี ประกาศหรือตามพระราชกฤษฎีกา "สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม "คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้ "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นในกระทรวง อุตสาหกรรม และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

* (1) ตรวจสอบการขอใช้เครื่องหมายมาตรฐานตามมาตรา 16 การขออนุญาตทำ และนำเข้า ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา 20 มาตรา 20 ทวิ มาตรา 21 และมาตรา 21 ทวิ เพื่อ เสนอคณะกรรมการ

* (2) ตรวจสอบและควบคุมการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมตามที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานรวมทั้งผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาต ให้ทำตามมาตรา 20 ทวิ

* (3) ตรวจสอบและควบคุมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ขอนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายใน ราชอาณาจักรตามที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา 21 ทวิ

(4) ควบคุมการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน

(5) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

* [ความใน (1) (2) และ (3) ของมาตรา 4 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522]

มาตรา 4 ทวิ* ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีหน้าที่ บังคับ บัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

* [มาตรา 4 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522]

มาตรา 5* รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาโดยความ เห็นชอบของ คณะกรรมการให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือ หน่วยงานอื่นทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ เป็นผู้ตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อเสนอ คณะกรรมการว่าเป็นไป ตามมาตรฐานหรือไม่

* [มาตรา 5 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 6* รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดอัตราค่าใช้จ่าย ในการ ตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือวัตถุตามมาตรา 16 มาตรา 20 มาตรา 20 ทวิ มาตรา 21 มาตรา 21 ทวิ และมาตรา 44 (1) เฉพาะผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องหมาย มาตรฐานตาม มาตรา 16 หรือที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับอนุญาตตามมาตรา 20 มาตรา 20 ทวิ มาตรา 21 หรือ

มาตรา 21 ทวิ แล้วแต่กรณี ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือวัตถุตามวรรคหนึ่ง ให้ เรียกเก็บจากผู้ซื้อหรือใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับอนุญาต ผู้ทำ ผู้นำเข้าผู้จำหน่าย หรือผู้มีไว้ เพื่อจำหน่าย แล้วแต่กรณี

*[มาตรา 6 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 7* ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมประกอบด้วย ปลัดกระทรวง อุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรม ส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทน กระทรวงพาณิชย์ ผู้แทน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ผู้แทนกระทรวง สาธารณสุข ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินหกคนเป็นกรรมการ ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นกรรมการและ เลขานุการ *[มาตรา 7 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522]

มาตรา 8 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) พิจารณากำหนด แก้ไข และยกเลิกมาตรฐานเพื่อเสนอรัฐมนตรี
- (2) อนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน
- (3) อนุญาตให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้อง เป็นไปตาม มาตรฐาน
- (4) อนุญาตให้นำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้อง เป็นไปตาม มาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร
- * (4 ทวิ) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ทำหรือนำเข้ามาใน ราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตาม มาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามมาตรา 20 ทวิ และมาตรา 21 ทวิ เพื่อเสนอรัฐมนตรี
- (5) คัดเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการ วิชาการ
- (6) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

*[ความใน (4 ทวิ) ของมาตรา 8 เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522]

มาตรา 9 กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจาก ตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 10 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง กรรมการซึ่ง คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือ ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (6) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก

เมื่อกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระคณะรัฐมนตรีอาจ แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการ ซึ่งตนแทน

มาตรา 11 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่าหนึ่ง ในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในการประชุมครั้งนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียง เท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 12 คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือทำกิจการ หรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา 11 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 13* รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการเสนอ ตามมาตรา 8 (5) เป็นคณะกรรมการวิชาการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ คณะกรรมการวิชาการมีหน้าที่จัดทำร่างมาตรฐานและปฏิบัติงานทางวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานเพื่อเสนอคณะกรรมการ ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการวิชาการมีอำนาจ แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการวิชาการ การประชุมของคณะกรรมการวิชาการและคณะอนุกรรมการวิชาการให้นำ มาตรา 11 มาใช้บังคับโดยอนุโลม *[มาตรา 13 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 14 กรรมการวิชาการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย

- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือ ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (6) รัฐมนตรีมีหนังสือแจ้งให้ทราบ

มาตรา 15 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม รัฐมนตรีอาจกำหนด แก่ไข และยกเลิกมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใด ๆ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการได้

การกำหนด แก่ไข และยกเลิกมาตรฐานตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 16* ภายใต้บังคับมาตรา 25 ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศ กำหนดมาตรฐานแล้ว จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ต้องให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

*[มาตรา 16 แก่ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535]

มาตรา 17 เพื่อความปลอดภัย หรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิด แก่ประชาชน หรือแก่กิจการอุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจของประเทศจะกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมชนิดใด ต้องเป็นไปตามมาตรฐานก็ได้ การกำหนดตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และระบุวันเริ่มใช้บังคับ ไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 18 ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 17 ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (1) ให้สำนักงานประกาศโฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย อย่างน้อยหนึ่งฉบับ มีกำหนดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ระบุว่าประสงค์จะให้มีการกำหนด ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานและดูรายละเอียดได้ ณ ที่ใด พร้อมทั้ง กำหนดเวลาให้ผู้ประสงค์จะคัดค้านยื่นคำคัดค้านต่อสำนักงานภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบ วันนับแต่วันประกาศ
- (2) ถ้าไม่ได้รับคำคัดค้าน ให้สำนักงานรายงานให้คณะกรรมการทราบในกรณี เช่นนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้
- (3) ในกรณีที่ได้รับคำคัดค้าน ให้สำนักงานเสนอคำคัดค้านนั้นไปยังคณะ กรรมการ
- (4) ให้สำนักงานปิดประกาศกำหนดวัน เวลา และสถานที่ฟังคำแถลงคัดค้านไว้ ณ สำนักงาน และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้คัดค้านทราบ

- (5) ในการฟังคำแถลงคัดค้าน ให้คณะกรรมการเปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งมีส่วน ได้เสียเข้าฟัง และเสนอความเห็นได้ด้วย
- (6) เมื่อถึงเวลาตามที่กำหนด ถ้าผู้คัดค้านไม่มา ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณา ไปตามความเห็นสมควร
- (7) เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้สำนักงานปิดประกาศสำเนาคำวินิจฉัย ไว้ ณ สำนักงาน และส่งสำเนาคำวินิจฉัยไปให้ผู้คัดค้านทราบ

มาตรา 19 บุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียเนื่องจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตาม มาตรา 18 มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยนั้นต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศ สำเนาคำวินิจฉัยไว้ ณ สำนักงาน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 20* ภายใต้บังคับมาตรา 25 ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราช กฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และได้รับ ใบอนุญาตจากคณะกรรมการ การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง *[มาตรา 20 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535]

มาตรา 20 ทวิ* เพื่อประโยชน์ในการส่งออก หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องทำผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนด เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว รัฐมนตรีจะ อนุญาตเป็นการเฉพาะคราวให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 20 ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ที่มีพระราช กฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือ มาตรฐานระหว่าง ประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ได้

มาตรฐานของต่างประเทศ หรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่ง จะต้อง ได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการ และการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าว จะต้องเป็นไป ตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

*[มาตรา 20 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522]

มาตรา 21* ภายใต้บังคับมาตรา 25 ผู้ใดนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราช กฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักรต้องแสดงหลักฐาน ให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ กำหนดในกฎกระทรวง

*[มาตรา 21 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535]

มาตรา 21 ทวิ* เมื่อมีความจำเป็นต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดเพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว รัฐมนตรี จะอนุญาตเป็น

การเฉพาะคราวให้ผู้ใดนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มี พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่เป็นไปตามมาตรฐานของต่างประเทศ หรือ มาตรฐานระหว่าง ประเทศไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ได้ มาตรฐานของต่างประเทศ หรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่ง จะต้อง ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และการ นำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด

*[มาตรา 21 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522]

มาตรา 22 ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา 23 ถ้าใบอนุญาตหายหรือชำรุดเสียหายมาก ให้ผู้รับใบอนุญาตขอรับ ใบแทน ใบอนุญาตจากคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบว่าใบอนุญาตหายหรือ ชำรุดเสียหาย มาก

การขอใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 การย้ายสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจาก คณะกรรมการ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา 25* การโอนใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรา 16 มาตรา 20 และมาตรา 21 จะ กระทำได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตให้โอนใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

เมื่อได้ยื่นคำขอโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้วให้ผู้ยื่นคำขอแสดงหรือใช้ เครื่องหมาย มาตรฐาน หรือทำ หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐาน แล้วแต่กรณีต่อไปได้ จนกว่าจะมีคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยถึงที่สุดไม่อนุญาตให้โอนใบอนุญาต โดยถือว่าผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับ ใบอนุญาตซึ่งจะต้อง ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการจะต้องพิจารณาคำขอโอนใบอนุญาตและมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายใน สามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ

กรณีที่คณะกรรมการพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ ถือว่าคำขอ โอนใบอนุญาตดังกล่าวได้รับการอนุญาตและคณะกรรมการจะต้องออกใบอนุญาตให้ โอนใบอนุญาต ให้โดยมิชักช้า

การขอโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้โอนใบอนุญาตให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

*[มาตรา 25 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535]

มาตรา 25 ทวิ* ในการออกใบอนุญาตตามมาตรา 16 มาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา 24 และมาตรา 25 คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติ ในเรื่องต่อไปนี้ ด้วยก็ได้

- (1) วิธีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐาน
 - (2) กำหนดเวลาสำหรับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
 - (3) กำหนดเวลาสำหรับการชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม
- เงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะแก้ไขเพิ่มเติมก็ได้

*[มาตรา 25 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 26 คำขอตามมาตรา 16 มาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา 24 และมาตรา 25 นั้น ถ้า คณะกรรมการมีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่ วันทราบ คำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 27* ใบอนุญาตสิ้นอายุเมื่อ

- (1) ผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบกิจการ
- (2) ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 ขอเลิกแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม
- (3) ประกาศหรือพระราชกฤษฎีกากำหนดมาตรฐานใหม่ แก้ไขหรือยกเลิก มาตรฐานสำหรับ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดนั้น มีผลใช้บังคับ ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐาน ใหม่หรือแก้ไข มาตรฐาน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะประกอบกิจการตามมาตรฐานใหม่หรือ มาตรฐานที่แก้ไข ให้ ยื่นคำขออนุญาตได้ก่อนวันที่มาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไขมีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบกิจการตามใบอนุญาตเดิมต่อไปได้ตาม มาตรฐานเดิมภายในระยะเวลาที่ คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่มาตรฐาน ใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไขมีผลใช้ บังคับ

*[มาตรา 27 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 28 เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบกิจการ ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งเป็น หนังสือให้ คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบกิจการ

มาตรา 29 ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 ต้องทำผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมนั้น ให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐาน เข้ามา แล้วแต่กรณี

มาตรา 30 ให้รัฐมนตรีกำหนดเครื่องหมายมาตรฐานขึ้นไว้สำหรับแสดงกับ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา 16 มาตรา 20 และมาตรา 21

ลักษณะของเครื่องหมายมาตรฐาน การทำเครื่องหมายมาตรฐานและวิธีแสดง เครื่องหมาย มาตรฐาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31 ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 มาตรา 20 หรือ มาตรา 21 ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน

มาตรา 32 ห้ามมิให้ผู้ใดเลียนเครื่องหมายมาตรฐานเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายมาตรฐาน

มาตรา 33* ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 20 และมาตรา 21 แสดงเครื่องหมาย มาตรฐาน ก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกจากสถานที่ผลิตหรือรับมอบไปจากเจ้าพนักงาน ศุลกากร ในกรณีหลังนี้รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ทำภายหลังตามเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้

ในกรณีที่มีการอนุญาตให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดตามมาตรา 20 ทวิ หรือมาตรา 21 ทวิ แล้วแต่ กรณี ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตแสดงเครื่องหมายหรือข้อความว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นั้นไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ตามความในวรรคหนึ่ง สำหรับเครื่องหมาย หรือข้อความดังกล่าวนี้ให้คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่มีหลักฐานว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่นำเข้าเป็นไปตามมาตรฐานของ ต่างประเทศที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเครื่องหมายมาตรฐานของ ต่างประเทศ แสดงแล้วคณะกรรมการอาจยกเว้นให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตไม่ต้องแสดง เครื่องหมายมาตรฐานตามวรรคหนึ่งหรือเครื่องหมายหรือข้อความตามวรรคสอง แล้วแต่กรณี

*[มาตรา 33 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522]

มาตรา 34 ในการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงชื่อผู้รับ ใบอนุญาตหรือเครื่องหมายการค้าของผู้รับใบอนุญาตที่จดทะเบียนแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 35 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 มาตรา 20 หรือมาตรา 21 แสดง เครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

มาตรา 36* ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม โดยรู้หรืออยู่ที่ไม่เป็นไปตามมาตรา 16 มาตรา 20 มาตรา 20 ทวิ มาตรา 21 มาตรา 21 ทวิ มาตรา 29 หรือมาตรา 33 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือโดยรู้หรืออยู่ว่าเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ที่ใช้หรือแสดง เครื่องหมายมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31 มาตรา 32 หรือมาตรา 35

*[มาตรา 36 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522]

มาตรา 37* คณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ไม่เกินครั้งละสามเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 29 มาตรา 33 วรรคหนึ่ง มาตรา 34 มาตรา 35 หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 25 ทวิ

*[มาตรา 37 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 38 ถ้าผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ แล้ว คณะกรรมการอาจสั่งถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นก่อนถึงกำหนดได้

มาตรา 39 คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับ ใบอนุญาตเคย ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตแล้วมากระทำผิดในเหตุอย่างเดียวกันอีกภายในห้าปี

มาตรา 39 ทวิ* รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตตามมาตรา 20 ทวิ หรือ มาตรา 21 ทวิ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 33 วรรคสอง หรือหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

*[มาตรา 39 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522]

มาตรา 40 ก่อนสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา 37 หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตาม มาตรา 39 ให้คณะกรรมการสั่งให้สำนักงานเตือนเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามให้ถูก ต้องภายใน เวลาที่กำหนด แต่ทั้งนี้ไม่เป็นเหตุลบล้างความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ไม่พบ ตัวผู้รับ ใบอนุญาตดังกล่าว ให้ปิดหนังสือเตือนไว้ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและให้ถือว่า ผู้รับ ใบอนุญาตนั้นได้ทราบคำเตือนนั้นแล้วตั้งแต่วันปิดหนังสือเตือน

มาตรา 41* คำสั่งตามมาตรา 37 มาตรา 39 หรือมาตรา 39 ทวิ ให้สำนักงานแจ้ง เป็น หนังสือให้ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการอนุญาตทราบ ใน กรณีที่ไม่ พบตัวผู้ถูกสั่งดังกล่าว ให้ปิดหนังสือไว้ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือ อนุญาต แล้วแต่ กรณี และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันปิดหนังสือ

*[มาตรา 41 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522]

มาตรา 42 เมื่อคณะกรรมการมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ถูกสั่งพักใช้ หรือเพิก ถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรีได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในระหว่างอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือ เพิกถอน ใบอนุญาตต่อรัฐมนตรีได้

มาตรา 43 ผู้ใดถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดใด แล้ว จะขอ ใบอนุญาตสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดนั้นใหม่อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นหกเดือน นับแต่วันทราบ คำสั่ง

มาตรา 44* ในการปฏิบัติตามหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ (1) เข้าไปในสถานที่ ผลิต เก็บ หรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในเวลา ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือ ในระหว่างเวลาทำการหรือยานพาหนะที่บรรทุก ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อตรวจสอบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

หรือไม่และนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม วัตถุที่นำมาทำ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือวัตถุที่มีเหตุอันควร เชื่อว่าจะนำมาทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ (2) เข้าไปในสถานที่หรือที่อื่นใดในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ หรือยานพาหนะใดเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามหรือ ผ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ และนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม วัตถุที่นำมาทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ วัตถุที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะนำมาทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบ (3) ยึดหรืออายัด ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า (ก) ไม่เป็นไปตามมาตรา 16 มาตรา 20 มาตรา 20 ทวิ มาตรา 21 มาตรา 21 ทวิ มาตรา 29 หรือมาตรา 33 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง (ข) ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตาม มาตรา 20 ทวิ วรรคสอง หรือมาตรา 21 ทวิ วรรคสอง หรือ (ค) เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้หรือแสดงเครื่องหมายมาตรฐานอันเป็น การฝ่าฝืน มาตรา 31 มาตรา 32 หรือมาตรา 35 *[มาตรา 44 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 45 พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว พนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา 46* ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตาม มาตรา 44 (3) นั้น ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (1) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 ผ่าฝืนมาตรา 35 หรือเป็นกรณีที่ไม่ ปฏิบัติตาม มาตรา 16 อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31 คณะกรรมการอาจสั่งให้แก้ไข หรือปรับปรุง ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือสั่งให้ทำลายเครื่องหมายมาตรฐาน หรือทำให้ เครื่องหมายมาตรฐานหลุดพ้นจากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นด้วยก็ได้ หากไม่สามารถ ทำลาย เครื่องหมายมาตรฐานหรือทำให้เครื่องหมายมาตรฐานหลุดพ้นจาก ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ ก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพ
- (2) ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 20 ทวิ วรรคสอง หรือมาตรา 21 ทวิ วรรคสอง คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สิ้นสภาพ หรือในกรณีที่ นำเข้าอาจ สั่งให้ส่งกลับคืนไป ถ้าไม่ส่งกลับคืนไปก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้ สิ้นสภาพ หรือ อาจสั่งให้รอไว้เพื่อให้ผู้ทำหรือผู้นำเข้าขอรับใบอนุญาต หรือขอรับอนุญาต ก่อนได้

- (3) ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามมาตรา 29 คณะกรรมการอาจสั่งให้แก้ไข หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สิ้นสภาพ หรือในกรณีที่นำเข้าอาจสั่งให้ส่งกลับคืนไป และอาจสั่งให้ทำลายเครื่องหมายมาตรฐาน หรือทำให้เครื่องหมายมาตรฐานหลุดพ้นจากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นด้วยก็ได้ ถ้าไม่ ส่งกลับคืนไป หรือไม่ทำลายเครื่องหมายมาตรฐาน หรือไม่ทำให้เครื่องหมายมาตรฐานหลุดพ้นจาก ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพ
- (4) ในกรณีที่ผู้โฆษณา ผู้จำหน่าย หรือผู้มิไว้เพื่อจำหน่ายฝ่าฝืนมาตรา 36 คณะกรรมการอาจสั่งให้แก้ไขหรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือ อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพ
- ทั้งนี้ โดยให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับอนุญาต ผู้ทำ ผู้นำเข้า ผู้โฆษณา ผู้จำหน่าย หรือ ผู้มิไว้เพื่อจำหน่าย แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการแก้ไข การปรับปรุง การทำให้ สิ้นสภาพ หรือการส่งกลับคืนไปซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือการรอไว้เพื่อขอรับใบอนุญาต หรือ ขอรับอนุญาต หรือการทำลายเครื่องหมายมาตรฐาน หรือการทำให้เครื่องหมายมาตรฐานหลุดพ้น จากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

*[มาตรา 46 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 46 ทวิ* สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 44 (3) ถ้าภายในเก้าสิบวันนับแต่ วันที่ยึดหรืออายัด ไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ตกเป็นของแผ่นดิน และให้สำนักงานโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร ถ้าสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 44 (3) นั้นเป็นของเสียหายหรือถ้าเก็บไว้จะเป็น การเสี่ยงต่อความเสียหายหรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าของสิ่งนั้น สำนักงานจะจัดการ ขายทอดตลาดสิ่งนั้นเสียก่อนคดีถึงที่สุด หรือก่อนที่สิ่งนั้นจะตกเป็นของแผ่นดินก็ได้ เงินค่าขาย สิ่งนั้นเมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงแล้วเหลือเงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ถือไว้แทน สิ่งนั้น

*[มาตรา 46 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 47 ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่อำนาจ ความสะดวก ขยายเหลือ หรือให้คำชี้แจงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ขอร้อง '

มาตรา 48* ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*[มาตรา 48 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 48 ทวิ* ผู้ใดได้รับอนุญาตให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา 20 ทวิ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 21 ทวิ วรรคหนึ่ง แล้วฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 20 ทวิ วรรคสอง หรือ มาตรา

21 ทวิ วรรคสอง แล้วแต่กรณี หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 33 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*[มาตรา 48 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 49* ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 22 หรือมาตรา 23 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

*[มาตรา 49 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 50* ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 24 มาตรา 25 หรือมาตรา 28 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ * [มาตรา 50 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 51* ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 29 ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*[มาตรา 51 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 52 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 หรือมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 53 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 34 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 54* ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 35 ต้องระวางโทษ ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่เป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ในกรณีที่เป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*[มาตรา 54 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 55 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 36 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือ ปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 56* ผู้ใดขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*[มาตรา 56 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 56 ทวิ* ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการสั่งตามมาตรา 46 ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ * [มาตรา 56 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 57* ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ไม่ช่วยเหลือหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 47 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

*[มาตรา 57 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 57 ทวิ* ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้แทนนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ และบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนนิติบุคคล เป็น ผู้กระทำความผิดและต้องระวางโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

*[มาตรา 57 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 57 ตริ* ความผิดตามมาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 53 มาตรา 55 หรือ มาตรา 57 ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

*[มาตรา 57 ตริ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531]

มาตรา 58 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราช บัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยกำลังเร่งรัด พัฒนากิจการอุตสาหกรรม มีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหลายชนิดที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ แต่ยังมีได้มีการกำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นที่แน่นอนและเหมาะสม ทำให้มีการแข่งขันกันลดราคา โดยทำคุณภาพให้ต่ำลง เป็นเหตุให้ประชาชนขาดความนิยมเชื่อถือ นอกจากนี้ยังอาจเกิดอันตรายแก่ประชาชน และก่อให้เกิดความไม่มั่นคงในการประกอบกิจการ อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผลเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศจึงเป็นการสมควรตรากฎหมายฉบับนี้ กำหนดมาตรฐานเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อความปลอดภัย หรือเพื่อป้องกัน ความเสียหายอันอาจจะเกิดแก่ประชาชนหรือแก่กิจการอุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจของประเทศ

บทเฉพาะกาล

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการจัดตั้งสำนักงาน มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมในกระทรวงอุตสาหกรรม สมควรให้มีเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีหน้าที่บังคับบัญชาควบคุม และดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานดังกล่าว และสมควรแก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น [ร.ก.2522/41/7พ./24 มีนาคม 2522]

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมซึ่งประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2511 ยังไม่มีบทบัญญัติที่ให้ทำหรือนำเข้า มาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศ หรือมาตรฐานระหว่างประเทศ เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการส่งออก หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว ทำให้กฎหมายเคร่งครัด เกินไป และก่อให้เกิดผลเสียในบางกรณี สมควรมีบทบัญญัติยอมให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเป็นการเฉพาะ คราวและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

[ร.ก.2522/74/30พ./9 พฤษภาคม 2522]

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ที่ใช้บังคับในปัจจุบันเกี่ยวกับอำนาจของพนักงาน เจ้าหน้าที่และของคณะกรรมการและในเรื่องที่เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไป ตามมาตรฐานยังไม่เหมาะสมกับภาวะการณ์ปัจจุบัน และอัตราโทษสำหรับการกระทำผิดบางมาตราก็ต่ำเกินไปไม่ได้สัดส่วนกัน และยังขาดบทบัญญัติลงโทษผู้แทนนิติบุคคลกรณีที่ดินติบุคคลกระทำ ผิดกับบทบัญญัติเปรียบเทียบคดีด้วย นอกจากนี้ ยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจในการกำหนด เงื่อนไขในการออกใบอนุญาตไว้ด้วยทำให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมายกันเป็นจำนวนมาก กับยังขาดบทบัญญัติที่จำเป็นอีกบางประการในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางมาตราเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ปัจจุบัน และเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและควบคุมการผลิตสินค้าให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัตินี้

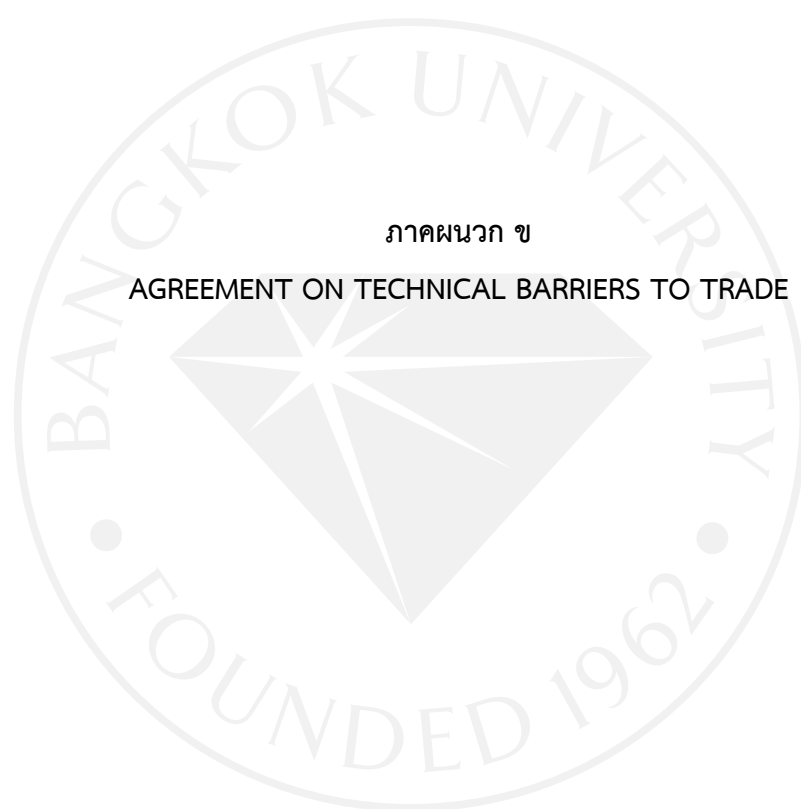
[ร.ก.2531/206/28พ./8 ธันวาคม 2531]

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 กำหนดหลักเกณฑ์ในการโอนใบอนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมว่าจะกระทำต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ซึ่งการพิจารณาของคณะกรรมการไม่มีกำหนดเวลาบังคับไว้ว่าจะใช้เวลานานเพียงใด ก่อให้เกิดความล่าช้า นอกจากนั้นในกรณีที่มีการโอนโรงงานผลิตสินค้าที่อยู่ในมาตรฐานบังคับ ผู้รับโอนโรงงานไม่สามารถผลิตสินค้าในระหว่างที่คณะกรรมการพิจารณาคำขอโอนใบอนุญาต ยังผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจได้รับความเดือดร้อนและเสียหายเพราะไม่สามารถผลิตสินค้าได้ ดังนั้น เพื่อให้ผู้รับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสามารถประกอบกิจการผลิตสินค้าได้ทันทีและ มีความต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว เป็นผลดีต่อผู้ประกอบการและเศรษฐกิจ ของประเทศโดยส่วนรวม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราช บัญญัตินี้

[รก.2535/45/14/9 เมษายน 2535]

ภาคผนวก ข

AGREEMENT ON TECHNICAL BARRIERS TO TRADE

AGREEMENT ON TECHNICAL BARRIERS TO TRADE

Members,

Having regard to the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations;

Desiring to further the objectives of GATT 1994;

Recognizing the important contribution that international standards and conformity assessment systems can make in this regard by improving efficiency of production and facilitating the conduct of international trade;

Desiring therefore to encourage the development of such international standards and conformity assessment systems;

Desiring however to ensure that technical regulations and standards, including packaging, marking and labelling requirements, and procedures for assessment of conformity with technical regulations and standards do not create unnecessary obstacles to international trade;

Recognizing that no country should be prevented from taking measures necessary to ensure the quality of its exports, or for the protection of human, animal or plant life or health, of the environment, or for the prevention of deceptive practices, at the levels it considers appropriate, subject to the requirement that they are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where the same conditions prevail or a disguised restriction on international trade, and are otherwise in accordance with the provisions of this Agreement;

Recognizing that no country should be prevented from taking measures necessary for the protection of its essential security interest;

Recognizing the contribution which international standardization can make to the transfer of technology from developed to developing countries;

Recognizing that developing countries may encounter special difficulties in the formulation and application of technical regulations and standards and procedures for assessment of conformity with technical regulations and standards, and desiring to assist them in their endeavours in this regard;

Hereby *agree* as follows:

Article 1

General Provisions

1.1 General terms for standardization and procedures for assessment of conformity shall normally have the meaning given to them by definitions adopted within the United Nations system and by international standardizing bodies taking into account their context and in the light of the object and purpose of this Agreement.

1.2 However, for the purposes of this Agreement the meaning of the terms given in Annex 1 applies.

1.3 All products, including industrial and agricultural products, shall be subject to the provisions of this Agreement.

1.4 Purchasing specifications prepared by governmental bodies for production or consumption requirements of governmental bodies are not subject to the provisions

of this Agreement but are addressed in the Agreement on Government Procurement, according to its coverage.

1.5 The provisions of this Agreement do not apply to sanitary and phytosanitary measures as defined in Annex A of the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

1.6 All references in this Agreement to technical regulations, standards and conformity assessment procedures shall be construed to include any amendments thereto and any additions to the rules or the product coverage thereof, except amendments and additions of an insignificant nature.

TECHNICAL REGULATIONS AND STANDARDS

Article 2

*Preparation, Adoption and Application of Technical Regulations
by Central Government Bodies*

With respect to their central government bodies:

2.1 Members shall ensure that in respect of technical regulations, products imported from the territory of any Member shall be accorded treatment no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

2.2 Members shall ensure that technical regulations are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. For this purpose, technical regulations shall not be more trade-

restrictive than necessary to fulfil a legitimate objective, taking account of the risks non-fulfilment would create. Such legitimate objectives are, *inter alia*: national security requirements; the prevention of deceptive practices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment. In assessing such risks, relevant elements of consideration are, *inter alia*: available scientific and technical information, related processing technology or intended end-uses of products.

2.3 Technical regulations shall not be maintained if the circumstances or objectives giving rise to their adoption no longer exist or if the changed circumstances or objectives can be addressed in a less trade-restrictive manner.

2.4 Where technical regulations are required and relevant international standards exist or their completion is imminent, Members shall use them, or the relevant parts of them, as a basis for their technical regulations except when such international standards or relevant parts would be an ineffective or inappropriate means for the fulfilment of the legitimate objectives pursued, for instance because of fundamental climatic or geographical factors or fundamental technological problems.

2.5 A Member preparing, adopting or applying a technical regulation which may have a significant effect on trade of other Members shall, upon the request of another Member, explain the justification for that technical regulation in terms of the provisions of paragraphs 2 to 4. Whenever a technical regulation is prepared, adopted or applied for one of the legitimate objectives explicitly mentioned in paragraph 2, and is in accordance with relevant international standards, it shall be rebuttably presumed not to create an unnecessary obstacle to international trade.

2.6 With a view to harmonizing technical regulations on as wide a basis as possible, Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the preparation by appropriate international standardizing bodies of international

standards for products for which they either have adopted, or expect to adopt, technical regulations.

2.7 Members shall give positive consideration to accepting as equivalent technical regulations of other Members, even if these regulations differ from their own, provided they are satisfied that these regulations adequately fulfil the objectives of their own regulations.

2.8 Wherever appropriate, Members shall specify technical regulations based on product requirements in terms of performance rather than design or descriptive characteristics.

2.9 Whenever a relevant international standard does not exist or the technical content of a proposed technical regulation is not in accordance with the technical content of relevant international standards, and if the technical regulation may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

- 2.9.1 publish a notice in a publication at an early appropriate stage, in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with it, that they propose to introduce a particular technical regulation;
- 2.9.2 notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the proposed technical regulation, together with a brief indication of its objective and rationale. Such notifications shall take place at an early appropriate stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;
- 2.9.3 upon request, provide to other Members particulars or copies of the proposed technical regulation and, whenever possible,

identify the parts which in substance deviate from relevant international standards;

- 2.9.4 without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

2.10 Subject to the provisions in the lead-in to paragraph 9, where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 9 as it finds necessary, provided that the Member, upon adoption of a technical regulation, shall:

- 2.10.1 notify immediately other Members through the Secretariat of the particular technical regulation and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the technical regulation, including the nature of the urgent problems;
- 2.10.2 upon request, provide other Members with copies of the technical regulation;
- 2.10.3 without discrimination, allow other Members to present their comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

2.11 Members shall ensure that all technical regulations which have been adopted are published promptly or otherwise made available in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with them.

2.12 Except in those urgent circumstances referred to in paragraph 10, Members shall allow a reasonable interval between the publication of technical regulations and their entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products or methods of production to the requirements of the importing Member.

Article 3

*Preparation, Adoption and Application of Technical Regulations
by Local Government Bodies and Non-Governmental Bodies*

With respect to their local government and non-governmental bodies within their territories:

3.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure compliance by such bodies with the provisions of Article 2, with the exception of the obligation to notify as referred to in paragraphs 9.2 and 10.1 of Article 2.

3.2 Members shall ensure that the technical regulations of local governments on the level directly below that of the central government in Members are notified in accordance with the provisions of paragraphs 9.2 and 10.1 of Article 2, noting that notification shall not be required for technical regulations the technical content of which is substantially the same as that of previously notified technical regulations of central government bodies of the Member concerned.

3.3 Members may require contact with other Members, including the notifications, provision of information, comments and discussions referred to in paragraphs 9 and 10 of Article 2, to take place through the central government.

3.4 Members shall not take measures which require or encourage local government bodies or non-governmental bodies within their territories to act in a manner inconsistent with the provisions of Article 2.

3.5 Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all provisions of Article 2. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of Article 2 by other than central government bodies.

Article 4

Preparation, Adoption and Application of Standards

4.1 Members shall ensure that their central government standardizing bodies accept and comply with the Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards in Annex 3 to this Agreement (referred to in this Agreement as the "Code of Good Practice"). They shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that local government and non-governmental standardizing bodies within their territories, as well as regional standardizing bodies of which they or one or more bodies within their territories are members, accept and comply with this Code of Good Practice. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such standardizing bodies to act in a manner inconsistent with the Code of Good Practice. The obligations of Members with respect to compliance of standardizing bodies with the provisions of the Code of Good Practice shall apply irrespective of whether or not a standardizing body has accepted the Code of Good Practice.

4.2 Standardizing bodies that have accepted and are complying with the Code of Good Practice shall be acknowledged by the Members as complying with the principles of this Agreement.

CONFORMITY WITH TECHNICAL REGULATIONS AND STANDARDS

Article 5

Procedures for Assessment of Conformity by Central Government Bodies

5.1 Members shall ensure that, in cases where a positive assurance of conformity with technical regulations or standards is required, their central government bodies apply the following provisions to products originating in the territories of other Members:

- 5.1.1 conformity assessment procedures are prepared, adopted and applied so as to grant access for suppliers of like products originating in the territories of other Members under conditions no less favourable than those accorded to suppliers of like products of national origin or originating in any other country, in a comparable situation; access entails suppliers' right to an assessment of conformity under the rules of the procedure, including, when foreseen by this procedure, the possibility to have conformity assessment activities undertaken at the site of facilities and to receive the mark of the system;
- 5.1.2 conformity assessment procedures are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. This means,

inter alia, that conformity assessment procedures shall not be more strict or be applied more strictly than is necessary to give the importing Member adequate confidence that products conform with the applicable technical regulations or standards, taking account of the risks non-conformity would create.

5.2 When implementing the provisions of paragraph 1, Members shall ensure that:

- 5.2.1 conformity assessment procedures are undertaken and completed as expeditiously as possible and in a no less favourable order for products originating in the territories of other Members than for like domestic products;
- 5.2.2 the standard processing period of each conformity assessment procedure is published or that the anticipated processing period is communicated to the applicant upon request; when receiving an application, the competent body promptly examines the completeness of the documentation and informs the applicant in a precise and complete manner of all deficiencies; the competent body transmits as soon as possible the results of the assessment in a precise and complete manner to the applicant so that corrective action may be taken if necessary; even when the application has deficiencies, the competent body proceeds as far as practicable with the conformity assessment if the applicant so requests; and that, upon request, the applicant is informed of the stage of the procedure, with any delay being explained;
- 5.2.3 information requirements are limited to what is necessary to assess conformity and determine fees;

- 5.2.4 the confidentiality of information about products originating in the territories of other Members arising from or supplied in connection with such conformity assessment procedures is respected in the same way as for domestic products and in such a manner that legitimate commercial interests are protected;
- 5.2.5 any fees imposed for assessing the conformity of products originating in the territories of other Members are equitable in relation to any fees chargeable for assessing the conformity of like products of national origin or originating in any other country, taking into account communication, transportation and other costs arising from differences between location of facilities of the applicant and the conformity assessment body;
- 5.2.6 the siting of facilities used in conformity assessment procedures and the selection of samples are not such as to cause unnecessary inconvenience to applicants or their agents;
- 5.2.7 whenever specifications of a product are changed subsequent to the determination of its conformity to the applicable technical regulations or standards, the conformity assessment procedure for the modified product is limited to what is necessary to determine whether adequate confidence exists that the product still meets the technical regulations or standards concerned;
- 5.2.8 a procedure exists to review complaints concerning the operation of a conformity assessment procedure and to take corrective action when a complaint is justified.

5.3 Nothing in paragraphs 1 and 2 shall prevent Members from carrying out reasonable spot checks within their territories.

5.4 In cases where a positive assurance is required that products conform with technical regulations or standards, and relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies exist or their completion is imminent, Members shall ensure that central government bodies use them, or the relevant parts of them, as a basis for their conformity assessment procedures, except where, as duly explained upon request, such guides or recommendations or relevant parts are inappropriate for the Members concerned, for, *inter alia*, such reasons as: national security requirements; the prevention of deceptive practices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment; fundamental climatic or other geographical factors; fundamental technological or infrastructural problems.

5.5 With a view to harmonizing conformity assessment procedures on as wide a basis as possible, Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the preparation by appropriate international standardizing bodies of guides and recommendations for conformity assessment procedures.

5.6 Whenever a relevant guide or recommendation issued by an international standardizing body does not exist or the technical content of a proposed conformity assessment procedure is not in accordance with relevant guides and recommendations issued by international standardizing bodies, and if the conformity assessment procedure may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

5.6.1 publish a notice in a publication at an early appropriate stage, in such a manner as to enable interested parties in other

Members to become acquainted with it, that they propose to introduce a particular conformity assessment procedure;

5.6.2 notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the proposed conformity assessment procedure, together with a brief indication of its objective and rationale. Such notifications shall take place at an early appropriate stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;

5.6.3 upon request, provide to other Members particulars or copies of the proposed procedure and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies;

5.6.4 without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

5.7 Subject to the provisions in the lead-in to paragraph 6, where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 6 as it finds necessary, provided that the Member, upon adoption of the procedure, shall:

5.7.1 notify immediately other Members through the Secretariat of the particular procedure and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the procedure, including the nature of the urgent problems;

5.7.2 upon request, provide other Members with copies of the rules of the procedure;

5.7.3 without discrimination, allow other Members to present their comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

5.8 Members shall ensure that all conformity assessment procedures which have been adopted are published promptly or otherwise made available in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with them.

5.9 Except in those urgent circumstances referred to in paragraph 7, Members shall allow a reasonable interval between the publication of requirements concerning conformity assessment procedures and their entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products or methods of production to the requirements of the importing Member.

Article 6

Recognition of Conformity Assessment by Central Government Bodies

With respect to their central government bodies:

6.1 Without prejudice to the provisions of paragraphs 3 and 4, Members shall ensure, whenever possible, that results of conformity assessment procedures in other Members are accepted, even when those procedures differ from their own, provided they are satisfied that those procedures offer an assurance of conformity with applicable technical regulations or standards equivalent to their own

procedures. It is recognized that prior consultations may be necessary in order to arrive at a mutually satisfactory understanding regarding, in particular:

- 6.1.1 adequate and enduring technical competence of the relevant conformity assessment bodies in the exporting Member, so that confidence in the continued reliability of their conformity assessment results can exist; in this regard, verified compliance, for instance through accreditation, with relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies shall be taken into account as an indication of adequate technical competence;
- 6.1.2 limitation of the acceptance of conformity assessment results to those produced by designated bodies in the exporting Member.

6.2 Members shall ensure that their conformity assessment procedures permit, as far as practicable, the implementation of the provisions in paragraph 1.

6.3 Members are encouraged, at the request of other Members, to be willing to enter into negotiations for the conclusion of agreements for the mutual recognition of results of each other's conformity assessment procedures. Members may require that such agreements fulfil the criteria of paragraph 1 and give mutual satisfaction regarding their potential for facilitating trade in the products concerned.

6.4 Members are encouraged to permit participation of conformity assessment bodies located in the territories of other Members in their conformity assessment procedures under conditions no less favourable than those accorded to bodies located within their territory or the territory of any other country.

Article 7

Procedures for Assessment of Conformity by Local Government Bodies

With respect to their local government bodies within their territories:

7.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure compliance by such bodies with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify as referred to in paragraphs 6.2 and 7.1 of Article 5.

7.2 Members shall ensure that the conformity assessment procedures of local governments on the level directly below that of the central government in Members are notified in accordance with the provisions of paragraphs 6.2 and 7.1 of Article 5, noting that notifications shall not be required for conformity assessment procedures the technical content of which is substantially the same as that of previously notified conformity assessment procedures of central government bodies of the Members concerned.

7.3 Members may require contact with other Members, including the notifications, provision of information, comments and discussions referred to in paragraphs 6 and 7 of Article 5, to take place through the central government.

7.4 Members shall not take measures which require or encourage local government bodies within their territories to act in a manner inconsistent with the provisions of Articles 5 and 6.

7.5 Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all provisions of Articles 5 and 6. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of Articles 5 and 6 by other than central government bodies.

*Article 8**Procedures for Assessment of Conformity by Non-Governmental Bodies*

8.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that non-governmental bodies within their territories which operate conformity assessment procedures comply with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify proposed conformity assessment procedures. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such bodies to act in a manner inconsistent with the provisions of Articles 5 and 6.

8.2 Members shall ensure that their central government bodies rely on conformity assessment procedures operated by non-governmental bodies only if these latter bodies comply with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify proposed conformity assessment procedures.

*Article 9**International and Regional Systems*

9.1 Where a positive assurance of conformity with a technical regulation or standard is required, Members shall, wherever practicable, formulate and adopt international systems for conformity assessment and become members thereof or participate therein.

9.2 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international and regional systems for conformity assessment in which

relevant bodies within their territories are members or participants comply with the provisions of Articles 5 and 6. In addition, Members shall not take any measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such systems to act in a manner inconsistent with any of the provisions of Articles 5 and 6.

9.3 Members shall ensure that their central government bodies rely on international or regional conformity assessment systems only to the extent that these systems comply with the provisions of Articles 5 and 6, as applicable.

INFORMATION AND ASSISTANCE

Article 10

*Information About Technical Regulations, Standards and
Conformity Assessment Procedures*

10.1 Each Member shall ensure that an enquiry point exists which is able to answer all reasonable enquiries from other Members and interested parties in other Members as well as to provide the relevant documents regarding:

10.1.1 any technical regulations adopted or proposed within its territory by central or local government bodies, by non-governmental bodies which have legal power to enforce a technical regulation, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants;

10.1.2 any standards adopted or proposed within its territory by central or local government bodies, or by regional

standardizing bodies of which such bodies are members or participants;

- 10.1.3 any conformity assessment procedures, or proposed conformity assessment procedures, which are operated within its territory by central or local government bodies, or by non-governmental bodies which have legal power to enforce a technical regulation, or by regional bodies of which such bodies are members or participants;
- 10.1.4 the membership and participation of the Member, or of relevant central or local government bodies within its territory, in international and regional standardizing bodies and conformity assessment systems, as well as in bilateral and multilateral arrangements within the scope of this Agreement; it shall also be able to provide reasonable information on the provisions of such systems and arrangements;
- 10.1.5 the location of notices published pursuant to this Agreement, or the provision of information as to where such information can be obtained; and
- 10.1.6 the location of the enquiry points mentioned in paragraph 3.

10.2 If, however, for legal or administrative reasons more than one enquiry point is established by a Member, that Member shall provide to the other Members complete and unambiguous information on the scope of responsibility of each of these enquiry points. In addition, that Member shall ensure that any enquiries addressed to an incorrect enquiry point shall promptly be conveyed to the correct enquiry point.

10.3 Each Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure that one or more enquiry points exist which are able to answer all reasonable enquiries from other Members and interested parties in other Members as well as to provide the relevant documents or information as to where they can be obtained regarding:

- 10.3.1 any standards adopted or proposed within its territory by non-governmental standardizing bodies, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants; and
- 10.3.2 any conformity assessment procedures, or proposed conformity assessment procedures, which are operated within its territory by non-governmental bodies, or by regional bodies of which such bodies are members or participants;
- 10.3.3 the membership and participation of relevant non-governmental bodies within its territory in international and regional standardizing bodies and conformity assessment systems, as well as in bilateral and multilateral arrangements within the scope of this Agreement; they shall also be able to provide reasonable information on the provisions of such systems and arrangements.

10.4 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that where copies of documents are requested by other Members or by interested parties in other Members, in accordance with the provisions of this Agreement, they are supplied at an equitable price (if any) which shall, apart from

the real cost of delivery, be the same for the nationals¹ of the Member concerned or of any other Member.

10.5 Developed country Members shall, if requested by other Members, provide, in English, French or Spanish, translations of the documents covered by a specific notification or, in case of voluminous documents, of summaries of such documents.

10.6 The Secretariat shall, when it receives notifications in accordance with the provisions of this Agreement, circulate copies of the notifications to all Members and interested international standardizing and conformity assessment bodies, and draw the attention of developing country Members to any notifications relating to products of particular interest to them.

10.7 Whenever a Member has reached an agreement with any other country or countries on issues related to technical regulations, standards or conformity assessment procedures which may have a significant effect on trade, at least one Member party to the agreement shall notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the agreement and include a brief description of the agreement. Members concerned are encouraged to enter, upon request, into consultations with other Members for the purposes of concluding similar agreements or of arranging for their participation in such agreements.

10.8 Nothing in this Agreement shall be construed as requiring:

- 10.8.1 the publication of texts other than in the language of the Member;

¹ "Nationals" here shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.

10.8.2 the provision of particulars or copies of drafts other than in the language of the Member except as stated in paragraph 5; or

10.8.3 Members to furnish any information, the disclosure of which they consider contrary to their essential security interests.

10.9 Notifications to the Secretariat shall be in English, French or Spanish.

10.10 Members shall designate a single central government authority that is responsible for the implementation on the national level of the provisions concerning notification procedures under this Agreement except those included in Annex 3.

10.11 If, however, for legal or administrative reasons the responsibility for notification procedures is divided among two or more central government authorities, the Member concerned shall provide to the other Members complete and unambiguous information on the scope of responsibility of each of these authorities.

Article 11

Technical Assistance to Other Members

11.1 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, on the preparation of technical regulations.

11.2 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of national standardizing bodies,

and participation in the international standardizing bodies, and shall encourage their national standardizing bodies to do likewise.

11.3 Members shall, if requested, take such reasonable measures as may be available to them to arrange for the regulatory bodies within their territories to advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding:

11.3.1 the establishment of regulatory bodies, or bodies for the assessment of conformity with technical regulations; and

11.3.2 the methods by which their technical regulations can best be met.

11.4 Members shall, if requested, take such reasonable measures as may be available to them to arrange for advice to be given to other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of bodies for the assessment of conformity with standards adopted within the territory of the requesting Member.

11.5 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the steps that should be taken by their producers if they wish to have access to systems for conformity assessment operated by governmental or non-governmental bodies within the territory of the Member receiving the request.

11.6 Members which are members or participants of international or regional systems for conformity assessment shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical

assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of the institutions and legal framework which would enable them to fulfil the obligations of membership or participation in such systems.

11.7 Members shall, if so requested, encourage bodies within their territories which are members or participants of international or regional systems for conformity assessment to advise other Members, especially the developing country Members, and should consider requests for technical assistance from them regarding the establishment of the institutions which would enable the relevant bodies within their territories to fulfil the obligations of membership or participation.

11.8 In providing advice and technical assistance to other Members in terms of paragraphs 1 to 7, Members shall give priority to the needs of the least-developed country Members.

Article 12

Special and Differential Treatment of Developing Country Members

12.1 Members shall provide differential and more favourable treatment to developing country Members to this Agreement, through the following provisions as well as through the relevant provisions of other Articles of this Agreement.

12.2 Members shall give particular attention to the provisions of this Agreement concerning developing country Members' rights and obligations and shall take into account the special development, financial and trade needs of developing country Members in the implementation of this Agreement, both nationally and in the operation of this Agreement's institutional arrangements.

12.3 Members shall, in the preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures, take account of the special development, financial and trade needs of developing country Members, with a view to ensuring that such technical regulations, standards and conformity assessment procedures do not create unnecessary obstacles to exports from developing country Members.

12.4 Members recognize that, although international standards, guides or recommendations may exist, in their particular technological and socio-economic conditions, developing country Members adopt certain technical regulations, standards or conformity assessment procedures aimed at preserving indigenous technology and production methods and processes compatible with their development needs. Members therefore recognize that developing country Members should not be expected to use international standards as a basis for their technical regulations or standards, including test methods, which are not appropriate to their development, financial and trade needs.

12.5 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international standardizing bodies and international systems for conformity assessment are organized and operated in a way which facilitates active and representative participation of relevant bodies in all Members, taking into account the special problems of developing country Members.

12.6 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international standardizing bodies, upon request of developing country Members, examine the possibility of, and, if practicable, prepare international standards concerning products of special interest to developing country Members.

12.7 Members shall, in accordance with the provisions of Article 11, provide technical assistance to developing country Members to ensure that the preparation

and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures do not create unnecessary obstacles to the expansion and diversification of exports from developing country Members. In determining the terms and conditions of the technical assistance, account shall be taken of the stage of development of the requesting Members and in particular of the least-developed country Members.

12.8 It is recognized that developing country Members may face special problems, including institutional and infrastructural problems, in the field of preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures. It is further recognized that the special development and trade needs of developing country Members, as well as their stage of technological development, may hinder their ability to discharge fully their obligations under this Agreement. Members, therefore, shall take this fact fully into account. Accordingly, with a view to ensuring that developing country Members are able to comply with this Agreement, the Committee on Technical Barriers to Trade provided for in Article 13 (referred to in this Agreement as the "Committee") is enabled to grant, upon request, specified, time-limited exceptions in whole or in part from obligations under this Agreement. When considering such requests the Committee shall take into account the special problems, in the field of preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures, and the special development and trade needs of the developing country Member, as well as its stage of technological development, which may hinder its ability to discharge fully its obligations under this Agreement. The Committee shall, in particular, take into account the special problems of the least-developed country Members.

12.9 During consultations, developed country Members shall bear in mind the special difficulties experienced by developing country Members in formulating and implementing standards and technical regulations and conformity assessment procedures, and in their desire to assist developing country Members with their

efforts in this direction, developed country Members shall take account of the special needs of the former in regard to financing, trade and development.

12.10 The Committee shall examine periodically the special and differential treatment, as laid down in this Agreement, granted to developing country Members on national and international levels.

INSTITUTIONS, CONSULTATION AND DISPUTE SETTLEMENT

Article 13

The Committee on Technical Barriers to Trade

13.1 A Committee on Technical Barriers to Trade is hereby established, and shall be composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet as necessary, but no less than once a year, for the purpose of affording Members the opportunity of consulting on any matters relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives, and shall carry out such responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members.

13.2 The Committee shall establish working parties or other bodies as may be appropriate, which shall carry out such responsibilities as may be assigned to them by the Committee in accordance with the relevant provisions of this Agreement.

13.3 It is understood that unnecessary duplication should be avoided between the work under this Agreement and that of governments in other technical bodies. The Committee shall examine this problem with a view to minimizing such duplication.

*Article 14**Consultation and Dispute Settlement*

14.1 Consultations and the settlement of disputes with respect to any matter affecting the operation of this Agreement shall take place under the auspices of the Dispute Settlement Body and shall follow, *mutatis mutandis*, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

14.2 At the request of a party to a dispute, or at its own initiative, a panel may establish a technical expert group to assist in questions of a technical nature, requiring detailed consideration by experts.

14.3 Technical expert groups shall be governed by the procedures of Annex 2.

14.4 The dispute settlement provisions set out above can be invoked in cases where a Member considers that another Member has not achieved satisfactory results under Articles 3, 4, 7, 8 and 9 and its trade interests are significantly affected. In this respect, such results shall be equivalent to those as if the body in question were a Member.

FINAL PROVISIONS

*Article 15**Final Provisions**Reservations*

15.1 Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Review

15.2 Each Member shall, promptly after the date on which the WTO Agreement enters into force for it, inform the Committee of measures in existence or taken to ensure the implementation and administration of this Agreement. Any changes of such measures thereafter shall also be notified to the Committee.

15.3 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof.

15.4 Not later than the end of the third year from the date of entry into force of the WTO Agreement and at the end of each three-year period thereafter, the Committee shall review the operation and implementation of this Agreement, including the provisions relating to transparency, with a view to recommending an adjustment of the rights and obligations of this Agreement where necessary to ensure mutual economic advantage and balance of rights and obligations, without prejudice to the provisions of Article 12. Having regard, *inter alia*, to the experience gained in the implementation of the Agreement, the Committee shall, where appropriate, submit proposals for amendments to the text of this Agreement to the Council for Trade in Goods.

Annexes

15.5 The annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

ANNEX 1

TERMS AND THEIR DEFINITIONS FOR THE

PURPOSE OF THIS AGREEMENT

The terms presented in the sixth edition of the ISO/IEC Guide 2: 1991, General Terms and Their Definitions Concerning Standardization and Related Activities, shall, when used in this Agreement, have the same meaning as given in the definitions in the said Guide taking into account that services are excluded from the coverage of this Agreement.

For the purpose of this Agreement, however, the following definitions shall apply:

1. *Technical regulation*

Document which lays down product characteristics or their related processes and production methods, including the applicable administrative provisions, with which compliance is mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, process or production method.

Explanatory note

The definition in ISO/IEC Guide 2 is not self-contained, but based on the so-called "building block" system.

2. *Standard*

Document approved by a recognized body, that provides, for common and repeated use, rules, guidelines or characteristics for products or related processes and production methods, with which compliance is not mandatory. It may also

include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, process or production method.

Explanatory note

The terms as defined in ISO/IEC Guide 2 cover products, processes and services. This Agreement deals only with technical regulations, standards and conformity assessment procedures related to products or processes and production methods. Standards as defined by ISO/IEC Guide 2 may be mandatory or voluntary. For the purpose of this Agreement standards are defined as voluntary and technical regulations as mandatory documents. Standards prepared by the international standardization community are based on consensus. This Agreement covers also documents that are not based on consensus.

3. *Conformity assessment procedures*

Any procedure used, directly or indirectly, to determine that relevant requirements in technical regulations or standards are fulfilled.

Explanatory note

Conformity assessment procedures include, *inter alia*, procedures for sampling, testing and inspection; evaluation, verification and assurance of conformity; registration, accreditation and approval as well as their combinations.

4. *International body or system*

Body or system whose membership is open to the relevant bodies of at least all Members.

5. *Regional body or system*

Body or system whose membership is open to the relevant bodies of only some of the Members.

6. *Central government body*

Central government, its ministries and departments or any body subject to the control of the central government in respect of the activity in question.

Explanatory note:

In the case of the European Communities the provisions governing central government bodies apply. However, regional bodies or conformity assessment systems may be established within the European Communities, and in such cases would be subject to the provisions of this Agreement on regional bodies or conformity assessment systems.

7. *Local government body*

Government other than a central government (e.g. states, provinces, Länder, cantons, municipalities, etc.), its ministries or departments or any body subject to the control of such a government in respect of the activity in question.

8. *Non-governmental body*

Body other than a central government body or a local government body, including a non-governmental body which has legal power to enforce a technical regulation.

ANNEX 2

TECHNICAL EXPERT GROUPS

The following procedures shall apply to technical expert groups established in accordance with the provisions of Article 14.

1. Technical expert groups are under the panel's authority. Their terms of reference and detailed working procedures shall be decided by the panel, and they shall report to the panel.
2. Participation in technical expert groups shall be restricted to persons of professional standing and experience in the field in question.
3. Citizens of parties to the dispute shall not serve on a technical expert group without the joint agreement of the parties to the dispute, except in exceptional circumstances when the panel considers that the need for specialized scientific expertise cannot be fulfilled otherwise. Government officials of parties to the dispute shall not serve on a technical expert group. Members of technical expert groups shall serve in their individual capacities and not as government representatives, nor as representatives of any organization. Governments or organizations shall therefore not give them instructions with regard to matters before a technical expert group.
4. Technical expert groups may consult and seek information and technical advice from any source they deem appropriate. Before a technical expert group seeks such information or advice from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the government of that Member. Any Member shall respond promptly and fully to any request by a technical expert group for such information as the technical expert group considers necessary and appropriate.

5. The parties to a dispute shall have access to all relevant information provided to a technical expert group, unless it is of a confidential nature. Confidential information provided to the technical expert group shall not be released without formal authorization from the government, organization or person providing the information. Where such information is requested from the technical expert group but release of such information by the technical expert group is not authorized, a non-confidential summary of the information will be provided by the government, organization or person supplying the information.

6. The technical expert group shall submit a draft report to the Members concerned with a view to obtaining their comments, and taking them into account, as appropriate, in the final report, which shall also be circulated to the Members concerned when it is submitted to the panel.

ANNEX 3

CODE OF GOOD PRACTICE FOR THE PREPARATION, ADOPTION AND
APPLICATION OF STANDARDS

General Provisions

A. For the purposes of this Code the definitions in Annex 1 of this Agreement shall apply.

B. This Code is open to acceptance by any standardizing body within the territory of a Member of the WTO, whether a central government body, a local government body, or a non-governmental body; to any governmental regional standardizing body one or more members of which are Members of the WTO; and to any non-governmental regional standardizing body one or more members of which

are situated within the territory of a Member of the WTO (referred to in this Code collectively as "standardizing bodies" and individually as "the standardizing body").

C. Standardizing bodies that have accepted or withdrawn from this Code shall notify this fact to the ISO/IEC Information Centre in Geneva. The notification shall include the name and address of the body concerned and the scope of its current and expected standardization activities. The notification may be sent either directly to the ISO/IEC Information Centre, or through the national member body of ISO/IEC or, preferably, through the relevant national member or international affiliate of ISONET, as appropriate.

SUBSTANTIVE PROVISIONS

D. In respect of standards, the standardizing body shall accord treatment to products originating in the territory of any other Member of the WTO no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

E. The standardizing body shall ensure that standards are not prepared, adopted or applied with a view to, or with the effect of, creating unnecessary obstacles to international trade.

F. Where international standards exist or their completion is imminent, the standardizing body shall use them, or the relevant parts of them, as a basis for the standards it develops, except where such international standards or relevant parts would be ineffective or inappropriate, for instance, because of an insufficient level of protection or fundamental climatic or geographical factors or fundamental technological problems.

G. With a view to harmonizing standards on as wide a basis as possible, the standardizing body shall, in an appropriate way, play a full part, within the limits of its resources, in the preparation by relevant international standardizing bodies of international standards regarding subject matter for which it either has adopted, or expects to adopt, standards. For standardizing bodies within the territory of a Member, participation in a particular international standardization activity shall, whenever possible, take place through one delegation representing all standardizing bodies in the territory that have adopted, or expect to adopt, standards for the subject matter to which the international standardization activity relates.

H. The standardizing body within the territory of a Member shall make every effort to avoid duplication of, or overlap with, the work of other standardizing bodies in the national territory or with the work of relevant international or regional standardizing bodies. They shall also make every effort to achieve a national consensus on the standards they develop. Likewise the regional standardizing body shall make every effort to avoid duplication of, or overlap with, the work of relevant international standardizing bodies.

I. Wherever appropriate, the standardizing body shall specify standards based on product requirements in terms of performance rather than design or descriptive characteristics.

J. At least once every six months, the standardizing body shall publish a work programme containing its name and address, the standards it is currently preparing and the standards which it has adopted in the preceding period. A standard is under preparation from the moment a decision has been taken to develop a standard until that standard has been adopted. The titles of specific draft standards shall, upon request, be provided in English, French or Spanish. A notice of the existence of the work programme shall be published in a national or, as the case may be, regional publication of standardization activities.

The work programme shall for each standard indicate, in accordance with any ISONET rules, the classification relevant to the subject matter, the stage attained in the standard's development, and the references of any international standards taken as a basis. No later than at the time of publication of its work programme, the standardizing body shall notify the existence thereof to the ISO/IEC Information Centre in Geneva.

The notification shall contain the name and address of the standardizing body, the name and issue of the publication in which the work programme is published, the period to which the work programme applies, its price (if any), and how and where it can be obtained. The notification may be sent directly to the ISO/IEC Information Centre, or, preferably, through the relevant national member or international affiliate of ISONET, as appropriate.

K. The national member of ISO/IEC shall make every effort to become a member of ISONET or to appoint another body to become a member as well as to acquire the most advanced membership type possible for the ISONET member. Other standardizing bodies shall make every effort to associate themselves with the ISONET member.

L. Before adopting a standard, the standardizing body shall allow a period of at least 60 days for the submission of comments on the draft standard by interested parties within the territory of a Member of the WTO. This period may, however, be shortened in cases where urgent problems of safety, health or environment arise or threaten to arise. No later than at the start of the comment period, the standardizing body shall publish a notice announcing the period for commenting in the publication referred to in paragraph J. Such notification shall include, as far as practicable, whether the draft standard deviates from relevant international standards.

M. On the request of any interested party within the territory of a Member of the WTO, the standardizing body shall promptly provide, or arrange to provide, a copy of a draft standard which it has submitted for comments. Any fees charged for this service shall, apart from the real cost of delivery, be the same for foreign and domestic parties.

N. The standardizing body shall take into account, in the further processing of the standard, the comments received during the period for commenting. Comments received through standardizing bodies that have accepted this Code of Good Practice shall, if so requested, be replied to as promptly as possible. The reply shall include an explanation why a deviation from relevant international standards is necessary.

O. Once the standard has been adopted, it shall be promptly published.

P. On the request of any interested party within the territory of a Member of the WTO, the standardizing body shall promptly provide, or arrange to provide, a copy of its most recent work programme or of a standard which it produced. Any fees charged for this service shall, apart from the real cost of delivery, be the same for foreign and domestic parties.

Q. The standardizing body shall afford sympathetic consideration to, and adequate opportunity for, consultation regarding representations with respect to the operation of this Code presented by standardizing bodies that have accepted this Code of Good Practice. It shall make an objective effort to solve any complaints.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	จิรัชยา นันทสุขเกษม
อีเมล	jirachaya26@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	ปี 2554 สำเร็จการศึกษาสอบไล่ได้ความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่64 ปี 2553 ผ่านหลักสูตรวิชาว่าความของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่ง สภานายความ รุ่นที่ 35 ปี 2552 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) ปี 2547 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนลาซาล กรุงเทพฯ (เกียรตินิยมอันดับสอง)
ประสบการณ์การทำงาน	ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งนิติกร กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 6 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ศิรชยา นันทพงษ์เกษม อยู่บ้านเลขที่ 1316
ซอย เทพารักษ์ 16, 18 ถนน เทพารักษ์ ตำบล/แขวง ท่าโพธิ์เหนือ
อำเภอ/เขต เมือง จังหวัด สมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10270
เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 7550400142
ระดับปริญญา ตรี โท เอก
หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา - คณะ นิติศาสตร์
ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ” ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ” อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หัวข้อ ความตกลงว่าด้วยผู้ปลัดทางเทคนิคการค้า (TBT Agreement) : ศึกษากรณีพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้เรียกว่า “สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์”)

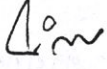
ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ตัดแปลง เผยแพร่ ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนาอื่น ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาสิทธิในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่น ๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาโดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ..... สิระยา นันทสูงกรมผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
(นางสาวสิระยา นันทสูงกรม)

ลงชื่อ..... ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(ดร.ชนันนา รอดสุทธิ)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ..... พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ..... พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรยา สิงห์สงบ)
ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร